विद्यालय सुधार योजना

(२०८१-२०८५)

(बृहत् विद्यालय सुरक्षा कार्ययोजना सहित)

(School Improvement Plan with Comprehensive School Safety Action Plan)

श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय, सिरूझार

उर्लावारी नगरपालिका वडा नं २

मोरङ जिल्ला

२०८१

विद्यालयको नक्सा

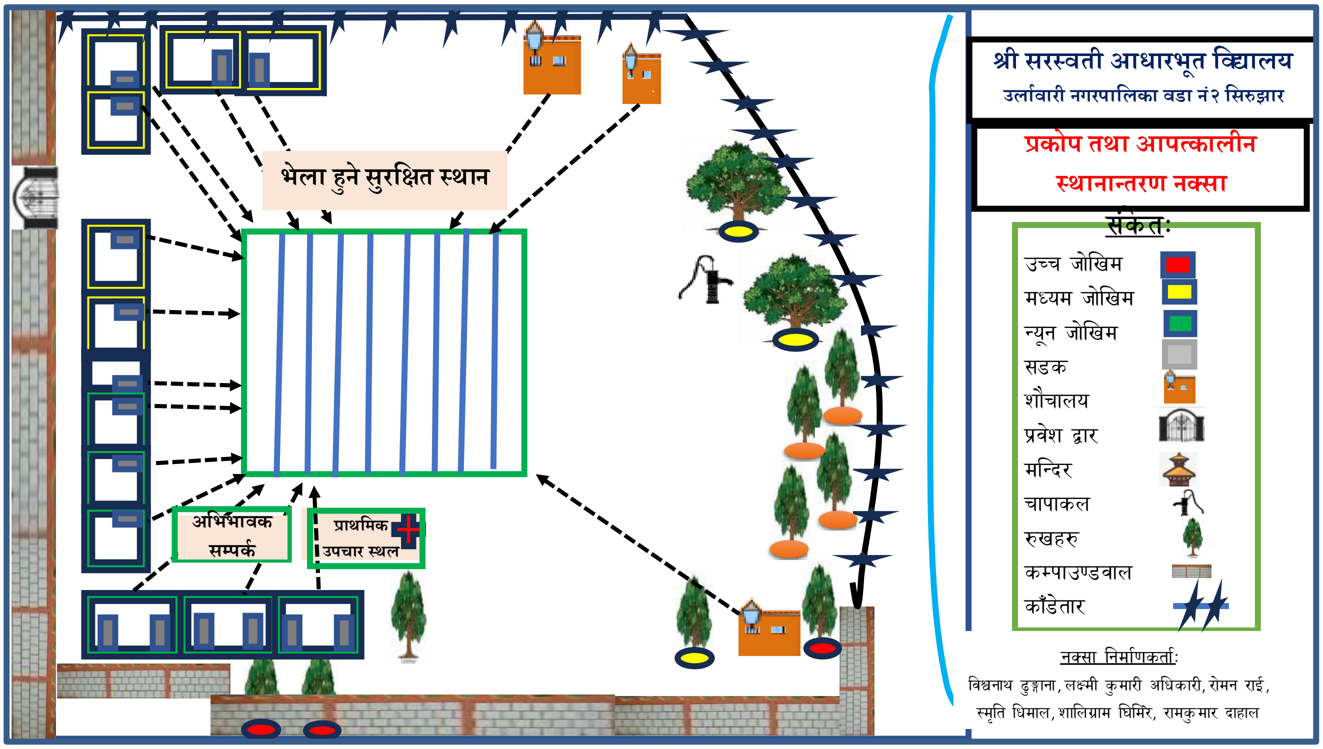

श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय
उर्लाबारी नगरपालिका वडा नं२ सिरुझार
प्रकोप तथा आपत्कालीन स्थानान्तरण नक्सा
भेला हुने सुरक्षित स्थान
अभिभावक सम्पर्क
प्राथमिक उपचार स्थल
संकेत:
उच्च जोखिम
मध्यम जोखिम
न्यून जोखिम
सडक
शौचालय
प्रवेश द्वार
मन्दिर
चापाकल
रुखहरु
कम्पाउण्डवाल
काँडेतार
नक्सा निर्माणकर्ता:
विश्वनाथ ढुङ्गाना, लक्ष्मी कुमारी अधिकारी, रोमन राई,
स्मृति धिमाल, शालिग्राम घिमिरे, रामकुमार दाहाल

योजना निर्माण कार्यशालाका सहभागीहरु

प्रकाशकीय

दस्तावेजः	**विद्यालय सुधार योजना (बृहत् विद्यालय सुरक्षा कार्ययोजना सहित),२०८१-२०८५**
वैधानिक आधारः	विद्यालय क्षेत्र विकास योजना (शिक्षा मन्त्रालय २०१६/१७-२०२२/२३), बृहत् विद्यालय सुरक्षा गुरु योजना (शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय २०१७), बृहत् विद्यालय सुरक्षा न्यूनतम प्याकेज (शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय २०१९), बृहत् विद्यालय सुरक्षा कार्यान्वयन कार्यविधि (शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय २०१९), विद्यालय सुधार योजना निर्माण सहयोगी पुस्तिका (शिक्षा मन्त्रालय शिक्षा विभाग २०७४)
सर्वाधिकारः	श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय, उर्लावारी नगरपालिका वडा नं - २, सिरूझार
प्राविधिक सहजीकरणः	गाउँले कन्सल्टेन्सी सेवा विराटनगरको तर्फबाट रामकुमार दाहाल र यश प्रसाद सुब्बा
योजना तयारी:	श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालयको विद्यालय व्यवस्थापन समितिको नेतृत्वमा नेपाल ग्रामीण पुनर्निर्माण संस्था (RRN) सँगको समन्वयमा विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघ, शिक्षकहरु तथा विद्यार्थीहरु समेतको प्रत्यक्ष सहभागितामा यो विद्यालय सुधार योजना तयार गरिएको छ । विद्यालय व्यवस्थापन समितिको बैठकबाट अन्तिमरूप प्रदान गरिएको छ ।

विद्यालय सुधार योजना

(School Improvement Plan)

विद्यालयको नामः	श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय सिरुझार
विद्यालयको कोड :	
कक्षा १-३ अनुमति तथा स्वीकृति :	२०४४/०२/१७
विद्यालय स्वीकृतः	२०४५/१२/१४
नि मा अनुमति तथा स्वीकृति :	२०६६
योजना अवधि :	२०८१ देखि २०८५ सम्म

विद्यालय व्यवस्थापन समिति अध्यक्षः	प्रधानाध्यापक
श्री विजय धिमाल	श्री भिम बहादुर कटवाल
हस्ताक्षरः	हस्ताक्षरः
मितिः	मितिः

सङ्क्षेपीकरण

आव -	आर्थिक वर्ष
प्रअ-	प्रधानाध्यापक
विस -	विक्रम सम्वत
विसुयो -	विद्यालय सुधार योजना
विव्यस -	विद्यालय व्यवस्थापन समिति
विविव्यस	विद्यालय विपद् व्यवस्थापन समिति
बृविसु-	बृहत विद्यालय सुरक्षा
विक्षेवियो -	विद्यालय क्षेत्र विकास योजना
शिअसं -	शिक्षक अभिभावक संघ

श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय,

उर्लावारी नगरपालिका वडा नं २, सिरुझार

शुभकामना मन्तव्य

शिक्षा भनेको शिक्षक, अभिभावक र विद्यार्थीको त्रिकोणात्मक सम्बन्ध हो । हरेक विद्यार्थीलाई सक्षम, सवल र विश्व बजारमा प्रतिष्पर्धा गर्नसक्ने बनाउनको लागि बाबु-आमाले चाहेको सपना अनुसार साथै बाल-बालिकाको सपना पुरा गर्नका लागि, विद्यार्थीका अन्तर्निहित क्षमतालाई प्रस्फुटन गर्नका लागि तथा व्यक्तित्व विकास गर्नका लागि, विभिन्न क्षेत्रमा आवश्यक ज्ञान, सिप हासिल गराउन र समग्रमा असल र सबल व्यक्ति बनाउने मुख्य भूमिका विद्यालयको हुन्छ । शैक्षिक गुणस्तर सुधारका लागि राम्रो विद्यालय, राम्रो शिक्षण र राम्रो सिकाईको सुनिश्चितता गर्न विद्यालयका आवश्यकताहरुलाई मध्यनजर गरी यो विद्यालय सुधार योजना तयार गरिएको छ । यस योजनामा केही कमी कमजोरी भएका भए सो का लागि समाजसेवी, शिक्षा प्रेमी, विद्यार्थी, शिक्षक लगायत सरोकारवालाहरुको रचनात्मक सल्लाह र सुझावको अपेक्षा गर्दछु।

यो विद्यालय सुधार योजना कार्यान्वयनमा आफ्नो ठाउँबाट निरन्तर साथ दिने वाचा गर्दै सम्बंधित सबैलाई कार्यान्वयनमा प्रतिवद्धता देखाई दिनहुन पनि विनम्र अनुरोध गर्दछु । नगरकै नमुना विद्यालय सुधार योजना तयार गर्नका विशेष सहयोग गर्नुहुने ग्रामीण पुनर्निर्माण संस्था (RRN), कोशी प्रदेशका विपद् विज्ञहरु श्री रामकुमार दाहाल र श्री यश प्रसाद सुब्बा प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै शिक्षक स्टाफ, कर्मचारी, व्यवस्थापन समिति, शि. अ. संघ पदाधिकारीहरू, अभिभावक, जनप्रतिनिधि तथा विद्यार्थी वर्गमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

"गुणस्तर शिक्षा हाम्रो प्रतिवद्धता"

धन्यवाद

मितिः २०८१/०६/०२

विजय धिमाल

अध्यक्ष

विद्यालय व्यवस्थापन समिति

उर्लाबारी नगरपालिका

Urlabari Municipality

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

Office of the Municipal Executive

कोशी प्रदेश, नेपाल
Koshi Province, Nepal

शुभकामना

विद्यालय सुधार योजनालाई विद्यालयको सर्वाङ्गिण विकास गरी अपेक्षित सिकाई उपलब्धि हासिल गर्न अहम भूमिका खेल्ने योजनाको पहिलो खुड्किलोको रुपमा लिइन्छ । यसको मुख्य उद्देश्य विद्यालयको समग्र पक्षको सुधार मार्फत शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्नु हो । त्यसैले विद्यालय क्षेत्र विकास योजनाले निर्धारण गरेका उद्देश्यहरु पूरा गर्नका लागि महत्वपूर्ण आधार संयन्त्रका रुपमा विद्यालय सुधार योजनालाई आत्मसात गरिएको छ ।

सामुदायिक विद्यालयमा समान शैक्षिक पहुँच, नवीनतम सूचना प्रविधिको अधिकतम प्रयोग सहित आधुनिक शिक्षण विधि मार्फत शैक्षिक गुणस्तर तथा जवाफदेही व्यवस्थापन सुनिश्चित गर्न सुशासनका पक्षहरुलाई प्रभावकारी बनाई नवप्रवर्तनात्मक अभ्यास मार्फत विद्यार्थीहरुको सिकाइ उपलब्धिलाई सुदृढ र उच्च बनाउनु आजको आवश्यकता रहेको छ । विद्यालयको भौतिक तथा शैक्षिक पक्षको विकास गर्दै सामुदायिक विद्यालयलाई राम्रो विद्यालय, राम्रो शिक्षण र राम्रो सिकाई सुनिश्चित गरी बालबालिका र अभिभावकहरुको आकर्षणको केन्द्र बनाउने उद्देश्यका साथ तयार गरिएको यो विद्यालय सुधार योजनाले विद्यालयको विकासमा अहम भूमिका निर्वाह गर्ने अपेक्षा लिन सकिन्छ ।

उर्लाबारी नगरपालिका वडा नं २ मा रहेको श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय, सिरुझारले प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्नका लागि बृहत विद्यालय सुरक्षा सहितको उर्लाबारी नगरपालिकाकै नमुना विद्यालय सुधार योजना निर्माण गरेकोले यस योजनाले विद्यालयको चौतर्फि विकासमा टेवा पुग्ने अपेक्षा गरेको छु । साथै विद्यालय सुधार योजना बहुभाषिक, बहुसाँस्कृतिक र विपन्न परिवारको अवस्थालाई समेत मध्यनजर गरी विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघ, शिक्षक स्टाफ, विद्यार्थी तथा सम्पूर्ण सरोकारवालाहरु समेतको सहभागितामा तयार भएको यो पञ्चवर्षीय योजनाले किटान गरेका कार्ययोजनाहरु पूर्णरुपमा सफल कार्यान्वयनको लागि शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

शालिग्राम काफ्ले
(उपसचिव/अधिकृतस्तर दशौं)
शाखा प्रमुख
शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा

शालिग्राम काफ्ले
उपसचिव/अधिकृतस्तर दशौ

फोन नं. ०२१-५४१६९८, E-mail :eduofficeurlabari@gmail.com /website : urlabarimun.gov.np

श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय,
उर्लावारी नगरपालिका वडा नं २, सिरुझार

धन्यवाद ज्ञापन

परिवर्तनशील तथा प्रगतिशील समय अनुसार शिक्षाका विभिन्न पक्षहरुमा परिवर्तनहरु हुदैछन्। विद्यार्थीहरुमा लोकतान्त्रिक मान्यता अनुरुपको भावना विकास गराउने, साथै शिक्षाको राष्ट्र, राष्ट्रियता, राष्ट्रिय एकताको चेतना जगाउने, प्रत्येक व्यक्तिमा अन्तर्निहित प्रतिभा र व्यक्तित्व विकास गर्नमा सहयोग पुऱ्याउने, प्रतिष्पर्धात्मक परिवेशमा आफ्नो पहिचान कायम राख्दै आधुनिक युगमा समाञ्जस्यतपूर्ण जीवनयापनमा सहयोग र विभिन्न क्षेत्रमा आवश्यक ज्ञान, सीप हासिल गाराउन मुख्य भूमिका विद्यालयकै हुने हुनाले वर्तमान अवस्थामा विद्यालयले सामना गर्न परिरहेका विभिन्न समस्या र यस विद्यालयका विभिन्न कमी कमजोरीहरुलाई प्राथमिकताको आधारमा क्रमशः हटाउदै लैजानु पर्ने टड्कारो आवश्यकतालाई मध्यनजर राखी यो विद्यालय सुधार योजना प्रस्तुत गरिएको छ ।

विद्यालय क्षेत्र विकास योजना (शिक्षा मन्त्रालय २०१६/१७-२०२२/२३), बृहत् विद्यालय सुरक्षा गुरु योजना (शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय २०१७), बृहत् विद्यालय सुरक्षा न्यूनतम प्याकेज (शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय २०१९), बृहत् विद्यालय सुरक्षा कार्यान्वयन कार्यविधि (शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय २०१९), विद्यालय सुधार योजना निर्माण सहयोगी पुस्तिका (शिक्षा मन्त्रालय शिक्षा विभाग २०७४) आदि दस्तावेजहरुलाई आधार बनाएर बृहत विद्यालय सुरक्षा कार्ययोजना समेत समावेश गरी विद्यालयको यथार्थ तथ्याङ्कका आधारमा विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघ, शिक्षकहरु, विद्यार्थीहरु तथा अभिभावकहरु समेतको सक्रिय सहभागितामा यो योजना तयार गरिएको छ ।

यस योजनाले निर्धारित गरेका उद्देश्यहरु पुरा गर्ने लक्ष्य राखी यो विद्यालय सुधार योजना तयार गर्ने सिलसिलामा केही कमजोरीहरु भएका हुन सक्छन् । सोका लागि शिक्षक, विद्यार्थी, अभिभावक, अरु शिक्षित समुदायबाट आवश्यक सल्लाह सुझावको अपेक्षा गरिएको छ ।

यो विद्यालय सुधार योजना तयार गर्न आवश्यक सहयोग गर्ने ग्रामीण पुनर्निर्माण संस्था (RRN), गाउँले कन्सल्टेन्सी सेवा विराटनगरको तर्फबाट विपद् विज्ञ द्वय श्री रामकुमार दाहाल र यश प्रसाद सुब्बाहरु प्रति आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु जसले हाम्रो विद्यालय सुधार योजना नगरकै नमुना योजना बनाउन सहयोग गर्नुभएको छ । त्यसको साथसाथै विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघ, अभिभावक, शिक्षक स्टाफ तथा विद्यार्थी वर्गमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । यो विद्यालय सुधार योजना अनुरुप कार्यान्वयनका लागि नगरपालिका तथा सम्बद्ध सम्पूर्ण पक्षहरुमा हार्दिक अनुरोध तथा अपिल गर्दछु । धन्यवाद ।

मितिः २०८१/०६/०२

भिम बहादुर कटवाल

प्रधानाध्यापक

प्राक्कथन

- विद्यालय सुधार योजनाको मूल ध्येय शैक्षिक गुणस्तर सुधारका लागि राम्रो विद्यालय (Better school), राम्रो शिक्षण (Better teaching) र राम्रो सिकाइ (Better learning) को सुनिश्चितता प्रदान गर्नु हो । विद्यालय सुधार योजना विद्यालयको आफ्नै पहलमा शैक्षिक गुणस्तर सुधारका लागि विद्यालयलाई सहयोग गर्ने एउटा साधन हो । विद्यालय व्यवस्थापन समितिको नेतृत्व र सबै सरोकारवालाहरूको सहयोग तथा सहभागितामा विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तरमा जोड दिनुको साथै समग्र पक्षको सुधारमा केन्द्रित रही विद्यालय सुधार योजना तयार गरिएको छ । यस योजनाको प्रयोगबाट अभिभावक, समाजसेवी, शिक्षाप्रेमी, विद्यार्थी, शिक्षकलगायतका सरोकारवालाहरूको सक्रिय सहभागिताको प्रवर्द्धन, गतिशील संलग्नता र अपनत्व वृद्धि गर्न सहयोग पुग्दछ। विद्यालय समुदायको महत्वपूर्ण सम्पत्ति भएकाले समुदायको सहयोगबाट मात्र यसको अपेक्षित विकास सम्भव छ भन्ने व्यावहारिक सिद्धान्तलाई यस योजनाले आत्मसात गरेको छ । त्यसैले यस योजनामा सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदानका अतिरिक्त विद्यालयको आन्तरिक स्रोत तथा सबै सहयोगी निकायसँगको समन्वय, साझेदारी र सहकार्यमा विद्यालयलाई प्राप्त हुने सहयोगबाट सम्पादन गर्न सकिने कार्यकलापहरूलाई समेत समावेश गरी बजेट बिना र कम बजेटमा गर्न सकिने कार्यकलापहरूमा विशेष जोड दिएर योजना तयार गरिएको छ ।
- नेपाल बहुप्रकोपको जोखिममा रहेको मुलुक हो । विपद्का कारण वर्षेनी सयौं व्यक्तिले ज्यान गुमाउँछन्, हजारौं व्यक्ति विस्थापित हुन्छन्, लाखौं प्रभावित हुन्छन् र करोडौंको आर्थिक क्षति हुने गरेको छ । शिक्षा क्षेत्र पनि विपद्को कारण अत्यन्त धेरै प्रभावित भइरहने क्षेत्र हो ।
- नेपाल विश्वव्यापी सुरक्षित विद्यालय अभियानको एक अभियन्ता पनि हो । नेपालमा विपद् व्यवस्थापनका लागि राष्ट्रिय तहका नीति, रणनीति तथा कार्यक्रमहरु तयार भइरहेको सन्दर्भमा विगत झण्डै एक दशकदेखि बिभिन्न संघसंस्था र निकायबाट सुरक्षित विद्यालयका लागि पनि धेरै काम हुँदै आएका छन् । बिभिन्न संघसंस्थाहरुले अलग अलग तरिकाले काम गर्दै आएकोमा हाल आएर शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयले देशभरका विद्यालयको सुरक्षामा एकरुपता ल्याउने उद्देश्यले विद्यालय सुरक्षा गुरुयोजना तयार गरेको छ । गुरुयोजनाले निर्दिष्ट गरेका न्युनतम प्रावधान सबै विद्यालयमा लागू गर्नको लागि बृहत् विद्यालय सुरक्षा न्यूनतम प्याकेज तथा कार्यान्वयन कार्यविधि तयार गरेको छ । न्यूनतम प्याकेजमा कुनैपनि विद्यालयले सुरक्षित विद्यालयका लागि अवलम्बन गर्नुपर्ने न्यूनतम उपायहरुको सूची तय गरिएको छ भने उक्त सूचीलाई विद्यालय तहमा कार्यान्वयनका लागि आवश्यक विधि र प्रकृयाको सहजीकरणको मार्गदर्शन कार्यान्वयन कार्यविधिले गरेको छ ।
- विपद्को कारणबाट विद्यालयमा हुने विद्यार्थी, शिक्षक, शिक्षाकर्मीहरुको चोटपटक तथा मृत्यु कम गर्नु, विपद् पश्चात् पनि शिक्षाका गतिविधिहरुको निरन्तरताको सुनिश्चितता गर्नु, समुदायका नागरिकहरुलाई शिक्षाको माध्यमबाट विपद् उत्थानशीलताको लागि सशक्त बनाउनु र शिक्षा क्षेत्रमा गरिएको लगानीलाई सुरक्षित गर्नु सुरक्षित विद्यालय अभियानको उद्देश्य हो । विद्यालयका भौतिक संरचनाहरुको निर्माण गर्दा जोखिम रहित बनाउन, विद्यमान जोखिम घटाउँदै लैजान र सम्भावित विपद् सामना गर्नका लागि पूर्वतयारी गरी विपद्को सामना गर्ने क्षमता बढाउँदै लैजान विद्यालयका संरचनात्मक तथा गैरसंरचनात्मक जोखिम र क्षमताको सहभागितामुलक लेखाजोखा गरी विद्यालय सुधार योजनाका साथमा विद्यालय सुरक्षा कार्ययोजना समेत तयार गरिएको छ ।
- सुविधायुक्त सुरक्षित विद्यालय, विद्यालयमा विपद् जोखिम व्यवस्थापन, जोखिम न्यूनीकरण र उत्थानशीलता शिक्षा जस्ता बृहत्तर विद्यालय सुरक्षाका ३ स्तम्भहरुलाई कार्य प्रणालीमा समाहित गर्न, विपद् व्यवस्थापनका विभिन्न चरणमा गरिने कामहरूलाई व्यवस्थित गर्न विपद् जोखिम न्यूनीकरण, सचेतना तथा क्षमता अभिबृद्धि, लैङ्गिक तथा बाल संरक्षण, विद्यालय शान्ति क्षेत्र, विपद्पूर्व गर्नुपर्ने पूर्वतयारी, विपद् आउँदा प्रतिकार्य गर्ने प्रकृया र क्षमता, विपद् पश्चात विद्यालय सञ्चालनको निरन्तरतालाई समेटेर विद्यालयको वातावरण सुरक्षित बनाउन विद्यालयका सरोकारवालाहरु समेतको सहभागितामा यो कार्ययोजना तर्जुमा गरिएको छ । विद्यालय सुरक्षा कार्ययोजना विद्यालय सुधार योजनाको अंगको रुपमा रहनेछ । प्रत्येक बर्ष कार्ययोजनालाई अद्यावधिक गरी विद्यालय सुधार योजनामा समेटिनेछ ।

विषयसूची

१.१ विद्यालयको परिचय र ऐतिहासिक अवस्थाः 12
१.२ विद्यालयको भौगोलिक अवस्थितिः 13
१.३ विद्यालय रहेको समुदायको बनोटः 13
१.४ विद्यालयको सेवा क्षेत्रको पहिचानः 14
१.५ विद्यालयमा सञ्चालित अन्य कार्यक्रमः 14
१.७ विकासका पूर्वाधारहरुको वर्तमान अवस्थाः 15
१.८ पछिल्लो विद्यालय सुधार योजनाको समीक्षा 16
१.९ विद्यालय सुधार योजना निर्माण प्रक्रिया 16
२.१ शैक्षिक तथ्याङ्क 17
२.१.१ कक्षागत र तहगत विद्यार्थी विवरण 17
२.१.२ आन्तरिक सक्षमताको अवस्था 17
२.१.३ विद्यार्थी औसत सिकाई उपलब्धि विवरण 18
२.१.४ शिक्षक विवरण 19
२.१.५ विद्यालय सञ्चालन व्यवस्था 19
२.१.६ भौतिक सुविधाको व्यवस्था 20
२.१.७ विद्यालयको व्यवस्थापकीय प्रबन्ध 22
२.१.८ शैक्षिक सामग्रीको विवरण 23
२.१.९ गत वर्षको आम्दानी खर्चको विवरण 24
२.१.१० विपद् व्यवस्थापन 25
३.१ विद्यालयको दूरदृष्टि 32
३.२ उद्देश्य 32
३.३ आवश्यकता पहिचान एवं प्राथमिकीकरण 32
३.४ लक्ष्य निर्धारण 34
३.५ पाँच वर्षका लागि कार्यकलाप पहिचानः 35
३.६ पाँच वर्षका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम एवम् कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रिया/रणनीतिहरुः 36
३.७ कार्यक्रम तथा बजेटः 38
३.८ पाँच वर्षका लागि बजेट अनुमान 40
३.९ पाँच वर्षका कार्यकलापका लागि आवश्यक बजेट अनुमानः 41
३.१० सुरक्षित विद्यालय सहितको कार्ययोजना 49
क) जोखिम न्यूनीकरण तथा विद्यालय सुधार कार्ययोजना 49
ख) गैरसंरचनात्मक जोखिम न्यूनीकरण 50
ग) पूर्वतयारी कार्ययोजना 53
घ) बालसंरक्षण तथा विद्यालय शान्तिक्षेत्र कार्ययोजना 54
ङ) शैक्षिक निरन्तरता कार्ययोजना 56
च) विद्यालय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना 57
३.११ अनुगमन योजना 58
खण्ड ४. चालु वर्षको योजना 62
४.१ लक्ष्य निर्धारणः 62

४.२ अनुमानित आम्दानी 67
४.३ वार्षिक कार्यतालिका 68
४.४ विद्यालय सुधार योजना निर्माण कार्यदलको नामावली 69
अनुसूचीहरुः........ 70
अनुसूची १ विद्यालय स्वःमूल्याङ्कन रुजुसूची 70
अनुसूची २ वर्तमान विद्यालय व्यवस्थापन समितिको नामावली 74
अनुसूची ३ वर्तमान शिक्षक अभिभावक संघको नामावली 74
अनुसूची ४ विद्यालय विपद् व्यवस्थापन समितिको विवरण 74
अनुसूची ५ प्राथमिक उपचार कार्यदलः 75
अनुसूची ६ खोज तथा उद्धार कार्यदलः 75
अनुसूची ७ सूचना तथा सञ्चार, जनचेतना र पूर्वसूचना प्रणाली कार्यदलः 75
अनुसूची ८ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यदलः 75
अनुसूची ९ शिक्षक, कर्मचारीहरुको आपत्कालीन सम्पर्क व्यक्तिहरुको विस्तृत विवरण........ 75
अनुसूची १० स्थापना देखि हाल सम्मका वि व्य स अध्यक्षहरु र कार्यकाल 76
अनुसूची ११ स्थापना देखि हाल सम्मका प्रधानाध्यापक र कार्यकाल 76
अनुसूची १२ जग्गादाता र चन्दादाताहरुको विवरण 76
अनुसूची १३ विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारीहरुको विवरण 77
अनुसूची १४ आपत्कालीन सञ्चार वृक्ष........ 78
अनुसूची १५ प्रतिकार्यका लागि आधारभूत कार्यविधि 79
अनुसूची १६ अपाङ्गता भएका मानिसलाई सुरक्षित स्थानमा लैजान ध्यान दिनुपर्ने विषय........ 80
अनुसूची १७ विद्यालय विपद् व्यवस्थापन समिति र बृहत् विद्यालय सुरक्षा सम्पर्क सदस्यको कार्य विवरणः........ 81
अनुसूची १८ बृहत् विद्यालय सुरक्षा सम्पर्क शिक्षकको कार्य विवरण 83
अनुसूची १९ लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण सम्पर्क शिक्षकको कार्य विवरण........ 85
अनुसूची २० कार्यदलको कार्यविवरण........ 87
अनुसूची २१ हिंसा वा दुर्व्यवहारबाट पीडित बालबालिकालाई सहयोग गर्ने विधि तथा प्रक्रिया 88
अनुसूची २२ अभिभावक वा आमाबाबुसँग विद्यार्थीको पुनर्मिलन प्रक्रिया 89
अनुसूची २३ विद्यालय सुधार योजना निर्माण कार्यशालाको उपस्थिति........ 90
अनुसूची २४ विद्यालय सुधार योजना स्वीकृतिको निर्णयको प्रतिलिपि........ 91
अनुसूची २५ गत आवको लेखा परीक्षणको वासलात........ 92
अनुसूची २६ विद्यालयको जीवनगंगा........ 93
अनुसूची २७ विद्यालयको प्रकोप तथा आपत्कालीन स्थानान्तरण नक्सा........ 94

खण्ड १. विद्यालयको परिचय

१.१ विद्यालयको परिचय र ऐतिहासिक अवस्थाः

मोरङ जिल्ला उर्लाबारी नगरपालिका वडा नं -२ सिरुझार टोलमा बसोबास गर्ने र नजिकैका डुम्रे, कटहरे र सुनझोडाका शिक्षाप्रेमी, समाजसेवी अविभावक तथा वुद्धिजिवीहरुलाइ समेत समेटी विद्यालयको आवश्यकता महसुस गरी २०४४ साल जेठ १७ गते स्थानीय समाजसेवी श्री नर विक्रम श्रेष्ठको सक्रियतामा वृहत भेला आयोजना गरियो । भेलाले विद्यालय स्थापनाका लागि जग्गा व्यवस्थापन गर्न स्थानीय समाजसेवी श्री नर विक्रम श्रेष्ठलाइ जिम्मेवारी दिइएको थियो । यसै क्रममा स्थानीय समाजसेवी विद्यालयका संस्थापक सदस्य श्रीलाल दनुवार ज्यूले आफ्नो नाममा दर्तामा रहेको ०-८-० जग्गा मध्ये ०-२-० जग्गा विद्यालय निर्माणका लागि निःशुल्क प्रदान गर्नु भयो ।

विद्यालयको नाममा जग्गा प्राप्त भएपछि सो जग्गामा २ वटा कोठा हुने गरी छाप्रो निर्माण गरी अध्यापनको काम सुरूवात भयो । पछि २०४५ चैत्र २८ गते जिल्ला शिक्षा कार्यालय मोरङबाट विद्यालय स्विकृत भयो । तत्कालीन समयमा स्थानीय युवा किशोर कुमार श्रेष्ठ र सुमित्रा श्रेष्ठद्धारा निःशुल्क स्वयमसेवक भइ अध्यापनको काम भयो । पछि तत्कालीन उप प्रधानपञ्च खड्ग थापाद्धारा आफ्नो भत्ताबाट रू ३०० को दरले केहि समय मासिक पारिश्रमिकको रूपमा स्वयमसेवकहरूलाई प्रदान गरिएको थियो ।

त्यस पछि विद्यालयको भवन र फर्निचर निर्माणका लागि हिन्दूहरुको महान चाड तिहारको अवसर पारी यहाँका युवा, वालक वृद्ध, महिलाहरुको समेतको सक्रियतामा देउसी, भैलो खेली केही रकम जम्मा गर्न विद्यालय व्यवस्थापन समिति सफल भएको थियो । उठेको रकमबाट कच्ची काठको भवन र केही डेक्स वेञ्च निर्माण कार्य सुरु गरियो । जि.शि.का मोरङबाट २०४५ -१२-२८ गते प्रा. वि तह १ दरबन्दी प्राप्त भएको थियो । सो प्रा. वि तहको दरवन्दीमा कार्यरत शिक्षक श्री किशोर कुमार श्रेष्ठलाई नियुक्ति गरी विद्यालयको प्र.अ को समेत जिम्मेवारी दिइएको थियो । एक वर्ष पछि किशोर कुमार श्रेष्ठले राजिनामा दिए पछि श्री सुमित्रा श्रेष्ठलाई प्र.अ. को जिम्मेवारी दिइयो । २०६५ साल पछि प्र.अ.को जिम्मेवारी श्री भिम बहादुर कटुवालले लिइ हालसम्म अनवरत रुपमा विद्यालय संञ्चालन गरी राहनु भएको छ ।

त्यसपछिको विद्यालयको विकासक्रम निम्नानुसार हुँदै आएको छ

साल	गतिविधि
२०४५	• श्रमदानबाट २ कोठे भवन निर्माण गरी श्रीलाल दनुवारको पहलमा जिविस मोरङबाट १२ वण्डल कर्कटपाता उपलब्ध गराएको । साथै स्थानीयको सहयोगबाट कुर्सी, टेवल र ३० जोर डेकसवेन्च निर्माण गरिएको । • यहि सालमा प्लान नेपालद्धारा पक्की शौचालय निर्माण
२०४७	• विद्यालयको निम्ति थप जग्गा व्यवस्थापन गरी १२ कट्ठा पुर्याइएको जसमा तीलमाया चौहानद्वारा १ कट्ठा अनुदानमा प्राप्त
२०४८	• विक्रम चौहानबाट कार्यालय कोठा १ र वरपिपल रोपण गरिएको ।
२०५६	• जाइका नेपालको सहयोगमा २ कोठे भवन निर्माण भएको
२०५७	• कारीतास नेपालको सहयोगमा १ लाख सहयोग र जनश्रमदानबाट ३ कोठे भवन निर्माण भएको ।
२०६०	• १० जोर फर्निचर, प्लान नेपालबाट प्राप्त
२०६६	• नि मा वि तह स्विकृत भएको । • हावाहुरीका कारण दक्षिण तर्फको भवनको छाना उडाइ क्षति पुर्याएको, सामान्य मर्मत गरिएको
२०६८	• जिसिका मोरङको अनुदानमा ३ कोठे भवन निर्माण भएको
२०७१	• जिशिका मोरङबाट १ थान कम्प्युटर प्राप्त
२०७२	• बैशाख १२ को भूकम्पबाट २ वटा भवन र शौचालयमा क्षति
२०७३	• ३ कोठे भूकम्प प्रतिरोधात्मक भवन जिल्ला शिक्षा कार्यालयको सहयोगमा निर्माण

साल	गतिविधि
२०७६-२०७८	• विश्वब्यापी महामारी कोभिड १९ का कारण करिव २ वर्षसम्म विद्यालयमा पठनपाठन अवरोध
२०७९	• राष्ट्रपति विद्यालय सुधार कार्यक्रमबाट ICT Smart Board 1, computer 1, printer 1 उपलब्ध भएको
२०८०	• जापानिज संस्था साप्लानिर र RRN को सहयोगमा विद्यालयको पूर्वपट्टि रहेको तेली खोलामा तटवन्ध निर्माण भएको ।
२०८१	• विद्यालयका २ वटा भवनको छानाको कर्कटपाटा प्रतिस्थापन गरिएको ।

१.२ विद्यालयको भौगोलिक अवस्थितिः

जिल्लाः मोरङ

नगरपालिकाः उर्लाबारी

वडा नं. २

टोलः सिरूझार

सेवा क्षेत्र : उत्तरमा बाटो, पश्चिममा सुनझोडा सामुदायिक वन, पूर्वमा सिर्जना सामुदायिक वन डुम्रे खोला र दक्षिणमा महेन्द्र राजमार्गसम्मको क्षेत्रमा सिमित रहन गएको छ ।

विद्यालयको स्वामित्वमा रहेको जग्गा : ०-१०-०

नगरपालिका कार्यालयदेखि विद्यालयको दुरी र दिशाः ४ कि. मि पश्चिमोत्तर

जिल्ला सदरमुकाम देखि विद्यालयको दुरी र दिशाः ६० कि.मि पूर्वोत्तर

१.३ विद्यालय रहेको समुदायको बनोटः

श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय रहेको स्थान र मुख्य सेवा क्षेत्र उर्लाबारी नगरपालिका वडा नं. २ रहेको छ । नगरपालिकाका हरेक वडामा मा.वि.र नि.मा.विद्यालयहरु स्थापना भएकाले विद्यालय सेवा क्षेत्र घट्न गई हाल आएर उत्तरमा बाटो, पश्चिममा सुनझोडा सामुदायिक वन, पूर्वमा सिर्जना सामुदायिक वन डुम्रे खोला र दक्षिणमा महेन्द्र राजमार्गसम्मको क्षेत्रमा सिमित रहन गएको छ । यस विद्यालय क्षेत्र भित्र विभिन्न जातजातिको वसोवास रहेको छ । जस्तै वाहुन, क्षेत्री, धिमाल, दनुवार, उराउ, गुरुङ, लिम्बू, राई, कामी, दमाई, सार्की, भुजेल, मगर आदि ।
यहाँका समुदायमा मुख्यगरी राष्ट्रिय भाषा नेपालीको नै प्रयोग बढी हुने गर्दछ | धर्मको कुरा गर्दा यहाँका मानिस अत्यधिक रुपमा हिन्दू धर्म मान्दछन् भने यहाको तामाङ समुदायमा बौद्ध धर्म मान्नेहरुको संख्या पनि निक्कै छ । केही क्रिस्चियन धर्म मान्ने मानिसहरु पनि छन् |

मिश्रित जातजातीहरुको बसोबास रहेको यस क्षेत्रका मानिसहरुको मुख्य पेशा कृषि हो । यस क्षेत्रका जनता कृषिमा आधारित मध्यम वर्ग र गरीव रहेका छन् । मध्यम वर्गका बालबालिका संस्थागत विद्यालयमा पठन पाठन गर्ने भएकोले बिशेष गरी निम्न वर्गका वालवालिका यस विद्यालयमा अध्ययनरत छन् । यस क्षेत्रमा अभिभावकहरु आफ्ना बालबालिकाको पठन पाठनमा चासो राख्ने इच्छा हुँदा हुदै पनि मजदुरी, ज्यालादारी काम गर्नु पर्ने भएकोले नानीहरुलाई समय दिन सक्दैनन् भने बालबालिकाको लागि आवश्यक पर्ने पोशाक ,कापी, पेन्सिल आदी उपलब्धता गराउन पनि मुस्किल रहेको छ । बालबालिका लाई विद्यालय जान अभिप्रेरित गर्नका लागि विगत १० वर्षदेखि नै यस विद्यालय क्षेत्र भित्र २ वटा वाल विकास केन्द्र स्थापना गरी विद्यालय प्रवेश गराउन बालबालिका र अभिभावकहरु लाई अभिप्रेरित गर्ने काम भएको छ । विद्यालयलाई दिगो वनाउने तर्फ अभिभावकहरु सचेत भई लागिपरेका छन् ।

यस क्षेत्रका मानिसहरुले पालना गर्ने धर्महरुमा हिन्दु, किरात, क्रिश्चियन, बौद्ध मुख्य हुन् भने दशैं, तिहार, तिज, छठ, माघे संक्रान्ति, जनै पूर्णिमा, ल्होसार, बुद्ध जयन्ती, क्रिसमस, उधौली, उभौली, जात्री मेला, सिरुवा पर्व आदि रहेका छन् ।

१.४ विद्यालयको सेवा क्षेत्रको पहिचानः

विद्यालय सेवाक्षेत्र भन्नाले यस विद्यालयमा पठनपाठन गर्न आउने बालबालिकाहरुको बसोबास रहेका ठाउँहरुलाई जनाउँदछ। यस सरस्वती आधारभूत विद्यालयको कार्यक्षेत्र उर्लाबारी न.पा. वडा नं. २ र ३ भएतापनि नगरपालिकाका हरेक वडामा मा.वि.र नि.मा.विद्यालयहरु स्थापना भएकाले विद्यालय सेवा क्षेत्र घट्न गई हाल आएर उत्तरमा बाटो, पश्चिममा सुनझोडा सामुदायिक वन, पूर्वमा सिर्जना सामुदायिक वन डुम्रेखोला र दक्षिणमा महेन्द्र राजमार्गसम्मको क्षेत्रमा सिमित रहन गएको छ ।
सम्पन्न परिवारले बालबालिकाहरुलाई संस्थागत विद्यालयमा पठाउने परिपाटी विद्यमान छ । विद्यालय पढ्ने उमेर समूहका केही विद्यार्थीहरु विद्यालय बाहिर नै रहनुको मुख्य कारण गरिवी नै हो । सेवाक्षेत्रका थोरै बालबालिकाहरु मात्र विद्यालय बाहिर रहेका छन् ।

तालिका नं १ विद्यालयको सेवाक्षेत्र

क सं	टोलको नाम	विद्यालय देखि टोल सम्मको दूरी	विद्यालय आइपुग्न लाग्ने समय	कैफियत
१	सिरूझार टोल	५०० मिटर	४५ मिनेट	
२	डुम्रे टोल	२ किमि	१ घण्टा २० मिनेट	
३	सुनझोडा	२ किमि	१ घण्टा	
४	कटहरे	१.५ किमि	१ घण्टा २० मिनेट	

१.५ विद्यालयमा सञ्चालित अन्य कार्यक्रमः

यस विद्यालयमा सञ्चालित शैक्षिक कार्यक्रमहरुमा पूर्व प्राथमिक सहित कक्षा ८ सम्म नेपाली र अङ्ग्रेजी माध्यमका कक्षाहरु सञ्चालनमा रहेका छन् ।

१.६ सहयोगी निकाय, सामाजिक संस्था तथा सेवा केन्द्रहरुको विवरणः

तालिका नं २ सहयोगी संस्थाहरुको विवरण

क सं	कार्यालय संघसंस्था	ठेगाना	दूरी	प्राप्त हुनसक्ने सहयोगको क्षेत्र
१.	उर्लावारी नगरपालिका	उर्लावारी	५ कि.मी	शिक्षक कर्मचारी तलवभत्ता दिवा खाजा भौतिक निर्माण शैक्षिक तथा आर्थिक सहयोग
२.	वडा कार्यालय	उर्लावारी २	२ कि .मी	भौतिक निर्माण शैक्षिक तथा आर्थिक सहयोग
३.	शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ	विराटनगर	६५ किमी	शैक्षिक गुणस्तरमा सुधार शिक्षक व्यवस्थापन
४.	प्रदेश सरकार	विराटनगर	६५ किमी	भौतिक निर्माण शैक्षिक तथा आर्थिक सहयोग
५.	संघीय सरकार	काठमाण्डौं		भौतिक निर्माण शैक्षिक तथा आर्थिक सहयोग
६.	नेपाल ग्रामीण पुनर्निर्माण संस्था	उर्लावारी २	२ कि .मी	भौतिक निर्माण, सामग्री व्यवस्थापन, योजना तर्जुमा, प्राथमिक उपचार बाकस, स्टेचर तथा विभिन्न औजारहरु
७.	सामुदायिक वन उपभोक्ता	सिरुझार, धानखेती,	३ देखि ५ कि.मी सेरोफेरो	फर्निचर , काठ र आर्थिक

क सं	कार्यालय संघसंस्था	ठेगाना	दूरी	प्राप्त हुनसक्ने सहयोगको क्षेत्र
		सुनझोडा, बेतेनी		
८.	जाइका नेपाल			भवन निर्माण
९.	प्लान नेपाल			शौचालय तथा फर्निचर निर्माण

१.७ विकासका पूर्वाधारहरुको वर्तमान अवस्थाः

क. खानेपानीः खानेपानीका लागि फिल्टर सहितको सुविधा छैन । एउटा चापाकलको पानी सिधै बालबालिकाहरुले खानेपानीको रुपमा प्रयोग गर्दछन् । बालमैत्री धाराहरु निर्माण गरिएको भएतापनि व्यवस्थित नभएको अवस्था छ ।

ख. स्वास्थ्यः विद्यालय देखि २ किलोमिटरको दूरीमा स्वास्थ्य चौकी स्थापित छ । करिव ४ किलोमिटरको दूरीमा मदन भण्डारी ट्रमा सेण्टर, उर्लावारी बजारमा निजीस्तरबाट सञ्चालित अस्पतालहरु, औषधी पसलहरु र स्वास्थ्य क्लिनिकहरु सञ्चालनमा रहेका छन् । सघन उपचारको लागि दमक विराटनगर र धरानमा लैजाने व्यवस्था गरिएको छ ।

ग. विद्युतः यस क्षेत्रका सबै वस्तीहरूमा विद्युत विस्तार भई प्रयोगमा आएको छ । विद्यालयमा पनि विद्युतीकरण भई प्रयोगमा ल्याइएको छ तर सबैतिर व्यवस्थित वायरिङ भैसकेको छैन ।

घ. सडकः केही कालोपत्रे सडक रहेका र प्रायः सबै वस्तीहरूमा ग्रावेल सडक सञ्जाल विस्तार भएको छ । महेन्द्र राजमार्गको मंगलवारे चोकदेखि विद्यालयसम्म पुग्ने सडक कालोपत्रे गरिएको छ भने अरु ग्रावेल छन् ।

ङ. संचारः सञ्चारको विकास र प्रयोग द्रुत गतिमा अगाडि बढेको छ । यहाँ नेपाल टेलिकम र एनसेलमा सञ्चार प्रणालीहरू प्रयोगमा छन् । इन्टरनेटको प्रयोग पनि व्यक्तिगत र साइबर प्रणालीबाट भएको छ । विद्यालयमा हाल कम्प्युटरको व्यवस्था छ र विद्यार्थीका लागि कम्प्युटर ल्यावको व्यवस्था शुरु गरिएको छ । पुस्तकालय तथा वाचनालय छैन।

च. बैंक तथा वित्तीयः उर्लावारी बजारमा रहेका बैंकहरुले बैकिङ्ग सेवा दिँदै आएका छन् । स्थानीय स्तरका सहकारीहरूले स्थानीयलाई आर्थिक गतिविधिमा सक्रिय गराएका छन् । विद्यालयले आफ्नो आर्थिक कारोबार बैंकमार्फत् सञ्चालन गर्दै आएको छ ।

छ. उद्योगः यहाँ नजिकमा ठूला उद्योगहरू छैनन् । कुटानी, पिसानी मिलहरु मात्र रहेका छन् ।

ज. कृषिः यहाँ खेतीयोग्य जमिन प्रसस्त मात्रामा भएपनि परम्परागत निर्वाहमुखि कृषि प्रणाली कायम रहेको छ । कृषि पेशामा आश्रित मानिसहरुको सङ्ख्या धेरै नै रहेको छ । व्यवसायिक पशुपालन कमै मात्रामा रहेका छन् ।

झ. व्यापार व्यावसायः यहाँ ४ देखि ६ किलोमिटरको दूरीमा रहेको बजार क्षेत्रमा सबै प्रकारका सामानहरु पाउने गरी व्यापार व्यवसाय सञ्चालनमा आएका छन् ।

१.८ पछिल्लो विद्यालय सुधार योजनाको समीक्षा

गत वर्ष (शैक्षिक सत्र २०८० मा) प्रस्ताव गरिएका कार्यकलापहरुको प्रगति देहायअनुसार भएको पाइयो ।

तालिका नं ३ गत वर्ष (२०८०) मा योजना गरिएका कार्यकलापहरुको कार्यान्वयन अवस्था समीक्षा

क्रस	कार्यकलाप	भौतिक लक्ष्य		प्रगती √ लगाउने		
		लक्ष्य	बजेट	सम्पन्न	सञ्चालनमा रहेको	सम्पन्न हुन नसकेको
Drop out दर घटाउने	अभिभावक र शिक्षकबीच अन्तरकृया बृद्धि गर्ने				√	
	शिअसं लाई सक्रिय बनाउने				√	
	Drop out का कारण पत्ता लगाइ समाधान गर्ने				√	
औसत सिकाइ उपलब्धि बृद्धि	शिक्षण सिकाइको समयमा बृद्धि गर्ने				√	
	शैक्षिक योजना निर्माण र प्रयोगमा विशेष जोड दिने				√	
	शैक्षिक सामग्रीको निर्माण र प्रयोगमा जोड				√	
विद्यार्थीको नियमिततामा बृद्धि	विद्यार्थी हाजिरी विश्लेषण गरी प्रोत्साहन गर्ने				√	
	बालमैत्री कक्षा सञ्चालन गर्दै विद्यार्थीहरु आकर्षण गर्ने				√	
	खेल तथा अतिरिक्त कृयाकलापमा जोड				√	
अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन	विषयगत कठिनाइ अनुरुप अतिरिक्त कक्षा व्यवस्थापन					√
	शिक्षकले अतिरिक्त अध्यापनका लागि समय व्यवस्थापन					√
भवन तथा प्रयोगशाला व्यवस्थापन	आर्थिक स्रोतका लागि सम्बन्धित निकायसंग पहल				√	
	स्थानीय तह र गैरसरकारी संस्थाहरुसंग समन्वय				√	

टिप्पणीः गत शैक्षिक बर्षमा तय गरिएका योजना हरु धेरै कार्यान्वयन भइ प्रतिफल समेत प्राप्त भएको तर अतिरिक्त कक्षा व्यवस्थापन तथा शिक्षकको अतिरिक्त समय व्यवस्थापन गर्न आर्थिक कठिनाइका कारण नसकिएको | आगामी दिनमा पनि यस्ता योजनालाई प्राथमिकता राखेर योजना निर्माण गरिने छ |

१.९ विद्यालय सुधार योजना निर्माण प्रक्रिया

विद्यालयले शैक्षिक सत्र २०७६ देखि २०८० सम्मका लागि तयार पारेको पञ्चवर्षीय योजनालाई पुनरावलोकन गरी शैक्षिक सत्र २०८१ देखि २०८५ सम्मका लागि यो योजना तयार पारिएको छ । यो योजना निर्माणका लागि मिति २०८१/०४/२२ र २४ गते विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघ, शिक्षकहरु र विद्यार्थी प्रतिनिधिहरु समेतको सहभागितामा सम्पन्न कार्यशालामा संकटासन्नता तथा क्षमता लेखाजोखा र योजना तर्जुमा कार्यशालाबाट प्राप्त भएका सूचना तथ्याङ्क र जानकारीका आधारमा सुझावहरु संकलन तथा विद्यालयमा रहेका तथ्याङ्कहरुको विश्लेषण गरी यो योजना निर्माण गरिएको छ। पुनः मिति २०८१/०५/२८ गते व्यापक छलफल गरी यो योजनालाई मिति २०८१/ / गतेको विव्यस वैठकले स्वीकृत गरी लागु गरिएको छ ।

खण्ड २. विद्यालयको वर्तमान अवस्था विश्लेषण

२.१ शैक्षिक तथ्याङ्क

२.१.१ कक्षागत र तहगत विद्यार्थी विवरण

बाल विकास केन्द्र देखि कक्षा ८ सम्म सञ्चालित यस विद्यालयमा शैक्षिक सत्र २०८१ मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुको विवरण तपसिलमा उल्लेख भए अनुसार रहेको छः

तालिका १. कक्षागत विद्यार्थीको प्रोफायल

क सं	विवरण	छात्र	छात्रा	जम्मा	कैफियत
१	प्रारम्भिक बाल बिकास / पूर्व प्राथमिक	१५	३०	४५	
२	प्रारम्भिक बाल विकास / पूर्व प्राथमिक अनुभव सहित कक्षा १ भर्ना				
३	कक्षा १	२	५	७	
४	कक्षा २	२	३	५	
५	कक्षा ३	२	४	६	
६	कक्षा ४	३	६	९	
७	कक्षा ५	५	५	१०	
८	कक्षा ६	४	५	९	
९	कक्षा ७	६	८	१४	
१०	कक्षा ८	७	६	१३	
	१ - ८ को जम्मा संख्या	४६	७२	११८	

टिप्पणीः विद्यालयमा छात्र भन्दा छात्राको संख्या बढी छ । यसो हुनुको मुख्य कारण छोराहरुलाई संस्थागत विद्यालयमा अध्ययन गर्न पठाउनु हो ।

२.१.२ आन्तरिक सक्षमताको अवस्था

विद्यालयको गत शैक्षिक सत्रमा कुल भर्ना भएका विद्यार्थीहरूमध्ये यस शैक्षिक सत्रमा कक्षोन्नति हुने, कक्षा दोहोर्याउने र विद्यालय छाड्ने विद्यार्थी सङ्ख्याका आधारमा आन्तरिक सक्षमताको अवस्था देहायको तालिकामा उल्लेख गरिएको छः

तालिका नं - ५ आन्तरिक सक्षमताको अवस्था

कक्षा	गत शैक्षिक सत्रमा भर्ना हुने जम्मा विद्यार्थी सङ्ख्या (क)	कक्षोन्नति हुने सङ्ख्या (ख)	दोहोर्याउने सङ्ख्या (ग)	छाड्ने र स्थानान्तरण (घ)घ=(क-ख-ग)	कक्षोन्नति हुने दर (%) ख/कx१००	दोहोर्याउने दर (%) ग/कx१००	छाड्ने र स्थानान्तरण दर (%) घ/कx१००
बालविकास							
कक्षा १	५	५	-	-	१००%	-	-
कक्षा २	५	५	-	-	१००%	-	-
कक्षा ३	६	६	-	-	१००%	-	-
कक्षा ४	१०	१०	-	-	१००%	-	-

कक्षा ५	१०	१०	-	-	१००%	-	-
१-५ जम्मा	३६	३६	-	-		-	-
कक्षा ६	१४	१४	-	-	१००%	-	-
कक्षा ७	१२	१२	-	-	१००%	-	-
कक्षा ८	१९	१९	-	-	१००%	-	-
६-८ जम्मा	४५	४५	-	-	१००%	-	-
कूल जम्मा			-	-		-	-

तथ्याङ्क विश्लेषणः विद्यार्थीको नतिजालाई हेर्दा सबै कक्षाका सबै विद्यार्थीहरु उत्तिर्ण भएका छन् । कुनै पनि विद्यार्थीले कक्षा छाडेका छैनन् । यसो हुनुको कारण उदार कक्षोन्नति तथा शिक्षक विद्यार्थीको पठनपाठनमा राम्रो लगाव रहेकोले हो ।

२.१.३ विद्यार्थी औसत सिकाई उपलब्धि विवरण

शैक्षिक सत्र २०८० को मार्क लेजर र विद्यार्थीको व्यक्तिगत विवरणका आधारमा निकालिएको औसत सिकाइ उपलब्धि देहायको तालिकामा उल्लेख गरिएको छः

तालिका नं- ६

विद्यार्थीहरुको सिकाई उपलब्धि विवरण

कक्षा	विद्यार्थी संख्या	नेपाली	अङ्ग्रेजी	गणित	विज्ञान	सामाजिक /सेरोफेरो	स्थानीय विषय	स्वास्थ्य	कक्षागत औसत
बाल विकास		-	-	-	-	-	-	-	-
कक्षा १	५	७८.५७	७५.६२	८५.८३		७४.७८	७५.७४		७८.०३
कक्षा २	५	८५.१२	७६.५०	८९.२८		७१.१३	८५.२२		८१.२५
कक्षा ३	६	७८.३४	७६.४५	७३.४०		७१.८३	७७.७१		७५.५५
कक्षा ४	१०	५२.२०	८१.१०	७९.५०	८०.२	८१.५	८०.७	८२.१	८१.१
कक्षा ५	१०	६५.६६	६६.४४	६७.००	६३.११	६५.३३	६४.५५	६५.४४	६५.३६
कक्षा १-५ जम्मा	**३६**	**५५.९९**	**७५.२२**	**७९.००**	**७१.६६**	**७२.९१**	**७६.७८**	**७३.७७**	**७६.२६**
कक्षा ६	१४	७६.१०	७५.९२	६९.५३	७६	७४.६९	७६.९२	७६.१	७५.०३
कक्षा ७	१२	७७.७५	७६.५	७८.१६	७७.६६	७८.४२	७८.४१	७९.१	७८
कक्षा ८	१९	६९.४५	६६.८२	६४.१०	६९.८४	७०.२८	७२.८९	६६.५८	६८.५६
कक्षा ६-८ जम्मा	**४५**	**७२.७९**	**७४.२४**	**७५.८५**	**७३.३६**	**७३.४९**	**७६.५१**	**७३.६६**	**७५.४२**
कूल जम्मा	**८१**	**६४.३९**	**७४.७३**	**७७.४३**	**७२.५१**	**७३.२०**	**७६.६५**	**७३.७२**	**७६.०४**

तथ्याङ्कको विश्लेषणः अन्य कक्षाहरुको तुलनामा कक्षा ५ को सिकाइ उपलब्धि दर कम रहेको र कक्षा ४ को नेपाली विषयमा सबैभन्दा न्यून रहेको अवस्था छ । योजना तर्जुमा गर्दा कम उपलब्धि दर भएका विषयहरुलाई प्राथमिकतामा राखेर अध्यापन गराउनु पर्ने देखिएको छ ।

२.१.४ शिक्षक विवरण

विद्यालयमा हाल कार्यरत शिक्षकहरुको तहगत र विषयगत विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

तालिका नं ७ शिक्षक विवरण

तह	संचालित सेक्सन संख्या	शिक्षक विवरण					विषयगत शिक्षक		कैफियत
		प्रकार			जम्मा		विषय	संख्या	
		स्वीकृत दरबन्दि	राहत	निजीस्रोत र अन्य	जम्मा	महिला			
वालविकास	२	२			२	२			
आधारभूत (कक्षा १—५)	५	७		२	९	४			
आधारभूत (कक्षा ६—८)	३	२	१		३	१	अङ्ग्रेजी		
							गणित र विज्ञान	१	
							नेपाली		
							सामाजिक	१	
जम्मा	१०	११	१	२	१४	७		२	

तथ्याङ्कको विश्लेषणः बाल विकास देखि कक्षा १२ सम्म सञ्चालित यस विद्यालयमा कुल जम्मा १४ जना शिक्षकहरु रहनु भएको छ । जसमा स्विकृत दरबन्दीमा ११, प्रारम्भिक बाल कक्षा शिक्षक २ जना, राहतमा १ जना र निजी २ जना रहनु भएको छ।

२.१.५ विद्यालय सञ्चालन व्यवस्था

शैक्षिक सत्र २०८० मा विद्यालय सञ्चालनको अवस्था यस प्रकार रहेको पाइएको छ

तालिका नं -८ विद्यालय सञ्चालनको अवस्था

तालिकामा प्रस्तुत गरिएको विवरणका आधारमा तहगत विद्यार्थीको वार्षिक हाजिरी तुलना गर्दा विद्यालय खुलेको दिनको अनुपातमा राष्ट्रिय मापदण्डअनुसार पुगेको देखिदैन यसको कारण पत्ता लागाई विद्यार्थी नियमितता बढाउने योजना तर्जुमा गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

क्र सं	विवरण	वार्षिक औसत दिन	निर्धारित मापदण्ड
१	विद्यालय खुलेको दिन	२३४	२०० दिनभन्दा बढी
२	पठनपाठन भएको दिन	१९७	न्यूनतम वार्षिक कक्षा १-५ १९२ दिन, कक्षा ६-८ २१० दिन माध्यमिक २२० दिन
३	प्रारम्भिक बालविकसका विद्यार्थीको औसत उपस्थिति	१९७	न्यूनतम वार्षिक १९२ दिन
४	कक्षा १—५ का विद्यार्थीको औसत उपस्थिति	१८७	न्यूनतम वार्षिक २१० दिन
५	कक्षा ६—८ का विद्यार्थीको औसत उपस्थिति	१९७	न्यूनतम वार्षिक २१० दिन

६	विद्यालयमा शिक्षकको औसत उपस्थिति		विद्यालय खुलेको दिनमध्ये ९२%
७	औसत शिक्षण सिकाइ समय तहगत	९५%	कक्षा १—३= ८१६ घण्टा प्रति कक्षा
		९६%	कक्षा ४—५= ९३६ घण्टा प्रति कक्षा
		८५.२%	कक्षा ६—८= १०५० घण्टा प्रति कक्षा

तथ्याङ्क विश्लेषणः तालिकामा प्रस्तुत गरिएको विवरणका आधारमा तहगत विद्यार्थीको वार्षिक हाजिरी तुलना गर्दा विद्यालय खुलेको दिनको अनुपातमा राष्ट्रिय मापदण्डअनुसार नै पुगेको देखिन्छ । त्यस्तै औसत सिकाई समय केही कम देखिएको छ यसको कारण पत्ता लागाई विद्यार्थी नियमितता बढाउने योजना तर्जुमा गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

२.१.६ भौतिक सुविधाको व्यवस्था

यस विद्यालयको हाल रहेको भौतिक सुविधाहरुको अवस्था यस प्रकार छः

तालिका नं ९ : भौतिक सुविधा व्यवस्थापन

क्रसं	विवरण	सङ्ख्या	पर्याप्तता		मर्मत/ सुधार आवस्यक संख्या	भूकम्प प्रतिरोधक वा सुरक्षित संख्या	अपाङ्गता मैत्री भए संख्या
			छ	**छैन**			
१	**विद्यालय भवन**	५		छैन	३	२	छैन
२	**बालविकास**						
	२.१ बालविकास कक्षा	१		छैन			
	२.२ सिकाइ क्षेत्र						
	२.३ छुट्टै खेल मैदान			छैन	१		छैन
३	**कोठा संख्या**						
	३.१ कार्यालय प्रयोजन	१		√	१		छैन
	३.२ कक्षाकोठा	१०		√	६	४	छैन
	३.३ भण्डारण कक्ष	१		√	१	छैन	छैन
	३.४ क्यान्टिन			√	१		छैन
४	**फर्निचर**						
	डेस्क वेञ्च	२७४		√	५० सेट		
	टेबल	२७					
	सेक्रेटरी टेबुल	२					
	स्टिल दराज	४					
	स्टिल लकर दराज			√			
	काठको दराज	१		√			
	र्याक	१		√			

क्रसं	विवरण	सङ्ख्या	पर्याप्तता		मर्मत/ सुधार आवस्यक संख्या	भूकम्प प्रतिरोधक वा सुरक्षित संख्या	अपाङ्गता मैत्री भए संख्या
			छ	**छैन**			
	काठको दराज	५		√			
	काठको कुर्सी	२०		√			
	प्लास्टिक कुर्सी	१		√			
	आराम बेञ्च	२		√			
	घुम्ने कुर्सी	१		√			
५	**जम्मा शौचालय**	२		√			
	छात्रा शौचालय	१		√			
	WASH सुविधा सहितको शौचालय	१		√			
६	विद्यालय घेराबारा			√			
७	खानेपानी	१	कल	√			
८	खेलकुद मैदान			√			
९	**प्रयोगशाला**			√			
	विज्ञान प्रयोगशाला	१		√	१		
	कम्प्यूटर/ICT प्रयोगशाला			√	२		
	प्रोजेक्टर			√			
	पुस्तकालय			√			
	विद्यालयको नामको जमिन			√			
	सिसि क्यामेरा	१		√			
	विद्युतीय हाजिरी			√			
	सभाहल			√			
	साउण्ड सिष्टम			√			
१६	रोष्टम			√	१०		
१७	पङ्खा			√			

तथ्याङ्क विश्लेषणः विद्यालय भौतिक सुविधामा कमजोरी रहेका रहेका छन् ।उच्च जोखिममा भएका भवन हटाएर वा प्रवलीकरण गरेर सुरक्षित बनाउनु आवश्यक छ । हल नभएको अवस्था छ। सभाहलको निर्माण र फर्निचर व्यवस्थापन गर्नु पर्ने । विद्यालय कम्पाउण्ड घेरावेरा दुईतिर भएको भएतापनि पूर्व र उत्तरमा नभएको । यसलाई निर्माण गर्नुपर्ने छ । फर्निचर तथा अन्य सामग्रीहरुको नियमित मर्मत तथा ५० सेट बालमैत्री फर्निचरहरु थप गर्नुपर्ने । विद्यार्थी

संख्याको आधारमा विपदको समयमा समेत उपयुक्त हुने डेक्स बेञ्च निर्माण गर्नुपर्ने । विद्यालयमा शैक्षिक सामग्रीहरुमा कमी, विज्ञान प्रयोगशालाको व्यवस्था गर्नुपर्ने तथा पुस्तकालयमा थप व्यवस्थापन गर्नुपर्ने छ। सिकाई सामाग्रीको प्रयोगको दर बढाउनु पर्ने । विषयगत शिक्षक निर्देशिका, पाठ्यक्रम, विषय विशिष्टीकरण तालिका साथै सन्दर्भ पुस्तकहरु पनि रहेको र केहि नभएकाले थप गर्नु पर्ने । सम्पूर्ण भौतिक सामग्री र संरचनाको नियमित मर्मत र सुधार आवश्यक छ ।

२.१.७ विद्यालयको व्यवस्थापकीय प्रबन्ध

विद्यालयको व्यवस्थापकीय प्रबन्ध (शैक्षिक सत्र २०८१ को अभिलेखमा आधारित) देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका नं १० : विद्यालयको व्यवस्थापकीय प्रबन्ध

क.सं	विवरण	भएको	नभएको	कैफियत
१	विद्यालय व्यवस्थापन समितिको गठन	**भएको**		
२	विद्यालय व्यवस्थापन समितिको वैठक	**भएको**		
३	शिक्षक अभिभावक संघको गठन	**भएको**		
४	शिक्षक अभिभावक संघको वैठक	**भएको**		
५	गत आ.व.मा सामाजिक परिक्षण	**भएको**		
६	गत आ.व.मा लेखा परिक्षण	**भएको**		
७	वार्षिकोत्सव/अभिभावक भेला	**भएको**		
८	सरोकारवालाबीच सुनुवाइ कार्यक्रम	**भएको**		
९	शिक्षक आचारसंहिता प्रदर्शन र पालना	**भएको**		
१०	विद्यार्थी आचारसंहिता प्रदर्शन र पालना	**भएको**		
११	बाल क्लब गठन र सक्रियता	**भएको**		
१२	जुनियर रेडक्रस सर्कल गठन र सक्रियता		**नभएको**	
१३	नेपाल स्काउट गठन र सक्रियता		**नभएको**	
१४	सगरमाथा टिन्स क्लवको गठन र सक्रियता		**नभएको**	
१५	शिक्षक कर्मचारी बैठक	**भएको**		
१६	नगरपालिका शिक्षा शाखाबाट विद्यालय अनुगमन	**भएको**		
१७	विव्यस र शिअसबाट विद्यालय अनुगमन	**भएको**		
१८	वार्षिक कार्यपात्रो निर्माण	**भएको**		
१९	वार्षिक शैक्षणिक योजना निर्माण कार्यान्वयन	**भएको**		
२०	दैनिक पाठयोजना सहितको शिक्षण	**भएको**		
२१	प्राथमिक उपचारको बाकसको व्यवस्था	**भएको**		
२२	नियमित विद्यार्थी स्वास्थ्य परीक्षण जुकाको औषधी वितरण	**भएको**		
२३	विद्यार्थी दिवा खाजाको व्यवस्थापन	**भएको**		
२४	शिक्षा नियमावली अनुसार प्र.अ.को नियुक्ति	**भएको**		
२५	विपद जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी कार्यकलाप (विपद् शिक्षा, सम्पर्क व्यक्ति/समूह, सुरक्षाका लागि योजना, आपतकालिन निकास नक्साङ्कन)	**भएको**		

२६	परीक्षण भएका उ.पु. अभिभावक समक्ष ग्रेडसिट सहित पठाएको	**भएको**		
२७	विद्यार्थी तथा शिक्षक परिचय पत्र	**भएको**		
२८	शिक्षक तथा विद्यार्थी शैक्षिक भ्रमण	**भएको**		
२९	स्थानीय स्तरका शैक्षिक सामाग्री निमार्ण र संकलन	**भएको**		
३०	अतिरिक्त क्रियाकलाप तथा खेलकुद कार्यक्रम सञ्चालन	**भएको**		

तथ्याङ्कको विश्लेषणः वार्षिकरुपमा सरोकारवालाहरुबीच विद्यालयका विविध पक्षको सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गरिएको छ । वि.व्य.स. र शि.अ.सं. ले सक्रियता बढाउनु पर्ने छ । अनुगमन कहिले काही भएपनि शिक्षण सिकाई क्रियाकलाप तथा अन्य क्षेत्रमा कार्यक्रमहरू भएको । निर्णय भएका विषयहरु केही केही कार्यान्वयन हुन बाँकी रहेको । विद्यालयले बार्षिक कार्यतालिका निर्माण गरी विद्यालयका कार्यक्रमहरु सञ्चालन भएको । स्वास्थ्य केन्द्र तथा अन्य संघ, संस्था संग समन्वय गरी औषधी सहितको प्राथमिक उपचार वाकस व्यवस्था गरेको । छात्राहरुलाई निःशुल्क प्याडको व्यवस्था गरेको । विभिन्न स्वास्थ्य संग सम्बन्धित संघ संस्थाको सहयोगमा स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने गरिएको । दिवा खाजा (कक्षा १-५ मा) व्यवस्था गरिएको ।

२.१.८ शैक्षिक सामग्रीको विवरण

विद्यालयमा विद्यमान शैक्षिक सामाग्रीको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका नं ११ : शैक्षिक सामग्रीको विवरण

क्र.सं.	सामग्रीको प्रकार	उपलब्धताको अवस्था		पर्याप्तताको अवस्था		प्रयोगको अवस्था	
		रहेको	नरहेका	भएको	नभएको	भएको	नभएको
१	वालविकासको पाठ्यक्रम/सामाग्री	रहेको			नभएको	भएको	
२	तहगत/विषयत पाठ्यक्रम	रहेको			नभएको	भएको	
३	विद्यार्थीहरुलाई सेटमा पाठ्यपुस्तक	रहेको			नभएको	भएको	
४	विषयगत शिक्षक निर्देशिका	रहेको			नभएको	भएको	
५	पुस्तकालय	रहेको			नभएको	भएको	
६	बुक कर्नर	रहेको			नभएको	भएको	
७	खेलकुदका सामग्रीहरु	रहेको			नभएको		
८	विज्ञान/स्वास्थ्य/शारिरीक विषयका उपकरण/सामग्री	रहेको			नभएको		
९	विपद् जोखिम न्यूनीकरणसँग सम्बन्धित सन्दर्भ सामाग्री		नरहेको				
१०	शिक्षकले स्थानीय स्रोत प्रयोग गरी तयार पारेका शैक्षिक सामाग्री	रहेको			नभएको		
११	ICT सामाग्री	रहेको			नभएको		
१२	विपद व्यवस्थापन सम्बन्धित सामग्री		नरहेको				

तथ्याङ्कको विश्लेषणः कक्षा १-६ का विषयगत शिक्षक निर्देशिका रहेको । तहगत पाठ्यक्रम सबै तहको खरिद गरिएको । निर्देशिकाको प्रयोग गर्ने अभ्यास कम रहेकोले प्रयोगमा ध्यान दिनुपर्ने । पाठ्यपुस्तक वितरण गरेको तर विद्यार्थीहरुबाट सुरक्षा कम भएको । वुक कर्नरको व्यवस्था नभएको । तत्काल गर्नु पर्ने । विज्ञान, स्वास्थ्य तथा शारीरिक विषयका उपकरण अझै

पनि पर्याप्त नभएको । खेलमैदान पर्याप्त नभएको र खेलकुदका सामग्रीहरु आँशिकरुपमा उपलब्ध भएको र प्रभावकारी रुपमा प्रयोग हुन नसकेको । प्रारम्भिक वालविकासको पाठ्यक्रम / सामाग्री थोरै रहेकाले थप्नु पर्ने । पुस्तकालयमा समयसापेक्ष थप पुस्तक व्यवस्थापन गर्नु पर्ने । शिक्षकले स्थानीय स्रोत प्रयोग गरी तयार पारेका शैक्षिक सामाग्री कमै रहेका । विपद् जोखिम सँग सम्बन्धित सामग्री व्यवस्था गर्न आवश्यक छ ।

२.१.९ गत वर्षको आम्दानी खर्चको विवरण

आ.व. २०८०/ ०८१ को विद्यालयको आम्दानी र खर्चको विवरण तपसिलमा उल्लेख भए अनुसार रहेको छः

तालिका नं १२ : गत आवको आम्दानीको विवरण

क्र.सं.	बजेट शीर्षक	रकम रु	कैफियत
	अम्दानी तर्फ		
	गत आवको मौज्दात	५३,९१,९५९.७०	
१	**सरकारी अनुदान**		
	१.१ तलब भत्ता	५१,१५,९७३.७	
	१.२ छात्रवृत्ति	३४,८००	
	१.३ पाठ्यपुस्तक	७४,१२९	
	१.४ विद्यालय सञ्चालन खर्च	२०,०००	
	१.५ भौतिक सुविधा विस्तार	९५,०५७	
	१.६ विद्यालय सुधार योजना निर्माण र कार्यान्वयन	१०,०००	
	१.७ प्रति विद्यार्थी अनुदान (शिक्षण सिकाइ सामाग्री व्यवस्थापन)	४२,०००	
	१.८ पेश्की	छैन	
	जम्मा (१)		
२	**समुदाय तथा संघ संस्थावाट प्राप्त**		
	२.१ नगद रकम/सहयोग (चन्दादाताबाट)	छैन	
	२.२ जिन्सी सहायता (रकममा परिणत गर्दा)	छैन	
	२.३ सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह तथा अन्य समूह	छैन	
	२.४ गैर सरकारी संघसंस्था बाट प्राप्त हुने रकम/सहयोग	छैन	
	२.५ स्थानीय तहवाट प्राप्त रकम	छैन	
	जम्मा (२)	छैन	
३	**विद्यालयको आन्तरिक आम्दानी**		
	३.१ धानवाट आम्दानी	छैन	
	३.२ शुल्कबाट आम्दानी	छैन	
	३.३ विविध आम्दानी	छैन	
	जम्मा (३)		
	कुल आम्दानी	५३९१९५९.७०	
	जम्मा खर्च भएको रकम	५३९१९५९.७०	
	विद्यालयको कुल मौज्दात रकम		

तथ्याङ्कको विश्लेषण

क) **आम्दानी:** यस अन्तरगत शिक्षक तलव भत्ता, कर्मचारी तलव भत्ता, प्रशासनिक खर्च, मसलन्द, छात्रवृत्ति, पाठ्यपुस्तक, विद्यार्थी संख्याका आधारमा अनुदान (PC) । प्रमाणपत्र तथा सिफारिस शुल्कहरुलाई राखिएको छ । विद्यालयले आन्तरिक र नियमित आम्दानीमा वृद्धि गर्न पहल गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

२.१.१० विपद् व्यवस्थापन

क. प्रकोपको विश्लेषण

विद्यालयको अवस्थिति, भौगोलिकता, भौतिक पूर्वाधार, गैरसंरचनात्मक वस्तुहरुको व्यवस्थापन, विद्यालय परिसर तथा समुदायमा रहेको विपद् जोखिम सम्बन्धी अवधारणा, अन्तरक्रिया, छलफल र सचेतनाको समग्र अवस्थालाई दृष्टिगत गर्दा विद्यालयमा सबैभन्दा बढी भूकम्प, दोस्रोमा बाढी, तेस्रोमा जनावर आतङ्क, चौथोमा सर्पदंश, पाचौंमा चट्याङ, छैठौंमा महामारी सातौंमा सडक दुर्घटना, आठौंमा हुरीवतास, नवौंमा असिना, दशौंमा शीतलहर, एघारौंमा विद्युतीय दुर्घटना र वाह्रौंमा आगलागी लगायतका प्रकोपहरुका अतिरिक्त चोटपटक पनि रहेको अवस्था देखिन आउछ ।

ख. प्रकोप पहिचान तथा स्तरीकरण

प्रकोप विश्लेषणका औजारहरू नक्साङ्कन र सङ्कटासन्नता तथा क्षमता पहिचान, समस्या वृक्ष विश्लेषण, धरातलीय अवलोकन, संस्थागत विश्लेषण, समूह छलफल, प्रत्यक्ष अवलोकन आदिको प्रयोगबाट गरिएको विश्लेषणको आधारमा विद्यालयमा पहिलो र प्रमुख प्रकोप भूकम्प देखिएको छ । यसबाट यस विद्यालयमा पुनराबृत्ति भइरहने घटनाहरुको कारण, कारक तत्व र प्रभावहरुको विश्लेषण गरी सम्भावित समाधानका लागि सहभागितामुलक सुझाव समेत प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं १३ प्रकोप नक्साङ्कन तथा स्तरीकरण

सरस्वती आधरभूत विद्यालय, उर्लावारी २ सिरूझार

प्रकोप स्तरिकरण

२०८१ स्रावण २४

प्रकोप	बाढी	ज.आ.	आगलागी	वि.दु.	असिना	हुरीवतास	चट्याङ	सर्पदंश	स.दु.	शीतलहर	महामारी
बाढी		बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी
ज.आ.			ज.आ.	ज.आ.	ज.आ.	ज.आ.	ज.आ.	ज.आ.	ज.आ.	ज.आ.	ज.आ.
आगलागी				वि.दु.	असिना	हावाहुरी	चट्याङ	सर्पदंश	स.दु.	शीतलहर	महामारी
वि.दु.					असिना	हावाहुरी	चट्याङ	सर्पदंश	स.दु.	शीतलहर	महामारी
असिना						असिना	चट्याङ	सर्पदंश	स.दु.	शीतलहर	असिना
हुरीवतास							चट्याङ	सर्पदंश	स.दु.	हावाहुरी	हावाहुरी
चट्याङ								चट्याङ	स.दु.	चट्याङ	महामारी
सर्पदंश									सर्पदंश	सर्पदंश	महामारी
स.दु.										स.दु.	महामारी
शीतलहर											महामारी
महामारी											
अंकभार	११	१०	१	२	५	५	७	७	७	४	७
स्तर	१	२	११	१०	८	७	४	३	६	९	५

स.दु. -सडक दुर्घटना, ज.आ. — जनावर आतंक, वि.दु. — विद्युतीय दुर्घटना

स्रोत : विद्यालय स्तरीय छलफल २०८१ भूकम्पलाइ पहिलो प्रकोप मानेर यसमा स्तरिकरण गरिएको छैन ।

ग. प्रकोप पात्रो

तालिका नं १४ प्रकोप पात्रो

प्रकोप	बैशाख	जेष्ठ	असार	श्रावण	भाद्र	आश्विन	कार्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फाल्गुण	चैत्र
भूकम्प	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***
बाढी	---	+++	***	***	***	+++	---	---	---	---	---	---
सामुदायिक कुकुर	+++	+++	+++	+++	+++	***	***	+++	***	+++	+++	+++
सडक दुर्घटना	+++	+++	---	---	+++	***	***	+++	***	+++	+++	+++
हावाहुरी	***	+++	+++	---	---	---	---	---	---	---	---	***
बाढी	---	+++	***	***	***	+++	---	---	---	---	---	---
महामारी	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++
सर्पदंश	+++	***	***	***	***	+++	+++	---	---	---	+++	+++
शीतलहर	---	---	---	---	---	---	---		***	***	+++	---
चट्याङ	***	***	***	+++	+++	+++	---	---	---	---	---	***
विद्युत दुर्घटना	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++

संकेतः

उच्च संकटासन्नता	***
मध्यम संकटासन्नता	+++
न्यून संकटासन्नता	---

घ. ऐतिहासिक समयरेखा

तालिका नं १५ ऐतिहासिक समयरेखा

क्र सं	वर्ष	प्रकोप		क्षतिको विवरण			
				मानवीय	भौतिक क्षति	वातावरणीय	अनुमानित मूल्य
१	बाढी	२०८०	विद्यालय	नभएको	विद्यालयको भवन, खेलमैदान तथा शौचालयमा क्षति पुर्याएको		१५००००
२	भूकम्प	२०७२	विद्यालय	नभएको	विद्यालयको भवन तथा शौचालयमा क्षति भएको		२५००००
३	सडक दुर्घटना	२०७६	उर्लावारी २	१ अपाङ्ग	एक जना वालिका मोटरसाइकलको ठोकाइबाट अपाङ्ग भएको		
४	असिना	२०८९	सरस्वती आ.वि. सिरूझार	नभएको	विद्यालयको छाना (कर्कटपाता) मा क्षति पुर्याएको ।		

५	चट्याङ	२०८०	सरस्वती आ.वि. सिरूझार	नभएको	विद्यालयमा जडान गरिएको विद्युतीय उपकरण(पंखा, इहाजिरी) हरूमा क्षति पुगेको		
६	वन्यजन्तु आतंक	२०६९		नभएको	वालवालिकाहरूलाई बाँदरले चिथोर्ने टोक्ने गरेको		
७	सामुदायिक कुकुर	सवै स्थानमा	सवै स्थान	नभएको	वालवालिकाहरूलाई विद्यालय आवतजावतमा समस्या		

टिप्पणीः विद्यालयको केहि भवन पुरानो भएकोले भूकम्पको जोखिम पनि धेरै नै छ । विद्यालयको गेटतर्फ ग्राभेल सडक भएको र सडकहरु पार गर्दै बालबालिकाहरु विद्यालयमा आउनु पर्ने तर साना सडकमा जेब्रा क्रसिङहरु नभएकोले सडक दुर्घटनाको जोखिम पनि यहाँ रहेको छ । प्रायः अधिकाँस भवनहरु कर्कटपाताको छानो भएका र विद्यालय परिसरमा अग्ला रुखहरु भएकोले हावाहुरीको जोखिम पनि धेरे नै छ ।

ङ. विद्यालयको संकटासन्नता विश्लेषणः

१. विद्यालयको विद्यमान संरचनात्मक संकटासन्नताः

प्राविधिक औजार र विधिको प्रयोग नगरी सामान्य अवलोकन गर्दा निम्न अनुसार संरचनात्मक संकटासन्नता देखिन्छः

विद्यालय भवनः

१. २०५८ सालमा सांसद विकास कोष (भरत मोहन अधिकारी) र जाँते सामुदायिक वनको सहयोगमा निर्माण भएको उत्तरतर्फको हाल बाल विकास र एल के जी सञ्चालन भइरहेको काठको कोराबत्तिमा छाना ठोकेको २ कोठे भवन २०७२ सालको भूकम्पमा गारो चर्किएको बरण्डा र भित्रको भुईं फुटेको कर्कटपाताको छानामा खिया लागेको मध्यम जोखिममा रहेको छ ।

२. २०५७ सालमा क्यारेटर नेपालको सहयोगमा निर्माण भएको पश्चिमोत्तरतर्फको काठको कोराबत्तिमा छाना ठोकेको ३ कोठे हाल क्यान्टिन कक्षा १ र स्टोर भएको भवन झ्यालको पल्ला भत्किएको । उर्लावारी नगरपालिकाको सहयोगमा कर्कटपाताको छाना फेरिएको छ ।

३. २०५६ सालमा जिल्ला शिक्षा कार्यालयको सहयोगमा निर्माण गरिएको कर्कटपाताको छाना भएको जाइका ब्लक मध्यम जोखिममा छ । झ्याल ढोका मर्मत गर्नुपर्ने अवस्था छ । यस भवनको दक्षिणतर्फको खाली स्थानमा स्टोर निर्माण भएको छ जुन सुरक्षित नै छ ।

४. पश्चिम दक्षिणतर्फ रहेको २०६६ सालमा जिल्ला शिक्षा कार्यालय सामुदायिक वन र स्थानीय स्रोतबाट निर्माण भएको पिलरवाला र काठको कोरावत्तिमा कर्कटपाताको छाना ठोकिएको हाल कक्षा २ कक्षा ७ र कम्प्युटर ल्याव भएको ३ को भवनको संरचनात्मक अवस्था राम्रो छ र भुईं केही उक्किएको छ ।

५. २०७३ सालमा जिल्ला शिक्षा कार्यालयको सहयोगमा निर्माण भएको दक्षिणतर्फको हाल कार्यालय, कक्षा ७ र कक्षा ८ सञ्चालन भएको ३ कोठे ट्रसबाट बनेको टिनको छाना भएको भवन सुरक्षित रहेको छ ।

शौचालयः

६. २०५२/०५३ सालमा प्लान इन्टरनेशनलको सहयोगमा बनेको उत्तरपूर्वतर्फको शौचालय जिर्ण अवस्थामा रहेको छ।

७. २०४५/०४६ सालमा निर्माण भएको उत्तर पूर्वतर्फको १ कोठे शौचालय जिर्ण अवस्थामा रहेको छ ।

८. यसैवर्ष उर्लावारी नगरपालिकाको सहयोगमा दक्षिणपूर्व तर्फको शौचालय सुरक्षित र व्यवस्थित छ ।

कम्पाउण्डवाल र अन्य संरचनाः

९. विद्यालयको दक्षिणतर्फ र पश्चिमतर्फ पुरै कम्पाउण्डवाल लगाइएको छ । पूर्वतर्फ र उत्तरतर्फको कम्पाउण्डवाल लगाइएको छैन ।

१०. विद्यालयको पश्चिम तर्फको प्रवेशद्वार सुरक्षित रहेको छ ।

११. विद्यालयको खेलमैदान केही उवडखावड छ । पूर्वतर्फ कम्पाउण्डवाल नलगाएकोले खेलमैदानलाई सम्याउन सकिएको छैन ।

१२. विद्यालयमा व्यवस्थित साइकल तथा मोटरसाइकल स्टेण्ड बनाइएको छैन ।

१३. विद्यालयमा स्टेजको पनि अभाव देखिएको छ ।

२. विद्यालयका विद्यमान गैरसंरचनात्मक संकटासन्नताहरुको विश्लेषण

विद्यालय भवन भित्र अवस्थित गैरसंरचनात्मक वस्तुहरुको स्थलगत रुपमा गरिएको विश्लेषण र अध्ययनले तपसिल बमोजिमका गैरसंचनात्मक संकटासन्नताको पहिचान र विश्लेषण गरिएको छः

विद्यालय भवन भित्र अवस्थित गैरसंरचनात्मक वस्तुहरुको स्थलगत रुपमा गरिएको विश्लेषण र अध्ययनले तपसिल बमोजिमका गैरसंचनात्मक संकटासन्नताको पहिचान र विश्लेषण गरिएको छः

- बाल विकास केन्द्रका बालवालिकाहरुलाई सिकाइ निरन्तरताका लागि पर्याप्त सामग्रीहरु छैनन् । भित्ते लेखन गर्नुपर्ने छ । चप्पल र्याक छैन । टि भि जडान गरिएको छ । लुज वायरिङ छ । राउण्ड सेपमा लो टेबुल निर्माण गर्नुपर्ने छ ।
- प्रशासनिक तथा कक्षा कोठाहरुमा भएको दराज हुक अथवा डोरीले नबाँधिएकोले ढल्नसक्ने सम्भावना । फोटो फ्रेमहरु तथा अन्य सामग्रीहरु खस्नसक्ने अवस्थामा छन् ।
- कक्षा कोठाको केही डेस्क र वेन्च बालबालिकाहरुका लागि बालमैत्री नभएको देखिन्छ ।
- सबै कोठाका ढोकाहरु भित्र खुल्ने भएकाले हतारमा निस्कनुपर्दा ढोका बन्द भएर मानिस भित्रै अड्किन सक्ने ।
- कम्प्युटर ल्यावमा भएका ४ वटा कम्प्युटरहरु भूकम्पको समयमा ढल्न सक्ने अवस्थामा छन् । फर्निचर व्यवस्थित छैनन् ।
- विज्ञान प्रयोगशाला नभएको देखिन्छ ।
- अधिकाँस कक्षा कोठाहरुमा एउटाका दरले मात्र पंखा भएकोले गर्मीको समयमा बालबालिका तथा शिक्षकहरुलाई समस्या भइरहेको छ ।
- विद्यालयको संरचना र फर्निचरहरु आँशिक मात्र अपाङ्गतामैत्री छन् ।
- केही कक्षा कोठाका झ्यालका पल्लाहरु नथुनिएकाले खुल्ला हुँदा हावाहुरी र शीतलहरको जोखिममा रहेका छन् । भएका झ्याल ढोकामा कलर नगरिएकोले छिटो बिग्रनसक्ने सम्भावना छ ।
- फर्निचरहरुमा कलर नगरिएकोले खिया लाग्न र छिटो बिग्रनसक्ने सम्भावना छ ।
- सबैतिर व्यवस्थित विद्युतीकरण नभएको र विद्युतीकरण गर्दा पावर सकेट बालबालिकाले भेट्नसक्ने स्थानमा राखिएकोले विद्युतीय दुर्घटना हुनसक्ने अवस्था छ ।
- बालिकाहरुका लागि महिनावारी स्वास्थ्य व्यवस्थापन कक्ष छैन ।
- विद्यालयमा आपतकालीन कोषको स्थापना गरिएको छैन ।
- विद्यालय शान्ति क्षेत्र सम्बन्धी सरोकारवालाहरुसँग छलफल तथा अन्तरक्रिया गरी आचारसंहिता निर्माण गरिएको छैन ।
- विपद् सुरक्षाका लागि नियमित कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने गरिएको छैन ।
- विपद्को सामना गर्न पूर्वतयारीको व्यवस्थित तरिकाले गरिएको देखिँदैन ।

- बाटोमा खोला, वन्यजन्तु आतङ्क, सडक दुर्घटना, सर्पदंश र सामुदायिक कुकुरको कारण बालबालिकाहरु प्रभावित हुने गरेका छन् । विशेषगरी डुम्रे क्षेत्रबाट आउने बालबालिकाका लागि डुम्रे खोलामा पुल नभएकोले टाढाको विद्यालयमा जान बाध्य छन् र यस विद्यालयमा आउने बालबालिकाहरु पनि जोखिम मोलेर यात्रा गर्न विवस छन्।
- विद्यालयका सबै भवनहरुमा मापदण्डअनुसारको एउटै प्रकारको रंगरोगन गर्नुपर्ने अवस्था छ ।
- ह्वाइटबोर्डहरुको साइज सानो अर्थात ३x४ को साइजका छन् र नहल्लिने गरी व्यवस्थापन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- विद्यालयको खेलमैदानमा पूर्व बर पिपलका २ रुख टिकका ३ र रुद्राक्षका २ अग्ला रुखहरु र दक्षिणतर्फ चाँपका ४ वटा अग्ला रुखहरु हावाहुरीको समयमा उच्च जोखिममा रहेका छन् । अग्ला र पुराना रुखहरु हटाएर र अरु रुखहरुलाई हाँगा काटेर सुरक्षित बनाउन आवश्यक छ ।

३. मुख्य समस्या र समाधानका उपायः

प्रारम्भिक बाल विकास देखि कक्षा ८ सम्म सञ्चालित यस विद्यालयले यस क्षेत्रको बौद्धिक तथा सामाजिक विकासमा उल्लेख्य भूमिका निर्वाह गर्दै आएको छ । कक्षागत विद्यार्थीहरुको संख्या केही न्यून रहेको अवस्थामा यसको उचित समाधान आवश्यक देखिन्छ । विद्यार्थी सक्षमता तथा सिकाई उपलब्धिका बृद्धिका लागि सिकाई वातावरण तयार गर्न वालबालिकाहरुको चौतर्फि विकासका निमित्त विद्यालय व्यवस्थापन समिति, प्रधानाध्यापक, शिक्षक, अभिभावक तथा सरोकारवाला निकायहरु जिम्मेवार बन्न आवश्यक देखिन्छ ।

विद्यालयको वर्तमान अवस्था विश्लेषण तथा स्वमूल्याङ्कन रुजुसूचीका आधारमा देखिएका मुख्य समस्या र समाधानका उपायहरु देहायको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं १६ : मुख्य समस्या र समाधानका उपायहरु

क सं	क्षेत्र	मुख्य समस्या	समाधानका उपायहरु
१	कक्षागत विद्यार्थी विवरण	विद्यार्थी संख्या विगतमा भन्दा कम हुँदै गएको ।	टाढाका विद्यार्थीहरुलाई विद्यालय आउने वातावरण तयार गर्ने । गुणस्तरीय शिक्षाको सुनिश्चितता गर्ने ।
२	आन्तरिक सक्षमताको अवस्था	औसत सक्षमता मध्यम रहेको	विषयगत सक्षमतामा बृद्धि गराउने ।
३	विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धि विवरण	तहगत सिकाई उपलब्धि मध्यम हुनु ।	विद्यार्थी नियमिततामा बृद्धि । शिक्षण सिकाई समयमा बृद्धि । राम्रो पाठयोजनाको निर्माण र प्रयोग ।
४	शिक्षक विवरण	विद्यार्थी संख्याका आधारमा शिक्षक दरवन्दी पर्याप्त नहुनु ।	कक्षागत शिक्षक दरवन्दी थप माग गर्ने ।
५	विद्यालय सञ्चालन अवस्था	विद्यार्थीको औसत उपस्थिति कम हुनु ।	विद्यार्थी नियमितताका लागि आकर्षित गर्ने । बालमैत्री सुविधा र शिक्षणको व्यवस्था मिलाउने । हेल्लो प्यारेण्ट्स अभियान सञ्चालन गर्ने ।
६	भौतिक सुविधाको अवस्था	सुरक्षित विद्यालय भवन कम हुनु । भएका भवनहरु असुरक्षित हुनु। विज्ञान प्रयोगशाला र पुस्तकालयको व्यवस्था नहुनु ।	सम्बन्धित निकायहरु संग समन्वय गरी पुरा गर्दै जाने

७	विद्यालयको व्यवस्थापकीय प्रबन्ध	आर्थिक स्रोत न्यून हुनु	सरकारी अनुदान र विद्यालयको स्रोतमा बृद्धि गर्न प्रयाश गर्ने ।
८	शैक्षिक सामग्रीको विवरण	पर्याप्त नभएको	स्थानीय शैक्षिक सामग्री निर्माण र प्रयोगमा जोड दिने। वार्षिकरुपमा शैक्षिक सामग्रीहरु खरिद गर्दै जाने ।
९	आम्दानी र खर्चको विवरण	विद्यालयको आवश्यकतानुसार आम्दानी हुन नसकेको ।	सरकारी अनुदान बढाउन पहल गर्ने । आन्तरिक स्रोत जुटाउन प्रयाश गर्ने ।
१०	विपद् जोखिमको अवस्था	कमजोर भवनहरु, गैरसंरचनात्मक वस्तुहरुको व्यवस्थापन नहुनु, कम्पाउण्डवाल पुरा नभएको, विद्यालयको कम्पाउण्डमा रहेका अग्ला रुखहरु .... आदि ।	योजनाको खण्डमा उल्लेख गरिएको छ ।

समस्या वृक्ष विश्लेषण

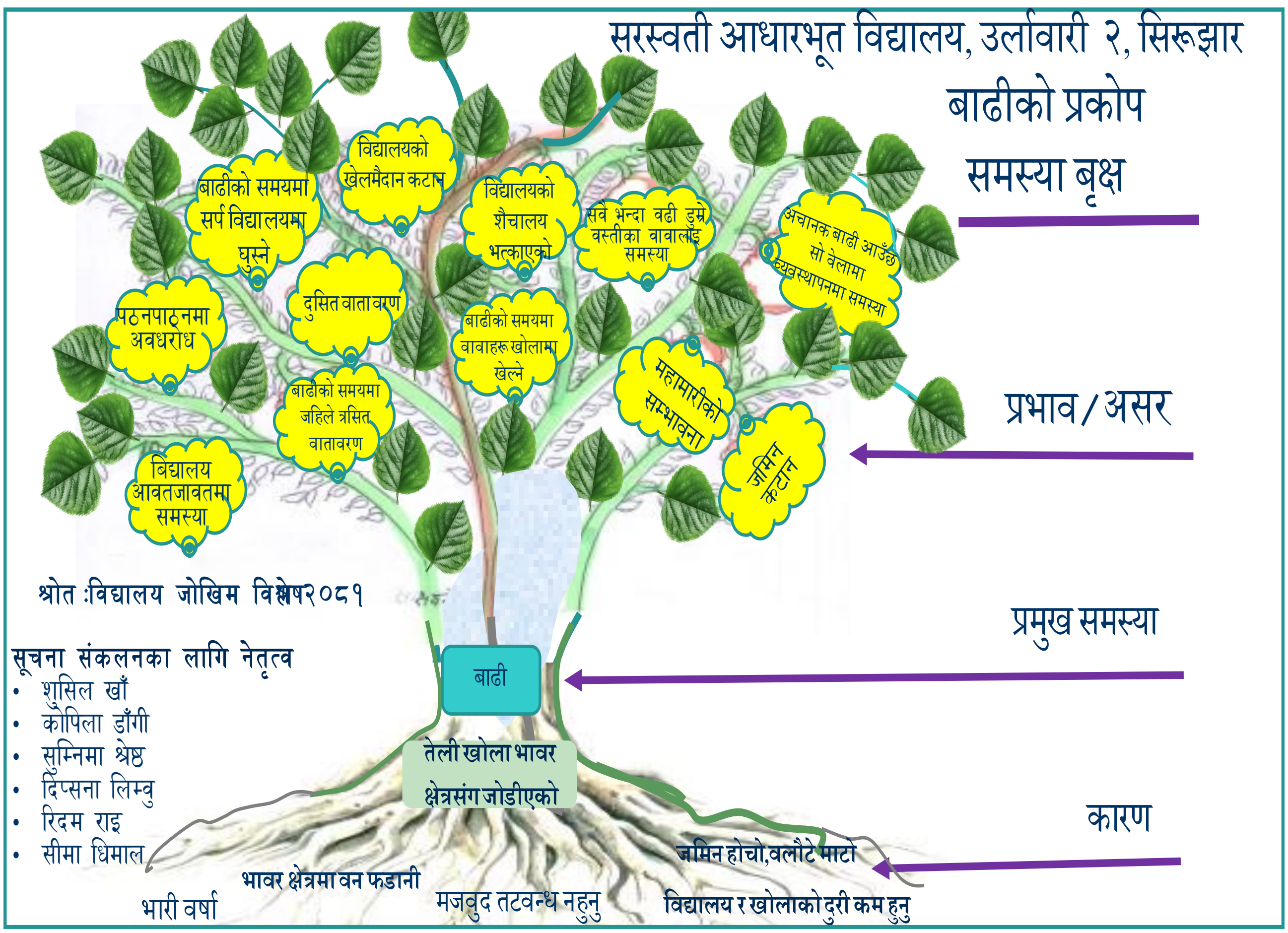

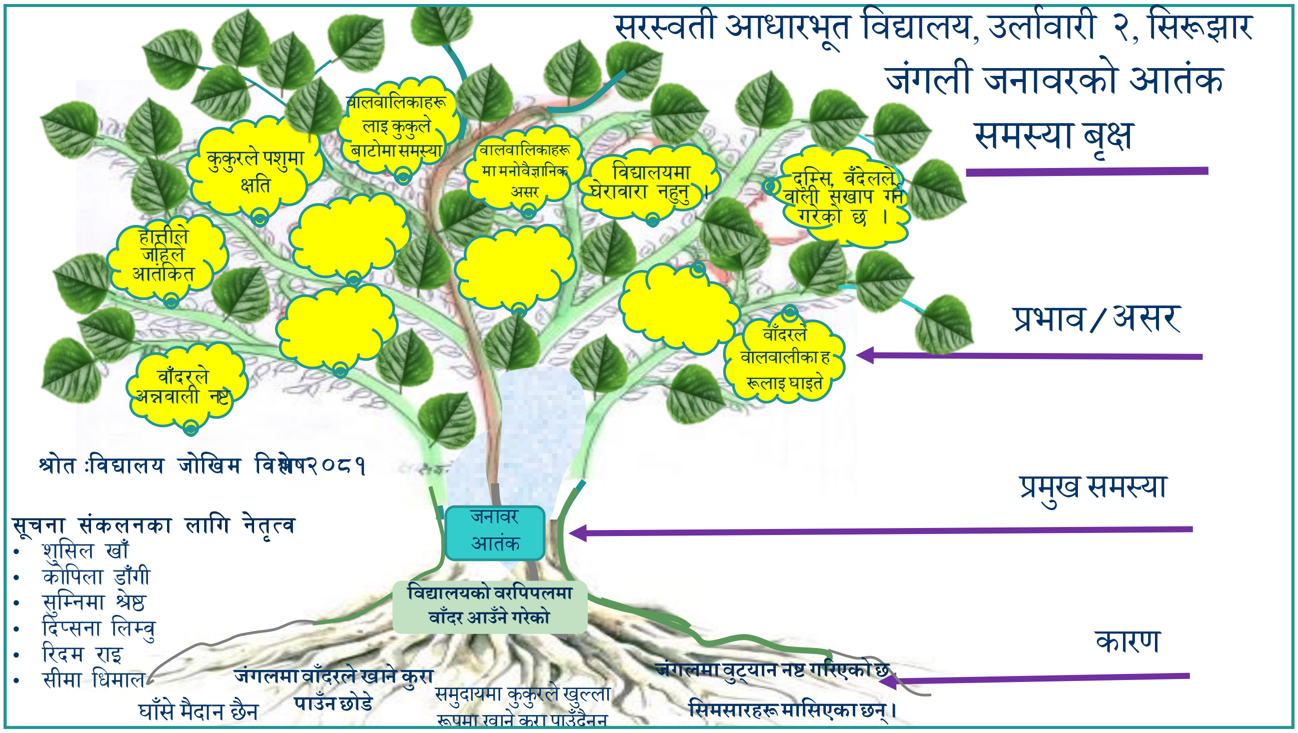
सरस्वती आधारभूत विद्यालय, उर्लावारी २, सिरूझार
जंगली जनावरको आतंक
समस्या बृक्ष
प्रभाव/असर
प्रमुख समस्या
कारण
वालवालिकाहरू लाइ कुकुले बाटोमा समस्या
कुकुरले पशुमा क्षति
वालवालिकाहरू मा मनोवैज्ञानिक असर
विद्यालयमा घेरावारा नहुनु ।
दम्सि, वँदेलले वाली सखाप गर्ने गरेको छ ।
हात्तीले जहिले आतंकित
वाँदरले वालवालीकाहरूलाइ घाइते
वाँदरले अन्नवाली नष्ट
श्रोत :विद्यालय जोखिम विश्लेष२०८१
सूचना संकलनका लागि नेतृत्व
• शुसिल खाँ
• कोपिला डाँगी
• सुम्निमा श्रेष्ठ
• दिप्सना लिम्वु
• रिदम राइ
• सीमा धिमाल
जनावर आतंक
विद्यालयको वरपिपलमा वाँदर आउँने गरेको
जंगलमा वाँदरले खाने कुरा पाउँन छोडे
घाँसे मैदान छैन
समुदायमा कुकुरले खुल्ला रूपमा खाने कुरा पाउँदैनन
जंगलमा वुट्यान नष्ट गरिएको छ
सिमसारहरू मासिएका छन् ।

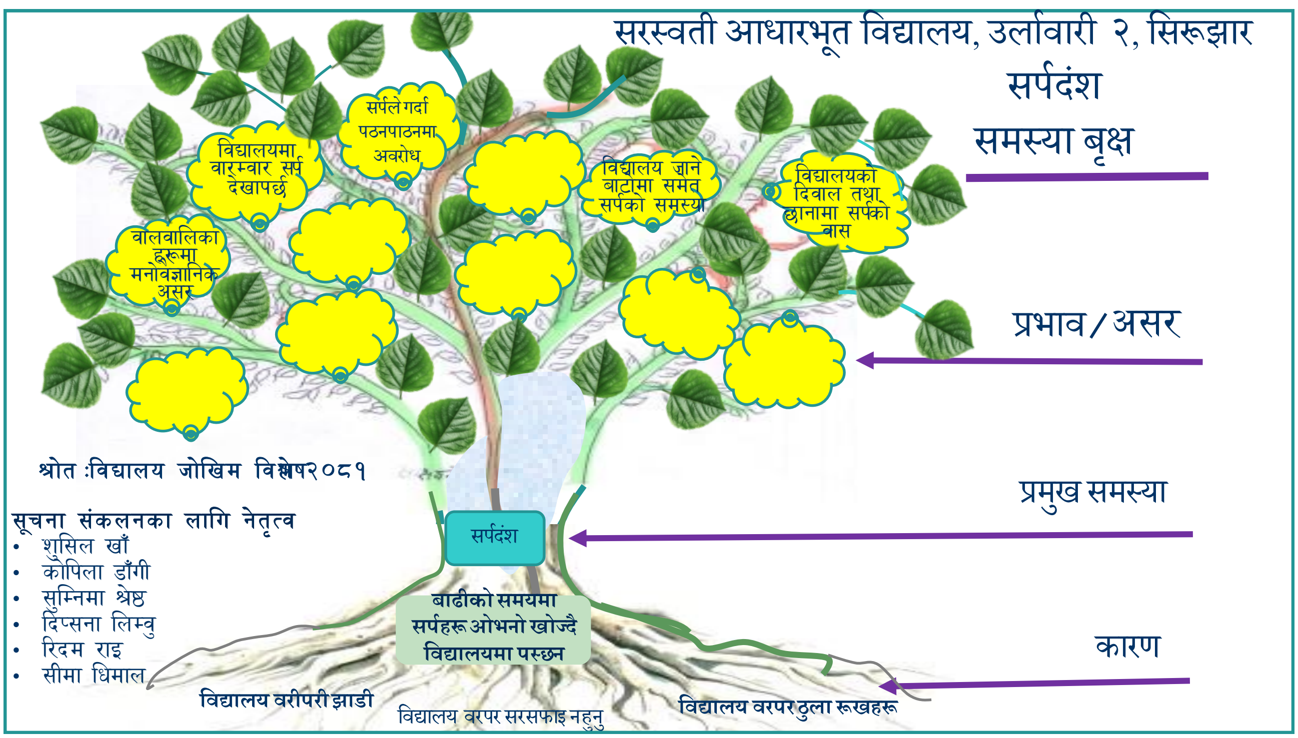
सरस्वती आधारभूत विद्यालय, उर्लावारी २, सिरूझार
सर्पदंश
समस्या बृक्ष
प्रभाव/असर
प्रमुख समस्या
कारण
सर्पले गर्दा पठनपाठनमा अवरोध
विद्यालयमा वारम्वार सर्प देखापर्छ
विद्यालय जाने बाटोमा समेत सर्पको समस्या
विद्यालयको दिवाल तथा छानामा सर्पको वास
वालवालिकाहरूमा मनोवैज्ञानिक असर
श्रोत :विद्यालय जोखिम विश्लेष२०८१
सूचना संकलनका लागि नेतृत्व
• शुसिल खाँ
• कोपिला डाँगी
• सुम्निमा श्रेष्ठ
• दिप्सना लिम्वु
• रिदम राइ
• सीमा धिमाल
सर्पदंश
बाढीको समयमा सर्पहरू ओभनो खोज्दै विद्यालयमा पस्छन
विद्यालय वरीपरी झाडी
विद्यालय वरपर सरसफाइ नहुनु
विद्यालय वरपर ठुला रूखहरू

खण्ड ३. योजना निर्माण

३.१ विद्यालयको दूरदृष्टि

"यस क्षेत्रका विद्यालय उमेरका सबै बालबालिकाहरुको गुणस्तरीय शिक्षामा समन्यायिक पहुँच सुनिश्चित गरी सुरक्षित सिकाई वातावरण मार्फत् सिर्जनशील एवं सकारात्मक सोच भएका दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्ने विद्यालयको रुपमा स्थापित हुनेछ।"

३.२ उद्देश्य

यस विद्यालयको वर्तमान अवस्था विश्लेषणबाट पत्ता लागेका समस्याहरुको समाधानका लागि निम्न उद्देश्यहरु निर्धारण गरिएको छनः

- औसत सिकाइ उपलब्धि वृद्धि गर्ने
- विद्यालय वातावरणलाई सुरक्षित एवम् बालमैत्री बनाउने,
- विद्यार्थी केन्द्रित सिकाइ वातावरण सिर्जना गर्ने,
- विद्यालयका सबै कार्यकलापहरूमा समुदाय/अभिभावकहरूको संलग्नता बढाउने ।
- सम्भावित प्रकोपलाई सम्बोधन गर्नेगरी भौतिक संरचनाको निर्माण, पुनर्निर्माण र प्रबलीकरणलाई सुनिश्चित गर्दै विद्यालयको सुरक्षामा सुधार गर्नु,
- विद्यालय शिक्षाको क्षेत्रमा सङ्घ, प्रदेश, स्थानीय र विद्यालय तहसम्म विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई मूलप्रवाहीकरण गरी संस्थागत व्यवस्था सुनिश्चित गर्न सहजीकरण गर्नु,
- बृहत् विद्यालय सुरक्षासम्बन्धी विषयवस्तु पाठ्यक्रममा समावेश गरी पठनपाठन गर्नु र सोको शिक्षण सिकाइ अभ्यासलाई परिष्कृत गरी विद्यार्थी, शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति र शिक्षक अभिभावक सङ्घसम्म सम्प्रेषण गर्न सहजीकरण गर्नु,
- बृहत् विद्यालय सुरक्षा न्यूनतम् प्याकेजको कार्यान्वयन गर्न विद्यालय र स्थानीय सरकारको क्षमता विकास गरी शिक्षा क्षेत्रका उल्लिखित उद्देश्य पूरा गर्न संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गर्नु ।
- बालमैत्री एवम् अपाङ्ग मैत्री कक्षाकोठा वनाई मनोरञ्जनात्मक ढंगबाट कक्षा सञ्चालन गर्ने ।
- कक्षा छाड्ने र दोहोर्याउने दरलाई सून्यमा झार्ने ।
- शिक्षकहरुको शिक्षण क्रियाकलापहरुलाई प्रभावकारी र जवाफदेही तुल्याउने ।
- कम्प्युटर कक्षा व्यवस्थित बनाउदै सिकाइमा प्रविधिको प्रयोग बढाउने ।
- विद्यार्थी, अभिभावक, शिक्षक, वि.व्य.स., शि.अ.संघबीच अन्तरक्रियालाई निरन्तरता दिने ।
- लैङ्गिक विभेद न्यूनीकरण सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- नमूना विद्यालय निर्माणका लागि पूर्वाधार सहितका अन्य कार्यहरु गर्ने ।
- आर्थिक स्रोतहरु बढाउने र बजेट परिचालन एवं खर्च प्रणाली जवाफदेही तुल्याउने । पारदर्शिता अपनाउने र नियमित सामाजिक परिक्षण गराउने ।
- विद्यालय व्यवस्थापन संयन्त्रको प्रभावकारी क्रियाशीलता अभिवृद्धि गर्ने ।

३.३ आवश्यकता पहिचान एवं प्राथमिकीकरण

विद्यालयको दूरदृष्टि र उद्देश्यहरू, विद्यालय स्वःमूल्याङ्कन गर्दा प्राप्त नतिजाका आधारमा "तत्कालै सुधार गर्नु पर्ने" अवस्थामा परेका विषय, सामाजिक परीक्षण र लेखा परीक्षणलगायत विद्यालय अनुगमन क्रममा दिइएका सुझाव, विद्यालय सुधार योजना निर्माण कार्यशालामा छलफलमा सरोकारवालाहरूबाट प्राप्त सुझावहरू, विद्यालयको वर्तमान अवस्था विश्लेषणबाट पत्ता लगाइएका मुख्य समस्या र समाधानका उपाय, विद्यालयको आफ्नै प्रयास तथा विना बजेट र कम बजेटबाट सम्पादन गर्न सकिने कार्यकलापहरूका आधारमा निर्धारण गरिएका प्राथमिकता प्राप्त कार्यहरूलाई देहायअनुसारको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं १७

प्राथमिकता प्राप्त कार्यको सूची

क्र.स.	प्राथमिकता प्राप्त कार्य	प्राथमिकताक्रम
१	सबै कक्षाको औसत सिकाइ उपलब्धि वृद्धि	वार्षिकरुपमा
२	विद्यार्थी नियमिततामा वृद्धि (सबै कक्षाको)	निरन्तर
३	शिक्षकले अध्यापन गरेको औसत समय वृद्धि	निरन्तर
४	विपद् प्रतिरोधी विद्यालय भवन र संरचना निर्माण तथा मर्मत गर्ने	हरेक वर्ष
५	विद्यालयको गैरसंरचनात्मक जोखिम अल्पीकरण गर्ने	हरेक वर्ष निरन्तर
६	विद्यालय शान्तिक्षेत्र र बाल संरक्षणका कृयाकलापहरु सञ्चालन गर्ने	निरन्तर
७	शैक्षिक गुणस्तर बृद्धिका लागि शैक्षिक सामग्रीको निर्माण र खरिद गरी व्यवस्था गर्ने	आवश्यकताअनुसार
८	सम्भावित विपद्का लागि पूर्वतयारी गर्ने । प्राथमिक उपचार सेवा सुचारु गर्ने ।	यसैवर्ष
९	विद्यार्थी विद्यालय भर्ना र स्वागत कार्यक्रम तथा बालमैत्री कक्षा संञ्चालन	निरन्तर
१०	शिक्षक, विद्यार्थी र अभिभावक वीच अन्तरक्रिया तथा योजना निर्माण	निरन्तर
१२	विद्यालयको हाता घेरावारा र वाहिरी वातावरण सुधार	वर्षमा १ पटक, निरन्तर
१३	बालमैत्री फर्निचर निर्माण र मर्मत तथा व्यवस्थापन	वर्षमा २ पटक
१४	अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन, विद्यार्थी परामर्श तथा अभिभावक भेटघाट	निरन्तर
१५	पुस्तकालयको सुदृढीकरण	निरन्तर
१६	विद्यालय हाताभित्र वृक्षारोपण, सरसफाई र फोहोर व्यवस्थापनको उचित प्रबन्ध	निरन्तर
१७	विपदको विषयमा अन्तरक्रिया, खुल्ला र सुरक्षित प्राङ्गणको निर्माण तथा प्रयोग गर्ने	निरन्तर
१८	आमा समूहको भेला तथा परामर्श	२ पटक
१९	समुदाय र विद्यालयको सम्बन्ध विस्तारका लागि सहभागितामूलक कार्यक्रमको आयोजना	२ पटक
२०	Green, clean, peace र safe विद्यालय निर्माणका लागि सहभागिता	४ पटक
२१	कक्षाकोठा मर्मत	आवश्यकता अनुसार
२२	छात्रवृत्ति वितरण र पाठ्यपुस्तक वितरण	वर्षमा १ पटक
२३	विद्यार्थी र संस्थापकहरुलाई पुरस्कार वितरण तथा सम्मान	आवश्यकता अनुसार
२४	विद्युत मर्मत र विस्तार	आवश्यकता अनुसार
२५	अभिभावक दिवस एवम् वार्षिक उत्सव	आवश्यकता अनुसार
२६	वि.व्य.स. र शि.अ. संघको गठन र नियमित बैठक वालक्लवको गठन र परिचालन	आवश्यकता अनुसार
२७	शिक्षक, कर्मचारी स्टाफ बैठक	१ वर्षमा १० पटक
२८	अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन	निरन्तर
३०	साइकल, मोटर साइकल स्टेण्ड निर्माण	आगामी वर्ष
३१	स्टेज निर्माण	२ वर्ष भित्र
३२	कमजोर भवनहरु प्रवलीकरण गर्ने ।	२ वर्ष भित्र

३.४ लक्ष्य निर्धारण

औसत सिकाइ उपलब्धिः

विद्यालयको समग्र विकासका लागि पाँच वर्षमा गर्नु पर्ने प्राथमिकता प्राप्त कार्यहरूलाई तलको तालिका बमोजिम लक्ष्य निर्धारण गरिएको छ ।

तालिका नं १८

पाँच वर्षका लागि लक्ष्य निर्धारण

प्राथमिकता प्राप्त कार्य	वर्तमान अवस्था (आधार रेखा)					पहिलो वर्षको लक्ष्य					पाँच वर्षको लक्ष्य				
कक्षा १-५	नेपाली	गणित	अङ्ग्रेजी	सामाजिक/ सेरोफेरो	विज्ञान	नेपाली	गणित	अङ्ग्रेजी	सामाजिक	विज्ञान	नेपाली	गणित	अङ्ग्रेजी	सामाजिक	विज्ञान
कक्षा १	७८.५७	८५.८३	७५.२६	७४.७८		७९.५७	८६.८३	७६.२६	७५.७८		८२	८८	७८	७७	
कक्षा २	८५.१२	८९.२८	७५.०५	७१.१३		८६.१२	९०.२८	७६.०५	७२.१३		८८	९१	८०	७८	
कक्षा ३	६८.३४	७३.०४	७६.४५	७१.८३		६९.३४	७४.०४	७७.४५	७२.८३		७१	७६	८०	७५	
कक्षा ४	५२.०२	७९.०५	८१.०१	८१.०५	८०.०२	५३.०२	८०.०५	८२.०१	८२.०५	८१.०२	५६	८२	८५	८५	८५
कक्षा ५	६५.६६	६७	६६.४४	६५.६६	६३.११	६६.६६	६८	६७.४४	६६.६६	६४.११	६८	७०	७२	७०	७०
कक्षा १-५ औसत											७३	८१.४	७९	७७	७७.५
कक्षा ६-८	नेपाली	गणित	अङ्ग्रेजी	सामाजिक	विज्ञान	नेपाली	गणित	अङ्ग्रेजी	सामाजिक	विज्ञान	नेपाली	गणित	अङ्ग्रेजी	सामाजिक	विज्ञान
कक्षा ६	७६.१	६९.५३	७५.९२	७४.६९	७६	७७.१	७०.५३	७६.९२	७५.६९	७७	७७	७१	८०	८०	८०
कक्षा ७	७७.७५	७८.१६	७६.०५	७८.४२	७७.६६	७८.७५	७९.१६	७७.०५	७९.४२	७८.६६	७९	८०	८२	८२	८२
कक्षा ८	६९.४५	६४.०१	६६.८२	७०.२८	६९.८४	७०.४५	६५.०१	६७.८२	७१.२८	७०.८४	७२	६६	७२	७५	७५
कक्षा ६-८ औसत											७६	७२.३३	७८	७९	७९

३.५ पाँच वर्षका लागि कार्यकलाप पहिचानः

तालिकानं -१९

पाँच वर्षका लागि प्रस्तावित कार्यकलाप

क सं	प्राथमिकता प्राप्त कार्य	कार्यकलाप
१	**औसत सिकाइ उपलब्धि वृद्धि**	विद्यार्थीको मासिक हाजिरी विश्लेषण र नियमिततामा सुधार** शिक्षक नियमितता** शिक्षण सिकाइ समय वृद्धि** शैक्षणिक योजना निर्माण र प्रयोग (वार्षिक/दैनिक)** सफा र उपयुक्त सेतोपाटीको व्यवस्था*** सिकाइ उपलब्धि न्यून रहेका विद्यार्थीका लागि अतिरिक्त सिकाइको व्यवस्था*** प्रअ/विव्यसद्वारा नियमित कक्षा अवलोकन**
२	**Dropout दर घटाउने**	Dropout को कारण पहिचान गरी समाधानका लागि प्रयाश गर्ने ।** अभिभावकहरु संग वर्षमा कमसेकम २ पटक अन्तरकृया गर्ने ।** कक्षागत विद्यार्थीका अभिभावकहरुसंग समय समयमा विद्यार्थीको प्रगतिको समीक्षा गर्ने ।**
३	**विद्यार्थीहरुको नियमिततामा बृद्धि**	विद्यार्थी हाजिरी विश्लेषण गरी प्रोत्साहन गर्ने ।** बालमैत्री कक्षा सञ्चालन गर्दै विद्यार्थीहरुलाई आकर्षित गर्ने ।** खेलकुद तथा अतिरिक्त कृयाकलापमा जोड दिने ।* दैनिक हेल्लो प्यारेण्ट्स कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।*** शिक्षकहरुबाट घरदैलो गर्ने ।*
४	**अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन**	विषयगत कठिनाई अनुरुप अतिरिक्त कक्षाहरु सञ्चालन गर्ने ।* शिक्षकले अतिरिक्त अध्यापनका लागि समय व्यवस्थापन गर्ने ।* अभिभावकहरु संग अतिरिक्त कक्षा सञ्चालनका विषयमा अन्तरसम्वाद गर्ने ।*
५	**विद्यालय भवन प्रयोगशाला तथा पुस्तकालय निर्माण र व्यवस्थापन**	जोखिमयुक्त विद्यालय भवन हटाई पुनर्निर्माणको क्रमलाई योजनाबद्ध रुपमा निरन्तरता दिने ।*** विद्यालयका कोठाहरु थप निर्माण गरी विज्ञान प्रयोगशाला ICT प्रयोगशाला र पुस्तकालय थप व्यवस्थित र सुरक्षित गर्ने ।*** आवश्यकतानुसारका विज्ञान सामग्री र पुस्तकहरुका लागि सरोकारवाला र सम्बन्धित निकायहरुमा पहल गर्ने ।***
६	**गैरसंरचनात्मक जोखिम न्यूनीकरण**	भौतिक संरचना सुरक्षित बनाउने ।*** विद्यालयका फर्निचरहरु बालमैत्री बनाउने ।*** कक्षा कोठा कार्यालय लगायत सबैतिरका खस्नसक्ने वस्तुहरुलाई सुरक्षित गर्ने ।* विद्यार्थीहरुको बसाई व्यवस्था अनुकुल बनाउने ।*

* बजेट बिना र कम बजेटमा सम्पादन गर्न सकिने सबै खालका कार्यकलापहरू ।

** बजेट बिना सम्पादन गर्न सकिने कार्यकलाप ।

*** बजेट आवश्यक पर्ने कार्यकलाप ।

३.६ पाँच वर्षका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम एवम् कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रिया/रणनीतिहरुः

तालिका नं २०

क्र.स	क्रियाकलापहरु	उद्देश्य	प्रकृया / रणनीति	जिम्मेवारी	कहिले सम्म गर्ने
१	विद्यालय सेवा क्षेत्रका सत प्रतिशत बालबालिकाहरुको भर्ना	बालबलिकाहरुको पढ्न पाउने आधारभूत अधिकारको सुनिश्चितता गर्न	भर्ना अभियान संञ्चालन	प्र.अ., वि.व्य.स.	प्रत्येक वर्षको शैक्षिक सत्रको शुरुमा
२	विद्यार्थी स्वागत कार्यक्रम	विद्यार्थी र अभिभावकहरुको मनोबल बढाउन	नयाँ भर्ना भएका विद्यार्थी र अभिभावकहरुलाई निमन्त्रणा	प्र.अ., वि.व्य.स.	प्रत्येक वर्षको विद्यार्थी भर्ना अभियानमा
३	बालमैत्रीपूर्ण कक्षा संञ्चालन	विद्यार्थीहरुको कक्षा छाड्ने दर र कक्षा दोहोर्याउने दर घटाउन	बालमैत्रीपूर्ण कक्षा सञ्चालन गरेर	शिक्षक, प्र.अ. र वि.व्य.स.	बर्ष भरी
४	शिक्षक, विद्यार्थी र अभिभावकबीच अन्तरक्रिया	शिक्षक, विद्यार्थी धारणा बुझी शिक्षण सिकाइमा सुधार ल्याउन	कार्यक्रमको बारेमा पूर्वसूचना दिएर	प्र.अ., वि.व्य.स.	वर्षको दुई पटक
५	विद्यालयको हाता घेरावार र बाहिरी वातावरण सुधार	विद्यालय हाता भित्रको वातावरणलाई शान्त सफा, हरियाली र सुरक्षित वनाउने	दाता, स्थानीय निकाय आन्तरिक श्रोत तथा समुदायबाट जुटाएर	प्र.अ., वि.व्य.स.	२०८१/०८२ सम्ममा
६	बालमैत्री फर्निचर निर्माण, मर्मत तथा व्यवस्थापन	प्रतिविद्यार्थी फर्निचरको अनुपातलाई कम गर्न एवम् विद्यार्थी बसाईलाई आरामदायी र सुरक्षित बनाउन	गाउँपालिकामा योजना माग गरेर, आन्तरिक श्रोत जुटाएर	प्र.अ., वि.व्य.स.	प्रत्येक वर्षको प्रारम्भमा
७	पुस्तकालयको निर्माण क्षमता विकास र पुस्तक पत्रपत्रिकाको व्यवस्था	शिक्षक, कर्मचारी र विद्यार्थीहरुमा नियमित अध्ययन गर्ने बानीको विकास गर्न र सूचनाको हक प्रदान गर्न	आन्तरिक श्रोत र जि.शि.का. को अनुदान	प्र.अ., वि.व्य.स.	प्रत्येक वर्षको प्रारम्भमा
८	शैक्षिक सामग्री खरिद र व्यवस्थापन	विद्यार्थीहरुको सिकाइलाई रुचिपूर्ण र व्यवहारिक बनाउन	आन्तरिक श्रोत र जि.शि.का. को अनुदान प्रयोग गरी	शिक्षक, प्र.अ.	निरन्तर
९	कम्प्युटर र प्रोजेक्टर आवश्यकतानुसार मर्मत	विद्यार्थीलाई सूचना प्रविधिको जानकारी दिन, विद्यालयका तथ्याङ्क व्यवस्थित गर्न	आन्तरिक श्रोत परिचालन गरेर	प्र.अ., वि.व्य.स.	मर्मत निरन्तर,
१०	खेलकुद सामग्री खरिद	विद्यार्थीको सिकाइ रुचिपूर्ण र व्यवहारिक बनाउन	शिक्षक विद्यार्थी परिचालन गरी आन्तरिक श्रोत जुटाएर	शिक्षक, प्र.अ., विद्यार्थी	शैक्षिक वर्षको प्रारम्भमा

११	सुरक्षित भवन निर्माण र कक्षाकोठा मर्मत	कक्षाकोठाको वातावरणलाई व्यवस्थित, सुरक्षित र आरामदायी वनाउन	गाउँपालिकामा योजना माग गरेर, आन्तरिक श्रोत जुटाएर	प्र.अ., वि.व्य.स.	प्रत्येक वर्षको शैक्षिक सत्रको प्रारम्भमा
१२	बाल क्लव गठन र परिचालन	बालबालिकालाई सहभागिताको अधिकार प्रदान गरी जिम्मेवार वनाउन	शिक्षक, विद्यार्थी परामर्श गरेर	शिक्षक, प्र.अ.	आवश्यकता अनुसार
१३	छात्रवृत्ति वितरण	छात्राहरुको पहुँच बृद्धि गर्नु, सिमान्तकृत, विपन्न, आपाङ्ग, दलित विद्यार्थी सहभागिता वृद्धि गर्नु	गाउँपालिकामा रकम माग गरेर	प्र.अ., वि.व्य.स.	शैक्षिक सत्रको दोस्रो महिनामा
१४	पुरस्कार वितरण (विद्यार्थीहरुलाई)	विद्यार्थीहरुमा अतिरिक्त क्षमताको विकास, सहभागिताका लागि प्रोत्साहित गर्न	आन्तरिक श्रोत परिचालन र व्यवस्थापन गरेर	प्र.अ., वि.व्य.स.	वार्षिक उत्सवको अवसरमा
१५	विद्यालय संस्थापकलाई सम्मान तथा अभिनन्दन	संस्थापक र शिक्षाप्रेमीलाई प्रोत्साहित गर्न	आन्तरिक श्रोत व्यवस्थापन गरेर	प्र.अ., वि.व्य.स.	वार्षिक उत्सवको अवसर पारेर
१६	विद्युत मर्मत र विस्तार	आधारभूत भौतिक सुविधा विकास गर्न	आन्तरिक श्रोत पहिचान र व्यवस्थापन गरेर	प्र.अ., वि.व्य.स.	आवश्यकता अनुसार
१७	अभिभावक दिवस एवम् विद्यालयको वार्षिक उत्सव	विद्यालयका सरोकारवालाहरुलाई विद्यालयका वारेमा जानकारी दिन	वि.व्य.स., शि.अ.सं., शिक्षक, कर्मचारी र विद्यार्थी परामर्श गरी निर्णय गरेर	प्र.अ., शिक्षक, वि.व्य.स., विद्यार्थी	विद्यालयको वार्षिकउत्सवमा
१८	वि.व्य.स. र शि.अ. स. बैठक	विद्यालयप्रति समुदायको दायित्व बोध गराउन	योजना निर्माण र परामर्श गरेर	प्र.अ.	आवश्यकताअनुसार
१९	शिक्षक,कर्मचारी, स्टाफ बैठक	विद्यालयप्रति शिक्षक, कर्मचारीको दायित्व बोध गराउन र समस्या समाधान गर्न ।	योजना निर्माण र परामर्श गरेर	प्र.अ.	आवश्यकताअनुसार
२०	अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन	विद्यार्थीको चौतर्फि विकास गर्न	शिक्षक, विद्यार्थीलाई परिचालन	प्र.अ., शिक्षक	नियमित
२१	वृक्षारोपण , सरसफाई र फोहोर व्यवस्थापन	विद्यालय हाताभित्रको वातावरण हरियाली, स्वच्छ, सफा, शान्त र सुरक्षित बनाउन	आन्तरिक श्रोत जुटाएर	प्र.अ., वि.व्य.स.	प्रत्येक वर्ष जेठ र असारमा
२२	साइकल स्टेण्ड निर्माण	सवारी साधनको सुरक्षा र व्यवस्थापन गर्न	आवश्यक श्रोत परिचालन गरेर	प्र.अ.,वि.व्य.स.	२०८२ साल सम्ममा
२३	वि.व्य.स. र शि.अ. सं. गठन	समुदायको विद्यालय प्रति दायित्व बोध बढाउन	योजना निर्माण गरेर	प्र.अ.	शिक्षा ऐन अनुसार
२४	पाठ्यपुस्तकको वितरण	विद्यार्थीहरुलाई समयमै पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराई शिक्षण, सिकाईमा सहजीकरण गर्न	श्रोत परिचालन गरेर	प्र.अ., वि.व्य.स.	प्रत्येक वर्षको शैक्षिक सत्रको शुरुमा
२५	प्राथमिक उपचार सेवा	शिक्षक, कर्मचारी र विद्यार्थीलाई प्राथमिक सेवा उपलब्ध गराउन	योजना निर्माण गरेर	प्र.अ.	निरन्तर

३.७ कार्यक्रम तथा बजेटः

तालिका नं २१

पाँच वर्षका लागि बजेट बिना सञ्चालन गर्न सकिने कार्यक्रमहरुः

कार्यक्रम/क्रियाकलापहरु	प्रकृया	कहिले सम्म गर्ने
प्रधानाध्यापक र शिक्षकहरुबाट		
सह कार्यकलाप तथा अतिरिक्त क्रियाकलाप सडक नाटक र र्याली	विद्यार्थी, शिक्षक र विद्यालय प्रशासनको सहभागितामा	प्रत्येक वर्ष उपयुक्त समयमा
अभिभावक भेला	पत्राचार गरी विद्यालयमा भेला गराएर	प्रत्येक वर्ष वार्षिक उत्सवको अवसरमा
घरदैलो कार्यक्रम	सेवाक्षेत्रका घरघरमा गएर	प्रत्येक वर्ष शैक्षिक सत्र प्रारम्भ भए लगतै
वि व्य स, शिअस तथा शिक्षकहरुको नियमित बैठक	प्रअ को अगुवाइमा	महिनामा एकपटक
शिक्षक, विद्यार्थीको आचार संहिता प्रदर्शन र अनुगमन	सूचना पाटीमा वा भवन बाहिर लेखेर राख्ने	शैक्षिक सत्रको शुरुमा
वि.व्य.स. तथा शिक्षक भेटघाट	कार्यशाला सञ्चालन गरेर	प्रत्येक वर्षको वैशाखमा
विद्यालय सरसफाई कार्यक्रम	विद्यार्थी, शिक्षक सहभागी भएर	महिनामा दुईपटक सम्पूर्ण विद्यालयको हातासमेत/नियमित
शिक्षक शिक्षकबीच अन्तरक्रिया	प्रअ को अगुवाइमा शिक्षकहरुको भेला गराएर	नियमित रुपमा
अनियमित हुने विद्यार्थीहरुका अभिभावक हरुसंगको भेटघाट	घरदैलो कार्यक्रम गरेर	आवश्यकतानुसार मिति तय गर्ने
स्टाफ बैंठक बसी समस्याको आदान प्रदान गर्ने ।	प्र.अ. शिक्षक भेला भएर	वर्षको कम्तिमा १० पटक प्रत्येक महिनाको मसान्तमा
कक्षा छाडने र दाहोर्याउने कारण पत्ता लगाई निराकरण गर्ने	प्र.अ. शिक्षकले कारण पहिचान गरी व्यक्तिगत रुपमा परामर्श गरेर	आवश्यकता अनुसार निरन्तर
शिक्षक विद्यार्थी बीच अन्तरक्रिया	शिक्षक र विद्यार्थीका बीच कार्यशाला चलाएर	निरन्तर
शिक्षक विद्यार्थी र अभिभावक बीच अन्तरक्रिया	अभिभावकलाई आमन्त्रण गरी शिक्षक, विद्यार्थी र अभिभावक भेला भएर	निरन्तर
प्र.अ. द्धारा नियमित कक्षा अवलोकन	शिक्षण सञ्चालनका बेला सहभागी भएर	निरन्तर
आमा भेला	पत्राचार गरी विद्यालयमा उपस्थित गराएर	आवश्यकता अनुसार नियमित
सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्थाहरुसंग भेटघाट, अन्तरक्रिया	समय निर्धारण गरी बैंठक आयोजना गरेर	वर्षको १ पटक पाँच वर्षमा ५ पटक
बाल क्लवको गठन र कार्यकलापका लागि सहयोग	हरेक वर्ष कार्यक्रम बनाएर	हरेक वर्ष शैक्षिक सत्रको शुरुमा
प्राथमिक उपचारको व्यवस्था र बालबालिकाहरुको नियमित स्वास्थ्य परीक्षण	शिक्षक विद्यार्थीलाई तालिम दिने र स्वास्थ्य संस्थासंग समन्वय गरेर	आवश्यकता अनुसार र हरेक ४ महिनामा

स्थानीय शैक्षिक सामग्रीहरुको संकलन र प्रयोग	विषय शिक्षकको अगुवाइमा	आवश्यकता अनुसार नियमित
भयरहित वातावरण सिर्जना	मायालु वातावरण बनाएर	निरन्तर
गृहकार्य र परियोजना कार्य	शिक्षकले योजना बनाएर	आवश्यकतानुसार
सवल विद्यार्थीले कमजोर विद्यार्थीलाई सहयोग	शिक्षकले समन्वय गर्ने	नियमितरुपमा
विषयगत शिक्षक सञ्जाल तयारी र अनुभव आदानप्रदान	विषयगत शिक्षकको भेला गरेर	शैक्षिक सत्रको शुरुमा
विव्यस बाट		
विव्यसको नियमित बैठक तथा विद्यालय सुधार योजनाको कार्यान्वयन	बैठकको समय पूर्व निर्धारण गरेर	हरेक २ महिनामा
विद्यालयमा सहभागिता र सहयोग	अभिभावकलाई आह्वान गरेर	आवश्यकतानुसार
विद्यालय तथा कक्षा अनुगमन	विद्यालयसंग समन्वय गरेर	हरेक २ महिनामा
उत्कृष्ट शिक्षक, अभिभावक सम्मान	अभिभावक र शिक्षकको मूल्याङ्कन गरेर	हरेक वर्ष वार्षिकोत्सवमा
विद्यालय सुरक्षा र विपद जोखिम न्यूनिकरण सम्बन्धी कार्यकलापहरू		
आपत्कालीन अवस्थामा सम्पर्क गर्नका लागि अभिभावक सम्पर्क नम्बर अद्यावधिक	विद्यार्थी भर्नाको समयमा लिएर	हरेक वर्ष
गहौं फर्निचर र भित्तामा झुन्ड्याइएका वस्तुहरूलाई नसर्ने वा नखस्ने गरी थप किला, एङ्गल, सिक्री आदिले बाँधेर राख्ने	विद्यार्थीहरु संग विद्यालयले समन्वय गरेर	निरन्तर
विद्यालय भवन, खानेपानीका संरचना, फर्निचर र अस्थायी सिकाइ केन्द्रहरूसमेतको नियमित रूपमा मर्मत सम्भार	शिक्षक विद्यार्थीले सामुहिक योजना बनाएर	निरन्तर
आकस्मिक उपकरण, प्राथमिक उपचार/सहायता बाकस, झटपट झोला आदि तयार	सामग्रीहरुको खरिद र व्यवस्थापन गरेर	शैक्षिक सत्रको शुरुमा
असुरक्षित र सुरक्षित भेला हुने स्थान पहिचान	जोखिम लेखाजोखा गरेर	शैक्षिक सत्रको शुरुमा
आपत्कालीन कोषको व्यवस्था	सबै क्षेत्र र वर्गसंग समन्वय गरेर	निरन्तर
विपद्सम्बन्धी पूर्वतयारी अभ्यास	विज्ञको सहायताले पहिलोपटक र पछि शिक्षकबाट	वर्षमा कमसेकम ३ पटक

३.८ पाँच वर्षका लागि बजेट अनुमान

विद्यालय सुधार योजनामा तय गरिएको लक्ष्य हासिल गर्नका लागि वास्तविकतामा आधारित रही बजेटको प्रक्षेपण गरिएको छ ।

तालिकानं - २२

पाँच वर्षका लागि बजेट प्रक्षेपणः

क्र स	बजेट शीर्षक	अनुमानित आय रु						कैफियत
		पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	चौथो वर्ष	पाँचौं बर्ष	जम्मा	
१	सरकारी अनुदान							
	तलव भत्ता	५३९१९५९.७०	५५९१९५९.७०	५७९१९५९.७०	५९९१९५९.७०	६०९१९५९.७०		
	छात्रबृत्ति	३४८००	३६८००	३७८००	३९८००	४०८००		
	पाठ्यपुस्तक	७४१३९	७६१३९	७७१३९	७८१३९	७९१३९		
	मसलन्द	२००००	२५०००	२६०००	३००००	३००००	१३१०००	
	दिवा खाजा	२२६०२५	२४६०२५	२६६०२५	२७६०२५	२९६०२५		
	विद्यालय सञ्चालन खर्च	२००००	२२०००	२५०००	२०००००	३००००		
	सुरक्षित भौतिक सुविधा विस्तार	९५०५७	९६०५७	१०००५७	३०००५७	५०००५७		
	विद्यालय सुधार योजना निर्माण र कार्यान्वयन	१००००	१२०००	२००००	२००००	३००००	९२०००	
	बालविकास	–	–	–	–	–	–	
	खेलकुद विकास	–	–	–	–	–	–	
	निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन	–	–	–	–	–	–	
	लेखा परीक्षण	५०००	१२०००	१५०००	१५०००	२५०००	७२०००	
	जम्मा	५८७६९८०.७	६०७६९८०.७	६१७६९८०.७	६३७६९८०.७	६५७६९८०.७		
२	समुदाय संघ संस्थाबाट प्राप्त							
	नगद रकम/सहयोग/चन्दादाताहरु/							
	जिन्सी सहायता (नगदमा परिणत गर्दा)							
	अन्य समूह वा संस्था							

	गैरसरकारी संस्थाबाट प्राप्त हुने रकम सहयोग							
	जम्मा							
३	विद्यालयको आन्तरिक आम्दानी							
	विद्यालयको आन्तरिक आम्दानी भाडा आदिबाट उपलब्ध							
	शुल्क							
	अन्य							
	जम्मा							

३.९ पाँच वर्षका कार्यकलापका लागि आवश्यक बजेट अनुमानः

विद्यालय सुधार योजनाका लक्ष्यहरु प्राप्तिका लागि प्रस्तावित कार्यकलापहरु सञ्चालन गर्न मानविय तथा आर्थिक स्रोत आवश्यकता पर्दछ । पाँच वर्षका लागि प्रक्षेपित बजेटलाई देहायका प्राथमिकता प्राप्त कार्यकलापहरुमा प्रस्तावित गरिएको छ ।

तालिकानं- २३

पाँच वर्षका कार्यकलापका लागि आवश्यक बजेट अनुमान

क्र.स	कार्यकलाप	एकाई/ लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	चौथो वर्ष	पाँचौं बर्ष	पाँच वर्षको जम्मा	बजेट स्रोत
१	**कक्षा वाल देखि ५ सम्मको विद्यार्थी भर्नामा वृद्धि**								
	१.१ विद्यार्थी भर्ना अभियानको सञ्चालन	वर्षमा १ पटक	५०००/-	५०००/-	६०००/-	७०००/-	८०००/-	३५०००/-	
	१.२ विद्यालय प्रवेशका लागि प्रोत्साहन	निरन्तर	१००००/-	१२०००/-	१४०००/-	१६०००/-	१८०००/-		
	१.३ प्र.अ., शिक्षक, वि.व्य.स., शि.अ.संघको संयुक्त घरदैलो	वर्षमा २ पटक	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	
	१.४ संचार माध्यमबाट भर्नाको प्रचार प्रसार गर्ने	वर्षमा २ पटक	२०००/-	२०००/-	२०००/-	२०००/-	२०००/-	१००००/-	
	१.५ अंग्रेजी माध्यमका कक्षा	निरन्तर							

क्र.स	कार्यकलाप	एकाई/ लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	चौथो वर्ष	पाँचौं बर्ष	पाँच वर्षको जम्मा	बजेट स्रोत
	१.६ अभिभावक भेला, आमा समूह भेला तथा सरोकारवालाहरुको भेला	वर्षमा ६ पटक	६०००/-	८०००/-	१००००/-	१२०००/-	१२०००/-	४८०००/-	
	१.७ निःशुल्क पाठ्यपुस्तक वितरण	वर्षमा १ पटक	७४१३९/-	७६१३९/-	७७१३९/-	७८१३९/-	७९१३९/-	३८४६९५/-	
२	**विद्यार्थी नियमिततामा वृद्धि**								
	२.१ बढी हाजिर हुने छात्र/छात्रालाई पुरस्कार	वर्षमा १ पटक	२०००/-	२०००/-	२०००/-	२०००/-	२०००/-	१००००/-	
	२.२ सदन विभाजन	वर्षमा १ पटक	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने		
	२.३ बुक कर्नरको व्यवस्था	वर्षमा १ पटक	५००००/-	५००००/-	५००००/-	५००००/-	५००००/-	२५००००/-	
	२.४ विद्यालयमा लग र पासको व्यवस्था	निरन्तर	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	
	२.५ विद्याथीको हाजिरी विश्लेषण	मासिक १	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	
	२.६ हेल्लो प्यारेण्ट्स कार्यक्रम सञ्चालन	दैनिक	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	
३	**कक्षा छाड्ने दरमा कमी**								
	३.१ बाल मैत्री कक्षा सञ्चालन	निरन्तर	३००००/-	३००००/-	३००००/-	३००००/-	३००००/-	१५००००/-	
	३.२ नयाँ प्रविधिको शिक्षण क्रियाकलाप प्रयोग	निरन्तर	/-	१५००००/-	१५००००/-	१५००००/-	१५००००/-	७५००००/-	
	३.३ निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन सञ्चालन	मासिक १ पटक	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	
	३.४ शैक्षिक सामग्री संकलन र निर्माण गरी प्रयोग	निरन्तर	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	
	३.५ परीक्षाका उ.पू.मा अभिभावकको पहुँच	वर्षमा ३ पटक	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	
	३.६ अभिभावक सम्म सिधा पहुँच विस्तार	निरन्तर	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	
	३.७ छात्रवृतिको व्यवस्था	वर्षमा २ पटक	३४८००/-	३६८००/-	३७८००/-	३९८००/-	४०८००/-	१९००००/-	
४	**औसत सिकाइ उपलब्धि वृद्धि**								
	४.१ विद्यार्थीहरुको सिकाइ उपलब्धि बृद्धिको लागि विद्यालय, विद्यार्थी, शिक्षक र अभिभावकसंगको अन्तरक्रिया	वर्षमा २ पटक	१००००/-	१००००/-	१००००/-	१००००/-	१००००/-	५००००/-	
	४.२ न्यूनतम शैक्षिक उपलब्धि भएका विषय, कक्षा र तहका लागि विशेष योजना बनाई लक्षित उपलब्धि प्राप्त गराउने क्रियाकलापको सञ्चालन	वर्षमा ४ पटक	५०००/-	५०००/-	५०००/-	५०००/-	५०००/-	२५०००/-	

क्र.स	कार्यकलाप	एकाई/ लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	चौथो वर्ष	पाँचौं बर्ष	पाँच वर्षको जम्मा	बजेट स्रोत
	४.३ कक्षामा प्रयोग हुने शैक्षिक सामग्रीको व्यवस्थापन	निरन्तर	१२०००/-	५०००/-	५०००/-	५०००/-	५०००/-	३२०००/-	
	४.४ सेतो पाटी र सफ्टवोर्डको निर्माण	आवश्यकतानुसार	१५०००/-	१००००/-	१००००/-	१००००/-	१००००/-	५५०००/-	
	४.५ सूचना प्रविधिको शिक्षण सिकाइमा प्रयोग	निरन्तर	५००००/-	१५०००/-	१५०००/-	१५०००/-	१५०००/-	११००००/-	
	४.६ पाठनोटका आधारमा शिक्षकबाट शिक्षण	दैनिक	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	
५	**शिक्षकले कक्षाकोठामा विताउने समयमावृद्धि**								
	५.१ प्रत्येक कक्षामा घडिको व्यवस्था	वर्षमा १ पटक	१००००/-	२५००/-	२५००/-	२५००/-	२५००/-	१००००/-	
	५.२ प्रत्येक कक्षामा कक्षालगको ब्यवस्था, कक्षामा दैनिक कार्यतालिका, वार्षिक कार्यतालिका निर्माण	निरन्तर	१००००/-	१००००/-	१००००/-	१००००/-	१००००/-	५००००/-	
	५.३ गुनासो/सुझाब पेटिकाको ब्यवस्था	वर्षमा १ पटक	३०००/-	-	-	-	-	३०००/-	
	५.४ असल शिक्षकलाई पुरस्कृत	वर्षमा १ पटक	५०००/-	५०००/-	५०००/-	५०००/-	५०००/-	२५०००/-	
	५.५ प्रत्येक महिनाको मसान्तको शिक्षक स्टाफ बैठक	मासिक १ पटक	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	
	५.६ विद्यालयको एकेडेमिक प्रशासनिक पक्षको व्यवस्थापन क) स.प्र.अ. चयन ख) आधारभूत तहमा मनिटरहरुको चयन	वर्षमा १ पटक	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	
६	**विद्यालय खुल्ने दिन र पढाइ हुने दिनमा वृद्धि**								
	६.१ शिक्षक स्टाफ बैठकमा नियमितता	मासिक १	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	
	६.२ वि.व्य.स. बैठकमा नियमितता	२ महिनामा १	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	
७	**शिक्षकको औसत हाजिरीमा बृद्धि**								
	७.१ ई हाजिरीको व्यवस्था	निरन्तर	५०००/-	१०००/-	१०००/-	१०००/-	१०००/-	५०००/-	
	७.२ बढी उपस्थित शिक्षकलाई पुरस्कार	वर्षमा १ पटक	२०००/-	२०००/-	२०००/-	२०००/-	२०००/-	१००००/-	
८	**शिक्षण सिकाइमा सूचना प्रविधिको प्रयोगमा वृद्धि**								

क्र.स	कार्यकलाप	एकाई/ लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	चौथो वर्ष	पाँचौं बर्ष	पाँच वर्षको जम्मा	बजेट स्रोत
	८.१ ICT कक्षको थप व्यवस्थापन	ल्यापटप १० प्रोजेक्टर ५	२०००००/-	२०००००/-	२०००००/-	२०००००/-	२०००००/-	१००००००/-	
	८.२ भएका कम्प्युटरको मर्मत गरी कम्प्युटर कक्षाको नियमित सञ्चालन	आवश्यकतानुसार		१००००/-	१००००/-	१००००/-	१००००/-	४००००/-	
	८.३ ICT को दक्ष जनशक्तिको विकास	आवश्यकतानुसार	१००००/-	१००००/-	१००००	१००००	१००००	५००००	
	८.४ विद्यालयको website निर्माण	१			५००००	१००००	१००००	७००००	
	८.५ सफ्टवेयर खरिद	१			५००००	५०००	५०००	६००००	
	८.६ बढी क्षमताको इन्टरनेटको व्यवस्था	१	२५०००/-	१५०००/-	१५०००/-	१५०००/-	१५०००/-	८५०००	
९	**विद्यालयको कक्षाकोठामा व्यवस्थित झ्याल, ढोका, फर्निचर निर्माण र साइकल स्टेण्ड निर्माण**								
	९.१ डेक्स वेञ्चको मर्मत, सुधार र थप	२५ सेट	५००००/-	१०००००/-	४००००/-	४००००/-	४००००/-	२७००००/-	
	९.२ साईकल स्टेन्डको निर्माण	१	-	३०००००/-	-	-	-	३०००००/-	
	९.३ खानेपानी धाराको संख्यामा वृद्धि र मर्मत	१	५०००/-	५०००/-	५०००/-	५०००/-	५०००/-	२५०००/-	
	९.४ वाटर फिल्टर स्थापना र सञ्चालन	१	१०००००/-	१००००/-	१००००/-	१००००/-	१००००/-	८००००/-	
	९.४ विद्यालयको कक्षाकोठामा झ्याल पल्ला मर्मत	१० झ्याल		५००००/-	-	-	-	५००००/-	
१०	**विज्ञान प्रयोगशाला निर्माण**								
	१०.१ विज्ञान प्रयोगशामा सामग्री थप	१	-	-	-	-	-	-	
	१०.२ विज्ञानका उपकरण र प्रयोग सामग्रीको व्यवस्थापन	फर्निचर सहित पुरै सेट	-	५००००/-	५००००/-	५००००/-	५००००/-	२०००००/-	
११	**भुकम्प प्रतिरोधि विद्यालय भवनको निर्माण**								
	११.१ भूकम्प प्रतिरोधि विद्यालय भवन थप	१ भवन	-	-	५००००००/-	-	-	५००००००/-	
	११.२ सुरक्षित कक्षा कोठा थप	४ कोठा	-	-	-	-	-	-	
	११.३ विद्यालयको मर्मत तथा रंगरोगन	सबै भवनमा	-	१०००००/-	१००००/-	१००००/-	१००००/-	१३००००/-	
१२	**योजनाबद्ध अतिरिक्त क्रियाकलाप**								
	१२.१ साप्ताहिक अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन	वर्षमा ४०	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	

क्र.स	कार्यकलाप	एकाई/ लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	चौथो वर्ष	पाँचौं बर्ष	पाँच वर्षको जम्मा	बजेट स्रोत
	१२.२ प्रार्थनामा विविध अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन	दैनिक	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	
	१२.३ कक्षाकोठा विद्यालय हाताको सफाइ	साप्ताहिक	१००००/-	१००००/-	१००००/-	१००००/-	१००००/-	५००००/-	
१३	**नमुना विद्यालय भ्रमण/विद्यार्थीको अध्ययन अवलोकन भ्रमण**								
	१३.१ शिक्षक, विव्यस र शिअसंघको नमुना विद्यालय भ्रमण								
	१३.२ विद्यार्थीहरुको अध्ययन अवलोकन भ्रमण	वार्षिक १	५००००/-	६००००/-	७५००००/-	१०००००/-	१०००००/-	३८५०००/-	
१४	**दिवा खाजाको व्यवस्था तथा शुद्ध पिउने पानीको व्यवस्था**								
	१४.१ वाल कक्षा देखि ६ सम्मका विद्यार्थीको दिवा खाजा	नियमित	२२६०२५/-	२४६०२५/-	२६६०२५/-	२७६०२५/-	२९६०२५/-	१३१०१३५/-	
	१४.२ धारा र कल मर्मत	आवश्यकतानुसार	१५०००/-	१५०००/-	१५०००/-	१५०००/-	१५०००/-	७५०००/-	
	१४.३ RO सहितको खानेपानीको व्यवस्था सुचारु गर्ने	निरन्तर	-	१०००००/-	१००००/-	१५०००/-		१३५०००/-	
१५	**नियमित स्वास्थ्य परीक्षण**								
	१५.१ स्वास्थ्यका सामग्री खरिद	आवश्यकतानुसार	२०००/-	२०००/-	२०००/-	२०००/-	२०००/-	१००००/-	
	१५.३ विद्यालयमा स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन	वर्षमा २ पटक	१००००/-	१००००/-	१००००/-	१००००/-	१००००/-	५००००/-	
१६	**खेलकुदका सामग्री थप**								
	१६.१ विविध खेलका सामाग्रीहरुको व्यवस्था	वर्षमा २ पटक	१००००/-	१००००/-	१००००/-	१००००/-	१००००/-	५००००/-	
१७	**खेल सप्ताहको आयोजना**								
	१७.१ वार्षिकरुपमा खेलसप्ताहको आयोजना	वार्षिक १ पटक	२००००/-	२००००/-	२००००/-	२००००/-	२००००/-	१०००००/-	
	१७.२ खेलकुदमा पुरस्कार तथा प्रमाणपत्रको व्यवस्था	वार्षिक २ पटक	१५०००/-	१५०००/-	१५०००/-	१५०००/-	१५०००/-	७५०००/-	
१८	**बुक कर्नर तथा पुस्तकालय**								
	१८.१ पुस्तकालय तथा बुक कर्नरको व्यवस्था र पुस्तक व्यवस्थापन	पुस्तकालय १ बुक कर्नर ८	५००००/-	५००००/-	५००००/-	२५०००/-	२५०००/-	२०००००/-	

क्र.स	कार्यकलाप	एकाई⁄ लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	चौथो वर्ष	पाँचौं बर्ष	पाँच वर्षको जम्मा	बजेट स्रोत
	१८.२ पुस्तकालयमा कम्प्युटर तथा सिसि क्यामेराको व्यवस्था	कम्प्युटर १ सिसि क्यामेरा ४	–	१०००००/-	३००००/-	३००००/-	४००००/-	२०००००/-	
	१८.३ पाठ्यक्रम, पाठ्यपुस्तक, विषयगत र कक्षागत शिक्षक निर्देशिकाहरुको खरिद	आवश्यकतानुसार	–	५०००/-	५०००/-	२०००/-	२०००/-	१४०००/-	
१९	**पारदर्शिता**								
	१९.१ सामाजिक लेखा परीक्षण नियमित गरी सार्वजनिक	वार्षिक १ पटक	५०००/-	५०००/-	५०००/-	५०००/-	५०००/-	२५०००/-	
	१९.२ वाह्य लेखा परीक्षण	वार्षिक १ पटक	२५०००/-	२५०००/-	२५०००/-	२५०००/-	२५०००/-	१२५०००/-	
	१९.३ सरोकारवालाहरुको विचमा सार्वजनिक सुनवाई	वार्षिक १ पटक	५०००/-	५०००/-	५०००/-	५०००/-	५०००/-	२५०००/-	
	१९.४ वार्षिक उत्सवको निरन्तरता	वार्षिक १ पटक	३००००/-	३००००/-	३००००/-	३००००/-	३००००/-	१५००००/-	
२०	**शौचालय (शिक्षक⁄छात्र⁄छात्रा) निर्माण**								
	२०.१ छात्र/छात्राका लागि अलग/अलग आरामकोठा निर्माण	२ कोठा	२५०००/-	–	–	२५०००/-	–	५००००/-	
	२०.२ छात्र/छात्राका लागि अलग/अलग शौचालयको व्यवस्था	१ शौचालय	-	५०००००/-	–	–	–	५०००००/-	
	२०.३ शिक्षकको लागि अलगै शौचालय निर्माण	१ शौचालय		–	–	–	–	–	
	२०.४ नियमित शौचालय सफाई	निरन्तर	१५०००/-	१५०००/-	१५०००/-	१५०००/-	२००००/-	८००००/-	
२१	**खेल मैदानको घेराबेरा**								
	२१.१ खेल मैदानको घेराबेरा	१	–	५०००००/-	५०००००/-	–	–	१००००००/-	
	२१.२ खेल मैदानको स्तरवृद्धि	१	–	१५००००/-	–	–	–	१५००००/-	
२२	**सबै प्रकारका विभेदको न्यूनीकरण गर्ने**								
	२२.१ विज्ञको सहयोगमा विभेद न्यूनीकरण तालिम सञ्चालन	वार्षिक २	१००००/-	१००००/-	१००००/-	१००००/-	१००००/-	५००००/-	

क.स	कार्यकलाप	एकाई/ लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	चौथो वर्ष	पाँचौं बर्ष	पाँच वर्षको जम्मा	बजेट स्रोत
	२२.२ विभेद न्यूनीकरणका लागि आचार संहिता निर्माण	१	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	
२३	**प्राथमिक तहमा अंग्रेजी माध्यममा शिक्षण**								
	२३.१ अभिभावकहरुसंग समन्वय	निरन्तर	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	
	२३.२ अंग्रेजी माध्यमको पुस्तकको व्यवस्था		-	-	-	-	-		
	२३.३ शिक्षकहरुलाई अल्पकालीन तालिम	आवश्यकतानुसार	-	२००००/-	२००००/-	२००००/-	२००००/-	८००००/-	
२४	**विद्यालय व्यवस्थापन संयन्त्रको प्रभावकारी क्रियाशीलता वृद्धि**								
	२४.१ विव्यस, शिअसंघ तथा विविव्यस गठन र नियमित बैठक	नियमानुसार	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	
	२४.२ सल्लाहकार समितिको बैठक	त्रैमासिक	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	
२५	**वृक्षारोपण तथा फूलवारी निर्माण**								
	२५.१ विद्यालयको कम्पाउण्ड भित्र वरीपरी आलङ्कारिक वृक्षारोपण	आवश्यकतानुसार	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	
	२५.२ फूलवारी निर्माण तथा संरक्षण	निरन्तर	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	
२६	**सरोकारवालाहरुसंग अन्तरक्रिया गर्ने**								
	२६.१ प्र.अ. र शिक्षक विचमा	मासिक	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	
	२६.२ शिक्षक र विद्यार्थी विचमा	मासिक	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	
	२६.३ प्र.अ.र विद्यार्थी विचमा	मासिक	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	
	२६.४ विव्यस, शिअसंघ, शिक्षक, अभिभावक, विद्यार्थी तथा सरोकार समूहबीच	वार्षिक २ पटक	१००००/-	१००००/-	१००००/-	१००००/-	१००००/-	५००००/-	
२७	**छात्राको लागि विद्यालयमा निःशुल्क प्याड वितरण गर्ने**								
	३३.१ नगरपालिकासंग समन्वय	निरन्तर	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	
	३३.२ प्याड वितरण	निरन्तर	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	
२८	**दाताहरुको खोजी गर्ने**								
	२८.१ जग्गादाताहरुको खोजी	आवश्यकतानुसार	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	खर्च नलाग्ने	
	२८.२ पूर्व विद्यार्थीहरुको भेला	वार्षिक १ पटक	५०००/-	५०००/-	५०००/-	५०००/-	५०००/-	२५०००/-	

क्र.स	कार्यकलाप	एकाई/ लक्ष्य	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	चौथो वर्ष	पाँचौं बर्ष	पाँच वर्षको जम्मा	बजेट स्रोत
	२८.३ दाता भेला	वार्षिक २ पटक	५०००/-	५०००/-	५०००/-	५०००/-	५०००/-	२५०००/-	
	२८.४ सार्वजनिक पुराण	१	-	-	-	-	-	-	
२९	**विद्यालय सञ्चालन व्यवस्था**								
	२९.१ कार्यालय,लेखा तथा प्रशासन र स्टाफ कक्षको व्यवस्थापन	१	-	५०००००/-	-	-	-	५०००००/-	
	२९.२ कार्यक्रम हलको व्यवस्था	१	-	१५००००/-	-	-	-	१५००००/-	
३०	**शैक्षिक सामग्रीको उपलब्धता**								
	३०.१ सबै विषयका सामग्रीको खरिद	आवश्यकतानुसार	१५०००/-	१५०००/-	१५०००	१५०००	१५०००	७५०००	
	३०.२ शैक्षिक सामग्री निर्माण कार्यशाला	वार्षिक १ पटक	५०००/-	५०००/-	५०००	५०००	५०००	२५०००	
३१	**विविध मर्मत तथा निर्माण**								
	३१.१ विद्यालय भवन र झ्यालमा रंगरोगन	१	-	१०००००/-	-	-	-	१०००००/-	
	३१.२ पंखाहरु थप तथा मर्मत	आवश्यकतानुसार	४००००/-	५०००/-	५०००/-	५०००/-	५०००/-	६००००/-	
	३१.३ सुरक्षागार्ड वा का स को कटेज निर्माण	-	-	-	-	-	-	-	
	३१.४ विद्युत वायरिङ र मर्मत	आवश्यकतानुसार	६००००/-	१००००/-	१००००/-	१००००/-	१००००/-	१०००००/-	
	३१.४ असुरक्षित शौचालय हटाउने	२	२००००/-	-	-	-	-	२००००/-	

३.१० सुरक्षित विद्यालय सहितको कार्ययोजना

क) जोखिम न्यूनीकरण तथा विद्यालय सुधार कार्ययोजना

क्रसं	समस्या तथा जोखिम	क्रियाकलाप	अनुमानित लागत	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
					आन्तरिक	बाह्य	
क) संरचनात्मक जोखिम न्यूनीकरण							
१	२०५८ सालमा बनेको उत्तरतर्फको २ कोठे भवन	२०५८ सालमा बनेको उत्तरतर्फको २ कोठे भवनको बरण्डा र भित्रको भागमा भुईं ढलान र प्लस्टर गरी प्रवलीकरण गर्ने र कर्कटपाताको छाना फेर्ने ।	३००,०००/-	वि व्य स प्र अ	विद्यालय	नगरपालिका वडा कार्यालय पूर्व विद्यार्थी र दाताहरु	१ वर्ष भित्र
२	पश्चिमोत्तरको २०५७ सालमा बनेको ३ कोठे भवन	यो भवनको भुईं ढलान गर्ने कर्कटपाताको छाना फेर्ने ढोका र झ्याल निर्माण गर्ने ।	४०,०००/-	वि व्य स प्र अ	विद्यालय	नगरपालिका वडा कार्यालय	१ वर्ष भित्र
३	पश्चिम तर्फको २०५६ सालमा निर्माण भएको २ कोठे जाइका भवन	उक्त भवनको झ्यालका पल्ला मर्मत गर्ने	२०,०००/-	वि व्य स प्र अ	विद्यालय	नगरपालिका साझेदार संस्था	१ वर्ष भित्र
४	पश्चिम दक्षिण तर्फको २०६६ सालमा बनेको ३ कोठे भवन	यस भवनको भुईं उक्किएकोले ढलान र प्लस्टर गर्ने ।	१,००,०००/-	वि व्य स प्र अ	विद्यालय	नगरपालिका	२ वर्ष भित्र
५	उत्तर तर्फका भवन नं १ र २ पुरानो भएकोले असुरक्षित हुँदै गएका	उत्तर तर्फका भवन नं १ र २ लाई हटाएर ६ कोठे भवन पुनर्निर्माण गर्ने ।	५०,००,०००/-	वि व्य स प्र अ	विद्यालय	नगरपालिका प्रदेश सरकार संघीय सरकार	५ वर्ष भित्र
६	शौचालयहरुको उचित व्यवस्थापन नभएको	• पूर्वउत्तर भागमा भएका २ वटा जीर्ण शौचालयहरु हटाएर दक्षिणतर्फ २ शौचालय पुनर्निर्माण गर्ने।	१२,००,०००/-	वि व्य स प्र अ	विद्यालय	नगरपालिका साझेदार संस्था	१ वर्ष भित्र
७	कम्पाउण्डवाल सबैतिर नभएको र दक्षिणतर्फको कमजोर रहेको	• हाल दक्षिण र पश्चिमतर्फ मात्र कम्पाउण्डवाल भएकोले पूर्वतर्फ र उत्तरतर्फ पुरै भागमा सुरक्षित दिवाल लगाउने ।	१०,००,०००/-	वि व्य स प्र अ	विद्यालय	नगरपालिका प्रदेश सरकार संघीय सरकार	२ वर्ष भित्र
८	मोटरसाइकल र साइकल स्टेण्ड नभएको	विद्यालयको पूर्वतर्फको खाली स्थानमा मोटरसाइकल र साइकल स्टेण्ड निर्माण गर्ने ।	३,००,०००/-	वि व्य स प्र अ	विद्यालय	नगरपालिका प्रदेश सरकार	२ वर्ष भित्र

९	खेलमैदान केही उवडखावड र नमिलेको	पूर्वतर्फ कम्पाउण्डवाल लगाउनासाथ खेलमैदानमा माटो भरेर सम्म बनाउने ।	१,००,०००/-	वि व्य स प्र अ	विद्यालय	नगरपालिका दाताहरु	२ वर्ष भित्र
१०	अपाङ्गमैत्री संरचनाको अभाव	विद्यालयका सबै कक्षाहरुमा पुग्न सहज हुनेगरी अपाङ्गमैत्री र्याम्पहरु निर्माण गर्ने ।	भवन निर्माण गर्दा नै बनाउने	वि व्य स प्र अ	विद्यालय	नगरपालिका	३ वर्ष भित्र
११	**LKG, UKG** र बाल विकासका बालबालिकाहरुको अलग्गै खेलमैदान नभएकोले दुर्घटना हुनसक्ने	उत्तरतर्फको भवन अगाडि बाल विकासका लागि मेसजालीको प्रयोग गरेर बारवेरा गरी अलग्गै र सुरक्षित खेलमैदान बनाउने ।	५०,०००/-	वि व्य स प्र अ	विद्यालय	नगरपालिका	३ वर्ष भित्र
१२	सरस्वती मन्दिर नभएको	विद्यालयको पूर्वोत्तर भागमा एक सरस्वती मन्दिर निर्माण गर्ने ।	३,००,०००/-	वि व्य स प्र अ	विद्यालय	दाताहरु	३ वर्ष भित्र
१३	शौचालयमा पानीको आपूर्तिमा समस्या	शौचालयको लागि पानी आपूर्ति गर्न दक्षिण पूर्वमा ट्याङ्की स्टेण्ड निर्माण गरी २००० लिटरको जिनटेक राख्ने र पाइपिङ गर्ने ।	५०,०००/-	वि व्य स प्र अ	विद्यालय	नगरपालिका साझेदार संस्थाहरु	१ वर्ष भित्र
१४	स्टेजको अभाव भएको	विद्यालयको उपयुक्त स्थानमा छाना सहितको स्टेज निर्माण गर्ने ।	४,००,०००/-	वि व्य स प्र अ	विद्यालय	नगरपालिका र दाताहरु	५ वर्ष भित्र
ख) गैरसंरचनात्मक जोखिम न्यूनीकरण							
१	दराज र र्याकहरु हल्लिने र भूकम्पको समयमा ढलेर क्षति तथा नोक्सानी हुनसक्ने ।	सबै दराज र र्याकमा एङ्गल लगाएर नढल्ने गरी अल्पीकरण गर्ने	**१ हजार**	प्र अ	विद्यालय		३ महिना भित्र
२	कक्षा कोठामा भएका ह्वाइटबोर्डहरु साना र पुराना भएको र ढल्नसक्ने अवस्थामा ।	सबै ह्वाइटबोर्डहरु ४x६ साइजका खरिद गर्ने र भित्तामा नझर्ने गरी भित्तामा अड्याउने	**६० हजार**	प्र अ	विद्यालय		६ महिना भित्र
३	शौचालयका चुकुलहरु	सबै शौचालयको भित्र काठका चुकुलहरुको व्यवस्था गरी सजिलो र सुरक्षित बनाउने	**न्यूनतम**	प्र अ	विद्यालय		३ महिना भित्र
४	कक्षा कोठामा फेनको अभाव	हरेक कक्षा कोठामा ४ वटाका दरले फेन राख्ने ।	**५० हजार**	प्र अ	विद्यालय	नगरपालिका गैसस	६ महिना भित्र

५	कक्षा कोठामा भएका डेक्स बेञ्च	पुराना डेक्सबेञ्चहरु क्रमशः विस्थापित गर्दै बालमैत्री सुविधायुक्त र व्यवस्थित ५० सेट बालमैत्री फर्निचर निर्माण गर्ने ।	**२ लाख**	प्र अ र शिक्षकहरु	विद्यालय		२ वर्ष भित्र
६	दराज, र्याक र दराजमा राखिएका सामानहरु	दराजलाई हुक तथा एङ्गल लगाएर नहल्लिने गरी व्यवस्थित ढंगले अड्याउने र दराज र र्‍याकमा रहेका सामानहरु नखस्ने गरी डोरी वा तारको टेको लगाउने	**पैसा नलाग्ने**	प्र अ र शिक्षकहरु	विद्यालय		६ महिना भित्र
७	कम्प्युटर ढल्नसक्ने	कम्प्युटर ल्यावमा भएका कम्प्युटरहरुको सुरक्षाका लागि उपयुक्त उपायहरुको अवलम्वन गर्ने	**५ हजार**	प्र अ र शिक्षकहरु	विद्यालय		६ महिना भित्र
८	बाल विकासका साना बालबालिकाहरुको फर्निचर र कार्पेट	बालविकासका बालबालिकाहरुका लागि म्याट सहित चिसो नआउने गरी कार्पेटको व्यवस्था भएको र अब थप व्यवस्थित गर्दै जाने।		प्र अ र शिक्षकहरु	विद्यालय	नगरपालिका	३ वर्ष भित्र
९	स्वच्छ खानेपानीको अभाव	बालबालिकाहरुका लागि फिल्टर सहितको खानेपानीको व्यवस्था गर्ने ।	**५० हजार**	प्र अ र शिक्षकहरु	विद्यालय	गैससहरु	१ वर्ष भित्र
१०	महिनावारी स्वास्थ्य व्यवस्थापन कक्षको व्यवस्थापन	महिनावारी स्वास्थ्य व्यवस्थापन कक्षको व्यवस्थापन गरी कोठामा फेन, डस्टविन, खानेपानी, स्यानीटरी प्याड, र्याक र २ वटा बेडको व्यवस्था गर्ने।	**२० हजार**	प्र अ र शिक्षकहरु	विद्यालय	गैससहरु	६ महिना भित्र
११	विद्यालय हरियाली प्रवर्द्धन	विद्यालयमा हरियाली प्रवर्द्धन गर्नका लागि विद्यालयको कम्पाउण्डमा भएका ठूला र अग्ला रुखहरु हटाउने र खेलमैदान वरिपरी होचो प्रजातिका आलङ्कारिक विरुवाहरु (अशोक, कपुर, निम, धुपी आदि) र सुपाडीका विरुवा लगाएर संरक्षण गर्ने । फूलवारी लगाउने ।	**अतिरिक्त पैसा नलाग्ने**	प्र अ र शिक्षकहरु	विद्यालय	वडा कार्यालय नगरपालिका गैससहरु	१ वर्ष भित्र
१२	झ्याल ढोका र विद्यालय भवनमा रंगरोगन अपुरो	सबै भवनहरु, झ्याल ढोकाहरु र फर्निचरमा एकै प्रकारको रंगरोगन गर्ने ।	**१ लाख**	प्र अ र शिक्षकहरु	विद्यालय	नगरपालिका गैससहरु	३ वर्ष भित्र
१३	खस्न सक्ने फोटो फ्रेमहरु, शिल्डहरु, विज्ञान प्रयोगशालाका रसायन तथा उपकरणहरु र कम्प्युटरहरु	भित्तामा झुण्डाएका फोटो फ्रेमहरु, शिल्डहरु, अन्य उपकरणहरु र कम्प्युटरहरु कम्पन हुँदा नखस्ने गरी क्लिपिङ्ग गर्ने ।	**१ हजार**	प्र अ र शिक्षकहरु	विद्यालय		३ महिना भित्र

१४	आगलागी	विद्यालयमा प्रत्येक भवनमा कम्तिमा एउटा अग्नी नियन्त्रण यन्त्र (Fire Extinguisher) को व्यवस्था	**५० हजार**	प्र अ र शिक्षकहरु	विद्यालय	वडा कार्यालय	३ महिना भित्र
१५	विद्युत दुर्घटना, चट्याङ्ग	अर्थिङ्ग समेत गरी विद्युत वायरिङ्ग मर्मत गरी व्यवस्थित गर्ने । (विद्युत वायरीङ्ग गर्दा लुज तारको प्रयोग नगर्ने । खुल्ला तार भए वा कनेक्सन तार खुईलिएको छ भने तुरुन्त मर्मत गर्ने वा फेर्ने । वायरिङ्ग गर्दा पावरपोइण्ट बालबालिकाले नभेट्ने गरी सुरक्षित तवरले राख्ने । खाली होल्डर नराख्ने) ।	**५० हजार**	विव्यस प्र अ	विद्यालय	वडा कार्यालय र विद्युत प्राधिकरण	निरन्तर
१६	विद्यालय सरसफाई	हरेक कक्षामा डस्टविनको व्यवस्था गरी बाहिर खेलमैदानमा कम्तिमा २ वटा ठूला डस्टविन राख्ने ।	**१० हजार**	विव्यस प्र अ		नगरपालिका संघसंस्था	३ महिना भित्र
१७	विद्यालय नजिकको सडक सुरक्षा	विद्यालय अगाडीको पिच र ग्राभेल सडकमा **विद्यालय क्षेत्र र गति सिमित**को बोर्ड राख्ने । जेब्रा क्रसिङ बनाउने ।	**५ हजार**	विव्यस प्र अ		नगरपालिका संघसंस्था	३ महिना भित्र
१८	क्यान्टिन कोठाको व्यवस्थापन	विद्यालयमा व्यवस्थित क्यान्टिन र डाइनिङ हलका लागि आवश्यक व्यवस्था गर्ने ।	**५० हजार**	विव्यस प्र अ	विद्यालय	नगरपालिका	३ वर्ष भित्र
१९	जोडिएका डेस्क बेञ्चहरु	कक्षा कोठामा भएका जोडिएका डेस्क बेञ्चहरु उल्ट्याएर सहज आवतजावत हुनेगरी व्यवस्थापन गर्ने	**खर्च नलाग्ने**	विव्यस प्र अ			३ महिना भित्र
२०	कर्कटपाताको छाना भएकोले ज्यादै गर्मी हुने	हरेक कोठामा फल्स सिलिङ लगाउने ।	**२ लाख**	विव्यस प्र अ		नगरपालिका संघसंस्था	१ वर्ष भित्र
२१	विद्यालयमा पुस्तकालय नभएको	विद्यालयमा एक पुस्तकालय स्थापना गर्ने ।	**२ लाख**	विव्यस प्र अ		नगरपालिका प्रदेश सरकार संघसंस्था	२ वर्ष भित्र
अन्य							
१	टाढाबाट पनि विद्यार्थीहरु आउने	टाढाबाट विद्यालय आउने विद्यार्थीहरुको बाटोको सुरक्षाका लागि हेल्लो प्यारेण्ट्स कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	**खर्च नलाग्ने**	प्र अ तथा शिक्षकहरु			निरन्तर

२	सिकाइलाई प्रविधिमैत्री बनाउने	सिकाइलाई समयसापेक्ष प्रविधिमैत्री बनाउन हरेक कक्षामा प्रोजेक्टर र हरेक शिक्षकका लागि ल्यापटपको व्यवस्था गर्ने ।	**८ लाख**	विव्यस प्र अ		नगरपालिका संघसंस्था पूर्व विद्यार्थीहरु	३ वर्ष भित्र
३	दिवाखाजा	दिवाखाजामा फास्टफुडलाई निरुत्साहित गर्ने ।	**खर्च नलाग्ने**	प्र अ तथा शिक्षकहरु			निरन्तर
४	स्यानीटरी प्याड डिस्पोजलको व्यवस्था नभएको	शौचालय नजिकै डिस्पोजल मेसिनको व्यवस्था गर्ने।	**२० हजार**	विव्यस प्र अ		नगरपालिका संघसंस्था	६ महिना भित्र
५	डुम्रे खोलामा पुल नहुँदा आवतजावतमा कठिनाइ र जोखिम बढेको ।	डुम्रे खोलामा झोलुङ्गे पुल निर्माणका लागि नगरपालिकामा अनुरोध गर्ने ।					

ग) पूर्वतयारी कार्ययोजना

क्रम	पूर्वतयारी क्रियाकलाप	अनुमानित लागत	मूख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था		समय अवधि
				आन्तरिक	वाह्य	
१	विद्यालय व्यवस्थापन समितिको बैठकमा सुरक्षित विद्यालय सम्बन्धी विषयवस्तु नियमित छलफलमा राख्ने ।	थप लागत लाग्दैन	विविव्यस		-	दुई महिना
२	विद्यालयमा आकस्मिक कोष स्थापना र सञ्चालन गर्ने ।	वर्षेनी २० हजार संकलन गर्ने	प्रधानाध्यापक		नगरपालिका र संघसंस्था	३ महिना भित्र
३	विद्यालयमा सुरक्षित विद्यालय सम्पर्क शिक्षक र लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्पर्क शिक्षक तोक्ने ।	थप लागत लाग्दैन	विविव्यस			भैसकेको
४	विद्यालयमा प्राथमिक उपचार र खोज उद्धार सामग्रीको व्यवस्था गर्ने ।	५० हजार	प्रधानाध्यापक	१० हजार	नगरपालिका र संघसंस्था	६ महिना भित्र
५	आपत्कालीन स्थानान्तरण नक्सा तयार गरी विद्यालयमा राख्ने र शिक्षक विद्यार्थीहरुलाई सो बारे अभिमुखीकरण गर्ने । (नक्शा अनुसूचीमा छ)।	५ हजार	विपद् सम्पर्क शिक्षक	५ हजार	गैरसरकारी संस्थाहरु	६ महिना भित्र
६	विद्यालय विपद् व्यवस्थापन समिति र विभिन्न विषयका कार्यदलहरुको गठन, पुनर्गठन गर्ने ।	थप लागत लाग्दैन	विव्यस	विद्यालय		निरन्तर

७	बाल क्लव र कार्यदलका सदस्यहरुलाई सुरक्षित विद्यालय सम्बन्धी तालिम दिने ।	५० हजार	विपद् सम्पर्क शिक्षक	विव्यस	नगरपालिका र संघसंस्था	
८	हरेक वर्ष कम्तिमा २ पटक भूकम्प र १ पटक अन्य प्रकोपको कृत्रिम घटना नमुना अभ्यास (Mock Drill) गर्ने गराउने ।	थप लागत लाग्दैन	विपद् सम्पर्क शिक्षक		नगरपालिका र संघसंस्था	वर्षमा ४ पटक
९	आपत्कालीन सहायता गर्ने निकायहरु, नजिकमा उपलब्ध हुने सवारी साधनहरु र एम्बुलेन्सको सम्पर्क नम्वर अद्यावधिक राख्ने (अनुसूचीको सूची अनुसार)	थप लागत लाग्दैन	प्रअ विपद् सम्पर्क शिक्षक		नगरपालिका र संघसंस्था	
१०	सुरक्षित विद्यालय कार्ययोजनाको बार्षिक रुपमा पुनरावलोकन गरी विद्यालय सुधार योजनामा समावेश गर्ने ।	थप लागत लाग्दैन	विव्यस		नगरपालिका र संघसंस्था	प्रत्येक बर्ष वैशाख
११	अभिभावक, शिक्षक, विद्यार्थीको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने । अनुसूचीको तालिका अनुसार	थप लागत लाग्दैन	विपद् सम्पर्क शिक्षक कक्षा		नगरपालिका र संघसंस्था	हरेक शैक्षिक
१२	विद्यालय व्यवस्थापन समिति र शिक्षकलाई सुरक्षित विद्यालय व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्ने ।	५० हजार	प्रअ, विपद् सम्पर्क शिक्षक	५० हजार	नगरपालिका र संघसंस्था	६ महिना भित्र
१३	अतिरिक्त क्रियाकलाप (वक्तृत्वकला, चित्रकला, हाजिरी जवाफ, खेलकुद, कविता, गीत आदि) गर्दा विपद्का विषयहरु समावेश गर्ने ।	थप लागत लाग्दैन	प्रअ, विसु सम्पर्क शिक्षक			मासिक रुपमा
१४	आपतकालीन समयमा विद्यालय सञ्चालन गर्नको लागि अस्थायी सिकाइ केन्द्र निर्माण गर्नको लागि उपयुक्त स्थानको पहिचान गरी राख्ने ।	थप लागत लाग्दैन	विविव्यस			तत्काल
१५	आपकालीन समयमा अस्थायी सिकाइ केन्द्र निर्माण गर्नको लागि आबश्यक पर्ने काठ, बाँस, त्रिपाल आदिको स्रोत पहिचान गरी आवश्यक पर्दा लिन सक्ने गरी समझदारी गर्ने ।	थप लागत लाग्दैन	विविव्यस			तत्काल

घ) बालसंरक्षण तथा विद्यालय शान्तिक्षेत्र कार्ययोजना

क्रम	जोखिमका तत्वहरु	बालसंरक्षणकाकृयाकलापहरु	अनुमानित लागत	प्रमुखजिम्मेवारी	श्रोत व्यवस्थापन		समयावधि
					आन्तरिक	बाह्य	
१	बाल यौन दुर्व्यवहार	बाल यौन दुर्व्यवहार सम्बन्धी रिपोर्टिंग र परामर्शको प्रकृया तय गर्ने। जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । यौन शिक्षा, सचेतनाका कार्यक्रमहरु गर्ने ।	धेरै रकम नलाग्ने विद्यालयको	प्र अ, GESI सम्पर्क शिक्षक			**तत्काल**

		"नाइ, भाग र भन" को लागि बालिकाहरुलाई तम्तयार गराउने।	कार्यक्रममा समावेश गर्ने				
२	बालबालिका बेचविखन	बालबालिका बेचविखन विरुद्ध शिक्षक, अभिभावक र विद्यार्थीको लागि सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	१० हजार	GESI सम्पर्क शिक्षक	१० हजार	नगरपालिका संघसंस्थाहरु	**निरन्तर**
३	बालश्रम शोषण	बालश्रम शोषण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । बाल क्लवलाई सक्रिय गराउने । बालश्रम शोषणमा परेका बालबालिकाहरुको खोजी गरी निराकरण गर्ने।	१० हजार	प्र अ, GESI सम्पर्क शिक्षक	१० हजार	वडा कार्यालय संघसंस्था	**निरन्तर**
४	लैङ्गिक विभेद	समान व्यवहारको लागि, शिक्षक, अभिभावकलाई सचेत गराउने ।	थप लागत नलाग्ने	GESI सम्पर्क शिक्षक			**हरेक वर्ष**
५	बाटोमा हुनसक्ने जोखिम	बाटोमा हुनसक्ने जोखिम न्यूनीकरणका लागि दैनिक हेल्लो अभिभावक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	वार्षिक १० हजार	प्रधानाध्यापक, कक्षा शिक्षक	१० हजार		**नियमित**
६	विद्यालय शान्तिक्षेत्र	विशेष गरी विद्यार्थी संगठन तथा राजनीतिक दलहरुसंग विद्यालय शान्तिक्षेत्रका विषयमा अन्तरक्रिया गर्ने । विद्यालयलाई शान्ति क्षेत्र बनाउन आचार संहिता निर्माण गरी विद्यालय हाताभित्र सबैले देख्ने गरी राख्ने ।	५ हजार	प्रधानाध्यापक र वि.वि.व्य.स.	५ हजार		**३ महिना भित्र**
७	आपतकालीन अवस्थामा बाल संरक्षण	विद्यालय हातामा आपत्कालीन अवस्थाको लागि अभिभावक सम्पर्क कक्ष तोक्ने ।	थप लागत नलाग्ने	प्रधानाध्यापक र वि.वि.व्य.स.		वडा कार्यालय	**६ महिना भित्र**
८	आपत्कालीन अवस्थामा बाल संरक्षण	विपद्को समयमा बालबालिकाहरुलाई पारिवारिक पुनर्मिलन प्रक्रियाका बारेमा छलफल गर्ने जानकार बनाउने ।	थप लागत नलाग्ने	प्रधानाध्यापक र वि.वि.व्य.स.		वडा कार्यालय	**३ महिना भित्र**
९	आपतकालीन अवस्थामा बाल संरक्षण	विपद्को समयमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई सुरक्षित स्थानान्तरणको लागि सहयोग गर्ने (अनुसूची ९ को प्रकृया अनुसार) ।		GESI सम्पर्क शिक्षक			**विपद्को समयमा**

ङ) **शैक्षिक निरन्तरता कार्ययोजना** (भूकम्पलाई आधार मानेर)

क्रस	क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	समन्वय गर्ने निकाय		समयावधी
			आन्तरिक	बाह्य	
१	आपत्कालीन शिक्षक स्टाफ बैठक सञ्चालन गर्ने ।	प्रधानाध्यापक	विद्यालय	नगरपालिका	तीन दिन भित्र
२	विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघ, विद्यालय विपद् व्यस्थापन समितिको बैठकको आयोजना गर्ने ।	प्रधानाध्यापक	वि.वि व्य.स.	नगरपालिका	चौथो वा पाचौं दिन
३	विद्यालयको शैक्षिक निरन्तरताका लागि आम अभिभावक भेलाको आयोजना गरी आवश्यक श्रोत नक्शाङ्कन गर्ने ।	प्रधानाध्यापक	विद्यालय	नगरपालिका	विपद् रोकिएको एकहप्ता भित्र
४	विद्यालयको क्षतिको अवलोकन तथा मुल्याङ्कन र लेखाजोखा गर्ने	वि.व्य.स, वि.वि.व्य.स	विद्यालय	नगरपालिका	विपद् रोकिएको ५ दिन भित्र
५	पूर्ण क्षति भएका भवनहरुको लेखाजोखा गरी लागत राख्ने र सम्बन्धित निकायमा जानकारी गराउने ।	प्रधानाध्यापक,	विद्यालय	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	विपद् रोकिएको ७ दिन भित्र
६	धरापमा भएका वा ढल्न लागेका भौतिक संरचनाहरु तत्काल हटाई सुरक्षित वा जोखिममुक्त बनाउने ।	प्रधानाध्यापक	सुरक्षा निकाय	नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, स्थानीय संघसंस्था, नगरपालिका	विपद् रोकिएको ७ दिन भित्र
७	तत्काल विद्यालय सञ्चालनको लागि अस्थायी सिकाई केन्द्र निर्माण गर्ने ।	वि.व्य. स.	विद्यालय प्रशासन,	नगरपालिका, शिक्षा क्लष्टर	विपद् रोकिएको एकहप्ता भित्र
८	विद्यार्थीहरुलाई विपदबाट परेको मानसिक त्रास कम गर्न वनभोज तथा सांस्कृतिक कार्यक्रम, नाटक वा मनोरञ्जनात्मक कार्यक्रम वा भ्रमणको आयोजना गर्ने ।	विद्यालय	प्र.अ.तथा विद्यालय प्रशासन	विव्यस, शिक्षक अभिभावक संघ, स्थानीय युवा क्लव,	विपद् रोकिएको १० दिन भित्र
९	विद्यालयको कम्पाउण्डमा रहेको खेल मैदान र नपुग भएमा अन्य स्थानमा आवश्यकतानुसार अस्थायी सिकाई केन्द्र निर्माण गर्ने ।	प्रधानाध्यापक तथा विसु सम्पर्क शिक्षक	विव्यस, शिक्षक अभिभावक संघ	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई नगरपालिका	विपद् रोकिएको १० दिन भित्र
१०	सञ्चार माध्यमसँग सहकार्य गरी विद्यार्थीहरुलाई विद्यालय सञ्चालन भएको जानकारी गराउने ।	प्रधानाध्यापक तथा विसु सम्पर्क शिक्षक	विव्यस, शिक्षक अभिभावक संघ	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई एफ.एम.हरु	विपद् रोकिएको १० दिन भित्र
११	विद्यालयमा सहजरुपबाट आउन जान नसक्ने बालबालिकाहरुलाई लक्षित गरी टोल शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	प्रधानाध्यापक तथा विसु सम्पर्क शिक्षक	विव्यस, शि अ संघ तथा शिक्षकहरु	स्थानीय युवा क्लव, तथा राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरु	विपद् रोकिएको १० दिन भित्र

१२	विद्यार्थीहरुलाई सुरक्षित तवरबाट विद्यालय लान ल्याउनका लागि शिक्षक अभिभावक संघको अगुवाईमा प्रत्येक टोलमा समिति बनाउने ।	प्रधानाध्यापक तथा विसु सम्पर्क शिक्षक	विव्यस, शिक्षक अभिभावक संघ तथा शिक्षकहरु	स्थानीय युवा क्लव तथा राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरु	विपद् रोकिएको १० दिन भित्र
१३	विद्यार्थीहरुलाई मनोसामाजिक परामर्श कार्यशाला सञ्चालन गर्ने।	प्रधानाध्यापक तथा विसु सम्पर्क शिक्षक	विविब्यस	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई गैरसरकारी संस्था,	विपद् रोकिएको ७ दिन भित्र
१४	आरम्भमा आपतकालीन शिक्षा तथा मनोरञ्जनात्मक कार्यक्रम, आदिबाट सिकाईको गर्ने, गराउने ।	प्रधानाध्यापक, शिक्षकहरु	स्थानीय युवा क्लव,	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	१० दिन पछि

च) विद्यालय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना

क्रस	क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	समन्वय गर्ने निकाय	समयावधी
१	स्वच्छ खानेपानीको लागि फिल्टरको व्यवस्था, पानीको नियमित परीक्षण गर्ने प्रणालीको विकास गर्ने ।	विद्यालय	साझेदार संस्थाहरु	तत्काल
२	शौचालयमा भित्र पट्टि काठको चुकुल लगाउने । सबै शौचालयहरुमा अपाङ्गमैत्री संरचना निर्माण गर्ने ।	विद्यालय		तत्काल
३	प्रत्येक कक्षामा फोहोरको प्रकृति अनुसारका डस्टविनको व्यवस्थापन गर्ने । फोहोरको प्रकृति अनुसार (कुहिने र नकुहिने) विद्यालयको २ स्थानमा ठूलो प्रकारको डस्टविनको व्यवस्थापन गर्ने ।	विद्यालय	साझेदार संस्थाहरु	तत्काल
४	विद्यालयमा जङ्कफुडलाई निषेध गर्ने । बालबालिकाहरुलाई खानेकुरासम्बन्धी सचेतना अभिबृद्धि गर्ने ।	विद्यालय		तत्काल
५	विद्यालयको हातधुने स्थानमा नियमितरुपमा साबुनपानीको व्यवस्था गर्ने र त्यसको महत्वबारे सबै बालबालिकाहरुमा सचेतना अभिबृद्धि गर्ने ।	विद्यालय	साझेदार संस्थाहरु	नियमित
६	व्यवहार परिवर्तनका निमित्त नियमितरुपमा अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन गर्ने ।	विद्यालय		नियमित
७	छात्राहरुको महिनावारी हुँदा प्रयोग गरिने प्याड व्यवस्थापनलाई व्यवस्थित गर्ने ।	विद्यालय	नगरपालिका	निरन्तर
८	महिनावारीका समयका लागि बालिकाहरुको आराम कक्षको व्यवस्था र स्तरोन्नति गर्ने ।	विद्यालय	नगरपालिका	तत्काल
८	खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छताका विषयहरुलाई पनि आधार बनाइ विपद् जोखिम न्यूनीकरणका कार्यहरु सञ्चालन गर्ने ।	विद्यालय	साझेदार संस्थाहरु	तत्काल

३.११अनुगमन योजना

योजनामा गरिएका कार्यकलापहरु अपेक्षा गरिएको मापदण्ड र गुण्स्तरमा सम्पन्न भए नभएको यकिन गर्न तपसिल बमोजिमको अनुगमन योजना तयार पारिएकोछः

तालिका नं २४ : अनुगमन योजना

क सं	कार्यकलाप	अनुगमन तथा समीक्षा प्रक्रिया	जिम्मेवारी	समयावधि	अनुगमन सूचक
१	कक्षा वाल देखि ८ सम्मको विद्यार्थी भर्नामा वृद्धि	- भर्ना अभियान सञ्चालन । - विद्यार्थी भर्नामा सहजता ।	वि व्य स तथा प्र अ		विद्यार्थी भर्ना दरमा बृद्धि
२	विद्यार्थी नियमिततामा वृद्धि	नियमित हाजिरी चेक गर्ने । - शिक्षक बैठकमा समीक्षा । - औसत उपस्थितिमा बृद्धि ।	प्र अ तथा शिक्षकहरु		—दैनिक हाजिरीमा सुधार ।
३	कक्षा छाड्ने दरमा कमी	विविध परीक्षामा सहभागिता । -भर्ना भएकाले विद्यालय तह पुरा गर्ने ।	प्र अ तथा शिक्षकहरु		—विचमा कक्षा छाड्ने संख्यामा कमि
४	औसत सिकाइ उपलब्धि वृद्धि	विविध परीक्षामा सञ्चालन । बिषयगत, कक्षागत एवम् तहगत औसत सिकाइ उपलब्धिमा वृद्धि	प्र अ तथा शिक्षकहरु		—सिकाइ उपलब्धिमा वृद्धि ।
५	शिक्षकले कक्षाकोठामा विताउने समयमा वृद्धि	प्रत्येक कोठामा घडीको व्यवस्था गरेर कक्षा लग मार्फत ।	प्र अ तथा शिक्षकहरु		—विद्यार्थी चौरमा कम निस्कने
६	विद्यालय खुल्ने दिन र पढाइ हुने दिनमा वृद्धि	बार्षिक शैक्षिक क्यालेण्डर लागु बार्षिककार्यतालिका निर्माण र कार्यान्वयन शान्तिक्षेत्रको घोषणा ।	प्र अ तथा शिक्षकहरु		—विद्यालय खुलेको र पठाइ भएको दिन ।
७	शिक्षकको औसत हाजिरीमा बृद्धि	दैनिक हाजिरी । -नियमितता -विदा स्विकृत पछि मात्र विदा बस्ने ।	प्र अ तथा शिक्षकहरु		—दैनिक उपस्थितिमा सुधार ।
८	शिक्षण सिकाइमा सूचना प्रविधिको प्रयोगमा वृद्धि	शिक्षकको क्षमता विकास । -साप्ताहिक रुपमा प्रयोग गर्नु पर्ने न्युनतम घण्टी तय ।	प्र अ तथा शिक्षकहरु		—नियमित प्रयोग ।

९	विद्यालयको कक्षाकोठामा व्यवस्थित झ्याल, ढोका, फर्निचर निर्माण र साइकल स्टेण्ड निर्माण	विद्यालयमा उपलब्ध भौतिक सुविधाहरुको अवस्था ।	वि व्य स तथा प्र अ		—अवस्थामा सुधार ।
१०	विज्ञान प्रयोगशालाको स्तरोन्नती गर्ने	-प्रयोगका सामाग्रीको व्यवस्था । -छुट्टै कक्षामा प्रयोगात्मक कक्षा सञ्चालन	वि व्य स तथा प्र अ		—प्रयोगात्मक कक्षा सञ्चालन ।
११	भूकम्प प्रतिरोधि विद्यालय भवनको निर्माण तथा प्रवलीकरण	न्यून क्षति हुने संरचना तयार ।	वि व्य स तथा प्र अ		—अवस्थामा सुधार ।
१२	योजनाबद्ध अतिरिक्त क्रियाकलाप	योजन अनुसार सञ्चालन । -नियमितता र विविधता ।	वि व्य स तथा प्र अ		—कक्षाकोठा थप ।
१३	नमूना विद्यालय भ्रमण तथा विद्यार्थीको अध्ययन अवलोकन भ्रमण	शिक्षक तथा विद्यार्थीको भ्रमण ।	वि व्य स तथा प्र अ		—अतिरिक्त क्रियाकलापको सहभागिता वृद्धि । शिक्षक तथा विद्यार्थीको व्यवहारमा परिवर्तन ।
१४	दिवा खाजा र शुद्ध पिउने पानीको व्यवस्था	नियमित पानीको आपुर्ति । -फिल्टरको पानीमा पहुच । -वालकक्षा देखी ६ कक्षा सम्मका विद्यार्थीहरु विद्यालयमा खाजा खाने ।	वि व्य स तथा प्र अ		निरोगिता, स्वास्थ्य अवस्थामा सुधार । लक्षित वर्गले खाजा खान पाउने ।
१५	स्वास्थ्य परीक्षण	आँखा र कानको परीक्षण । -जुकाको औषधी वितरण ।	वि व्य स तथा प्र अ		टाउको तथा पेट दुख्नेको संख्यामा कमि । -उपस्थितिमा सुधार । -निरोगितामा वृद्धि ।
१६	खेलकुदका सामग्री थप	खेलकुदका सामाग्रीको उपलब्धता ।	वि व्य स तथा प्र अ		विद्यार्थी सहभागिता ।खेल स्तरमा सुधार
१७	खेल सप्ताहको आयोजना	वार्षिक रुपमा सञ्चालन ।	वि व्य स तथा प्र अ		प्रतियोगिता सञ्चालन । -महत्वपूर्ण स्थानको प्राप्ति
१८	पुस्तकालयको निर्माण	बुक कर्नर तथा पुस्तकालय स्थापना गरी पुस्तकको उपलब्धता ।	वि व्य स तथा प्र अ		बुक कर्नर तथा पुस्तकालयको प्रयोगमा वृद्धि ।
१९	पारदर्शिता	विद्यालयको गतिविधिको सबैलाई जानकारी -आर्थिक सूचनाको जानकारी ।	वि व्य स तथा प्र अ		सामाजिक परीक्षण,लेखा परीक्षण, खर्च तथा आम्दानीको नियमित जानकारी । -सरोकार समूहमा सुमधुर सम्बन्ध

२०	शौचालय (शिक्षक, छात्र, छात्रा) को उचित व्यवस्थापन	-हालको शौचालयको मर्मत । -नयाँ छात्रा शौचालय निर्माण। -शौचालयको सफाई ।	वि व्य स तथा प्र अ		शौचालयको संख्या र सफाइको अवस्था
२१	खेल मैदानको घेराबेरा तथा मञ्च निर्माण	-खेलमैदानको चारैतिर घेरावेरा ।	वि व्य स तथा प्र अ		-पर्खालको अवस्था सुधार -मञ्च निर्माण सम्पन्न
२२	विपद् व्यवस्थापन योजना निर्माण तथा अभ्यास	विपदको समयमा गर्नु पर्ने कार्यको कृत्रिम घटना अभ्यास ।	वि व्य स तथा प्र अ		सिपालु, नअत्तालिने ।
२४	सबै प्रकारका विभेदको न्यूनीकरण	सबै प्रकारका विभेदलाई विद्यालयमा निषेध	वि व्य स तथा प्र अ		विभेद सम्बन्धी गुनासामा कमी ।
२५	अंग्रेजी माध्यममा शिक्षण	वाल कक्षा देखि नै अंग्रेजी माध्यममा पठन पाठन ।	प्र अ तथा शिक्षकहरु		—अंग्रेजी माध्यमका पुस्तकको पढाइ ।
२६	आर्थिक स्रोतहरु बढाउने र बजेट परिचालन एवं खर्च प्रणालीमा जवाफदेहिता	जमिनको तथ्याङ्क व्यवस्थित । - नगद खर्च निरुत्साहन । - विद्यालयको बैंङ्किङ कारोवार सञ्चालन । - खरिद इकाइ तथा मूल्याङ्कन समितिको सक्रियता ।	प्र अ तथा शिक्षकहरु		-
२७	विद्यालय व्यवस्थापन संयन्त्रको प्रभावकारी क्रियाशीलता वृद्धि	- कम्तिमा प्रत्येक २ महिनामा विव्यस बैठक -कम्तिमा प्रत्येक ३ महिनामा शिअस बैठक । -प्रत्येक महिनाको मसान्तमा स्टाफ बैठक	वि व्य स तथा प्र अ		बैठक संख्या
२८	नमूना विद्यालय निर्माण सम्बन्धी कार्य	विद्यालयमा सूचना बोर्डको प्रयोग । प्रत्येक कक्षामा सानो बोर्डको व्यवस्था । नमुना कार्यको सञ्चालन ।	वि व्य स तथा प्र अ		विद्यालयको अवस्था
२९	वृक्षारोपण तथा फूलवारी र पार्क निर्माण	- विद्यालयमा फूलवारी तयार । - विरुवाको संरक्षण ।	वि व्य स तथा प्र अ		सदनगत फुलवारी निर्माणमा सहभागिता । -विद्यालय हाता हरियालीयुक्त
३१	सरोकार समूह सँग अन्तरक्रिया	चौमासिक रुपमा अन्तरक्रिया सञ्चालन ।	वि व्य स तथा प्र अ		अन्तरक्रिया संख्या ।
३१	छात्राको लागि विद्यालयमा निःशुल्क प्याड वितरण	निःशुल्क प्याड वितरण । छात्रा सयनकक्षको सञ्चालन ।	वि व्य स तथा प्र अ		प्याडको संख्या । -छात्रा साझा कक्षको अवस्था

					–किशोरी सूचना केन्द्रको निर्माण
३२	दाताको खोजी गर्ने	पूर्व विद्यार्थीको मित्र मिलन कार्यक्रम ।	प्र अ तथा शिक्षकहरु		मित्र मिलन संख्या
३३	विद्यालय सञ्चालन व्यवस्था	बार्षिक विद्यालय खुलेको दिन, पढाइ भएको दिन –विद्यालय सञ्चालन समय ।	वि व्य स तथा प्र अ		विद्यालय सञ्चालन भएको दिन र समय ।
३४	शैक्षिक सामग्रीको उपलब्धता	शैक्षिक सामग्रीहरुको उपलब्धता, किसिम र तिनिहरुको प्रयोगको अवस्था –शैक्षिक सामाग्री निर्माण कार्यशाला ।	प्र अ तथा शिक्षकहरु		विद्यालयमा उपलब्ध शैक्षिक सामाग्रीको संख्या । कक्षा शिक्षणमा सामाग्रीको प्रयोगको अवस्था ।
३५	विविध, मर्मत तथा निर्माण		वि व्य स तथा प्र अ		

खण्ड ४. चालु वर्षको योजना

४.१ लक्ष्य निर्धारणः

गत शैक्षिक सत्रका आधारमा चालु शैक्षिक सत्रको लक्ष्य निर्धारण तल उल्लेख गरे अनुसार रहेको छः

तालिका नं २५ : चालु (पहिलो) वर्षको लक्ष्य निर्धारण

क्र.स	प्राथमिकता प्राप्त कार्य	वर्तमान अवस्था		चालु वर्षको लक्ष्य	
		संख्या	अनुपात वा प्रतिशत	संख्या	अनुपात वा प्रतिशत
१	**कक्षा वाल देखि ५ सम्मको विद्यार्थी भर्नामा वृद्धि**				
	१.१ विद्यार्थी भर्ना अभियानको सञ्चालन	वर्षमा १ पटक		१	
	१.२ विद्यालय प्रवेशका लागि प्रोत्साहन	निरन्तर		निरन्तर	
	१.३ प्र.अ., शिक्षक, वि.व्य.स., शि.अ.संघको संयुक्त घरदैलो	वर्षमा १ पटक		१	
	१.४ संचार माध्यमबाट भर्नाको प्रचार प्रसार गर्ने	वर्षमा २ पटक		१	
	१.५ अंग्रेजी माध्यमका कक्षालाई निरन्तरता	निरन्तर		निरन्तर	
	१.६ अभिभावक भेला, आमा समूह भेला तथा सरोकारवालाहरुको भेला	वर्षमा ६ पटक		२	
	१.७ विद्यालयमा प्राविधिक धारका विषयहरुको अध्ययन				
	१.८ निःशुल्क पाठ्यपुस्तक वितरण	वर्षमा १ पटक		१	
२	**विद्यार्थी नियमिततामा वृद्धि**				
	२.१ बढी हाजिर हुने छात्र/छात्रालाई पुरस्कार	वर्षमा १ पटक		१	
	२.२ सदन विभाजन	वर्षमा १ पटक		१	
	२.३ बुक कर्नरको व्यवस्था	वर्षमा १ पटक		१	
	२.४ विद्यालय लग र पासको ब्यवस्था	निरन्तर		निरन्तर	
	२.५ विद्याथीको हाजिरी विश्लेषण	मासिक १		१२	
	२.६ हेल्लो प्यारेण्ट्स कार्यक्रम सञ्चालन	दैनिक	-	दैनिक	
३	**कक्षा छाड्ने दरमा कमी**				
	३.१ बाल मैत्री कक्षा सञ्चालन	निरन्तर		निरन्तर	
	३.२ नयाँ प्रविधिको शिक्षण क्रियाकलाप प्रयोग	निरन्तर		निरन्तर	
	३.३ निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन सञ्चालन	मासिक १ पटक		१०	
	३.४ शैक्षिक सामग्री संकलन र निर्माण गरी प्रयोग	निरन्तर		निरन्तर	
	३.५ परीक्षाका उ.पू.मा अभिभावकको पहुँच			३	
	३.६ अभिभावक सम्म सिधा पहुँच विस्तार	निरन्तर		निरन्तर	
	३.७ छात्रवृतिको व्यवस्था	वर्षमा १ पटक		१	
४	**औसत सिकाइ उपलब्धि वृद्धि**				
	४.१ विद्यार्थीहरुको सिकाइ उपलब्धि बृद्धिको लागि विद्यालय, विद्यार्थी, शिक्षक र अभिभावकसंगको अन्तरक्रिया	वर्षमा २ पटक		२	

क्र.स	प्राथमिकता प्राप्त कार्य	वर्तमान अवस्था		चालु वर्षको लक्ष्य	
		संख्या	अनुपात वा प्रतिशत	संख्या	अनुपात वा प्रतिशत
	४.२ न्यूनतम शैक्षिक उपलब्धि भएका विषय, कक्षा र तहका लागि विशेष योजना बनाई लक्षित उपलब्धि प्राप्त गराउने क्रियाकलापको सञ्चालन	वर्षमा १ पटक		२	
	४.३ कक्षामा प्रयोग हुने शैक्षिक सामग्रीको व्यवस्थापन	निरन्तर		निरन्तर	
	४.४ सेतो पाटी र सफ्टवोर्डको निर्माण	आवश्यकतानुसार			
	४.५ सूचना प्रविधिको शिक्षण सिकाइमा प्रयोग	निरन्तर		निरन्तर	
	४.६ पाठनोटका आधारमा शिक्षकबाट शिक्षण	दैनिक		निरन्तर	
५	**शिक्षकले कक्षाकोठामा विताउने समयमावृद्धि**				
	५.१ प्रत्येक कक्षामा घडिको व्यवस्था	वर्षमा १ पटक		१	
	५.२ प्रत्येक कक्षामा कक्षा लकको ब्यवस्था, कक्षामा दैनिक कार्यतालिका, वार्षिक कार्यतालिका निर्माण	निरन्तर		निरन्तर	
	५.३ गुनासो/सुझाब पेटिकाको ब्यवस्था			१	
	५.४ असल शिक्षकलाई पुरस्कृत	वर्षमा १ पटक		१	
	५.५ प्रत्येक महिनाको मसान्तको शिक्षक स्टाफ बैठक	मासिक १ पटक		१०	
	५.६ विद्यालयको शैक्षिक प्रशासनिक पक्षको व्यवस्थापन क) स.प्र.अ. चयन ख) आधारभूत तहमा मनिटरहरुको चयन	वर्षमा १ पटक		१	
६	**विद्यालय खुल्ने दिन र पढाइ हुने दिनमा वृद्धि**				
	६.१ शिक्षक स्टाफ बैठकमा नियमितता	मासिक १		१२	
	६.२ वि.व्य.स. बैठकमा नियमितता	२ महिनामा १		६	
७	**शिक्षकको औसत हाजिरीमा बृद्धि**				
	७.१ ई हाजिरीको व्यवस्था	निरन्तर		निरन्तर	
	७.२ बढी उपस्थित शिक्षकलाई पुरस्कार	वर्षमा १पटक		१	
८	**शिक्षण सिकाइमा सूचना प्रविधिको प्रयोगमा वृद्धि**				
	८.१ ICT कक्षको स्थापना भएको ८.२ कम्प्युटर तथा प्रोजेक्टर थप			प्रोजेक्टर २	
	८.३ भएका कम्प्युटरको उपयोग गरी कम्प्युटर कक्षाको नियमित सञ्चालन	आवश्यकतानुसार		२	
	८.४ ICT को दक्ष जनशक्तिको विकास	आवश्यकतानुसार		१	
	८.५ विद्यालयको website निर्माण				
	८.५ सफ्टवेयर खरिद				
	८.६ बढी क्षमताको इन्टरनेटको व्यवस्था	१		१	

क्र.स	प्राथमिकता प्राप्त कार्य	वर्तमान अवस्था		चालु वर्षको लक्ष्य	
		संख्या	अनुपात वा प्रतिशत	संख्या	अनुपात वा प्रतिशत
९	**विद्यालयको कक्षाकोठामा व्यवस्थित झ्याल, ढोका, फर्निचर निर्माण र साइकल स्टेण्ड निर्माण**				
	९.१ डेक्स वेञ्चको मर्मत, सुधार र थप	२७४ सेट		२५	
	९.२ साईकल स्टेन्डको निर्माण	१			
	९.३ फिल्टर सहितको खानेपानी व्यवस्था बालमैत्री धाराको व्यवस्था	आवश्यकतानुसार		१	
	९.४ विद्यालयको कक्षाकोठामा झ्याल पल्ला मर्मत	आवश्यकतानुसार		१०	
१०	**विज्ञान प्रयोगशाला निर्माण**				
	१०.१ विज्ञान प्रयोगशाला निर्माण				
	१०.२ विज्ञानका उपकरण र प्रयोग सामग्रीको व्यवस्थापन				
११	**भूकम्प प्रतिरोधि विद्यालय भवनको निर्माण**				
	११.१ भूकम्प प्रतिरोधि विद्यालय भवन थप	१ भवन			
	११.२ सुरक्षित कक्षा कोठा थप	४ कोठा			
	११.३ विद्यालयको मर्मत तथा रंगरोगन	ढोका झ्याल र फर्निचरमा			
१२	**योजनाबद्ध अतिरिक्त क्रियाकलाप**				
	१२.१ साप्ताहिक अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन	वर्षमा ४०		४०	
	१२.२ प्रार्थनामा विविध अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन	दैनिक		१५०	
	१२.३ कक्षाकोठा विद्यालय हाताको सफाइ	साप्ताहिक		४०	
१३	**नमुना विद्यालय भ्रमण/विद्यार्थीको अध्ययन अवलोकन भ्रमण**				
	१३.१ शिक्षक ,विव्यस र शिअसंघको नमुना विद्यालय भ्रमण	वार्षिक १			
	१३.२ विद्यार्थीहरुको अध्ययन अवलोकन भ्रमण	वार्षिक १		१	
१४	**दिवा खाजाको व्यवस्था तथा शुद्ध पिउने पानीको व्यवस्था**				
	१४.१ वाल कक्षा देखि ६ सम्मका विद्यार्थीको दिवा खाजा	नियमित		निरन्तर	
	१४.२ बालमैत्री धारा निर्माण	आवश्यकतानुसार		१	
	१४.३ फिल्टर सहितको खानेपानीको व्यवस्था सुचारु गर्ने	निरन्तर			
१५	**नियमित स्वास्थ्य परीक्षण**				
	१५.१ स्वास्थ्यका सामग्री खरिद	आवश्यकतानुसार	-	१	
	१५.३ विद्यालयमा स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन	वर्षमा २ पटक	-	२	
१६	**खेलकुदका सामग्री थप**				
	१६.१ विविध खेलका सामाग्रीहरुको व्यवस्था	वर्षमा २ पटक		२	
१७	**खेल सप्ताहको आयोजना**				

क.स	प्राथमिकता प्राप्त कार्य	वर्तमान अवस्था		चालु वर्षको लक्ष्य	
		संख्या	अनुपात वा प्रतिशत	संख्या	अनुपात वा प्रतिशत
	१७.१ वार्षिक रुपमा खेल सप्ताहको आयोजना	वार्षिक १ पटक		१	
	१७.२ खेलकुदमा पुरस्कार तथा प्रमाणपत्रको व्यवस्था	वार्षिक २ पटक		२	
१८	**वुक कर्नर तथा पुस्तकालय**				
	१८.१ पुस्तकालय तथा बुक कर्नरको व्यवस्था र पुस्तक व्यवस्थापन			बुक कर्नर ८	
	१८.२ विद्यालयमा कम्प्युटर तथा सिसि क्यामेराको व्यवस्था			४	
	१८.३ पाठ्यक्रम, पाठ्यपुस्तक, विषयगत र कक्षागत शिक्षक निर्देशिकाहरुको खरिद	आवश्यकतानुसार		१	
१९	**पारदर्शिता**				
	१९.१ सामाजिक लेखा परीक्षण नियमित गरी सार्वजनिक	वार्षिक १ पटक		१	
	१९.२ वाह्य लेखा परीक्षण	वार्षिक १ पटक		१	
	१९.३ सरोकारवालाहरुको विचमा सार्वजनिक सुनवाई	वार्षिक १ पटक		१	
	१९.४ वार्षिक उत्सवको निरन्तरता	वार्षिक १ पटक		१	
२०	**शौचालय (शिक्षक/छात्र/छात्रा) निर्माण**				
	२०.१ छात्र/छात्राका लागि अलग/अलग आराम कोठा निर्माण			१	
	२०.२ छात्र/छात्राका लागि अलग शौचालयको व्यवस्था	१ मर्मत		१	
	२०.३ शिक्षकको लागि अलगै शौचालय निर्माण	१ मर्मत			
	२०.४ नियमित शौचालय सफाई	निरन्तर		निरन्तर	
२१	**खेल मैदानको घेराबेरा**				
	२१.१ खेल मैदानको घेराबेरा	१		१	
	२१.२ खेल मैदानको स्तर वृद्धि	१			
२२	**सबै प्रकारका विभेदको न्यूनीकरण गर्ने**				
	२२.१ विज्ञको सहयोगमा विभेद न्यूनीकरण तालिम सञ्चालन			१	
	२२.२ विभेद न्यूनीकरणका लागि आचार संहिता निर्माण			१	
२३	**प्राथमिक तहमा अंग्रेजी माध्यममा शिक्षण**				
	२३.१ अभिभावकहरुसंग समन्वय	निरन्तर		निरन्तर	
	२३.२ अंग्रेजी माध्यमको पुस्तकको व्यवस्था	वार्षिक १		१	
	२३.३ शिक्षकहरुलाई अल्पकालीन तालिम	आवश्यकतानुसार		१	
२४	**विद्यालय व्यवस्थापन संयन्त्रको प्रभावकारी क्रियाशीलता वृद्धि**				
	२४.१ विव्यस, शिअसंघ तथा विविव्यस गठन र	नियमानुसार		नियमानुसार	

क.स	प्राथमिकता प्राप्त कार्य	वर्तमान अवस्था		चालु वर्षको लक्ष्य	
		संख्या	अनुपात वा प्रतिशत	संख्या	अनुपात वा प्रतिशत
	नियमित बैठक				
	२४.२ सल्लाहकार समितिको बैठक	त्रैमासिक		२	
२५	**वृक्षारोपण तथा फूलवारी निर्माण**				
	२५.१ विद्यालयको कम्पाउण्ड भित्र वरीपरी आलङ्कारिक बिरुवा वृक्षारोपण	आवश्यकतानुसार		१	
	२५.२ फूलवारी निर्माण तथा संरक्षण	निरन्तर		१	
२६	**सरोकारवालाहरुसंग अन्तरक्रिया गर्ने**				
	२६.१ प्र.अ.र शिक्षक बिचमा	मासिक		१०	
	२६.२ शिक्षक र विद्यार्थी बिचमा	मासिक		१०	
	२६.३ प्र.अ.र विद्यार्थी बिचमा	मासिक		१०	
	२६.४ विव्यस,शिअसंघ,शिक्षक, अभिभावक, विद्यार्थी तथा सरोकार समूहबीच	वार्षिक २ पटक		२	
२७	**छात्राको लागि विद्यालयमा निःशुल्क प्याड वितरण गर्ने**				
	३३.१ नगरपालिकासंग समन्वय	निरन्तर		निरन्तर	
	३३.२ प्याड वितरण	निरन्तर		निरन्तर	
२८	**दाताहरुको खोजी गर्ने**				
	२८.१ जग्गादाताहरुको खोजी	आवश्यकतानुसार		निरन्तर	
	२८.२ पूर्व विद्यार्थीहरुको भेला			१	
	२८.३ दाता भेला			१	
	२८.४ अन्य विधि	१			
२९	**विद्यालय सञ्चालन व्यवस्था**				
	२९.१ कार्यालय, लेखा तथा प्रशासन र स्टाफ कक्षको व्यवस्थापन	१		१	
	२९.२ कार्यक्रम हलको व्यवस्था	१		१	
३०	**शैक्षिक सामग्रीको उपलब्धता**				
	३०.१ सबै विषयका सामग्रीको खरिद	आवश्यकतानुसार		१	
	३०.२ शैक्षिक सामग्री निर्माण कार्यशाला			१	
३१	**विविध मर्मत तथा निर्माण**				
	३१.१ ९ वटा भवनमा रंगरोगन				
	३१.२ पंखाहरु थप तथा मर्मत	आवश्यकतानुसार		३०	
	३१.३ सुरक्षागार्ड वा का स को कटेज निर्माण				
	३१.४ विद्युत वायरिङ र मर्मत	आवश्यकतानुसार		निरन्तर	
	३१.५ असुरक्षित भवन संरचनाहरु हटाउने			१	

४.२ अनुमानित आम्दानी

यस विद्यालय सुधार योजनाको सफल कार्यान्वयनका लागि चालु वर्षको अनुमानित आम्दानी तल उल्लेख भए अनुसार रहने अनुमान गरिएकोछः

तालिका नं २६

चालु (पहिलो) वर्षको अनुमानित आम्दानी

क्रसं	बजेट शीर्षक	रकम रु	कैफियत
	अम्दानी तर्फ		
	गत आवको मौज्दात		
१	**सरकारी अनुदान**		
	१.१ तलब भत्ता	५११५९७३/७०	
	१.२ छात्रवृत्ति	३४८००/-	
	१.३ पाठ्यपुस्तक	७४१२९/-	
	१.४ विद्यालय सञ्चालन खर्च	२००००/-	
	१.५ भौतिक सुविधा विस्तार	९५०५७/-	
	१.६ विद्यालय सुधार योजना निर्माण र कार्यान्वयन	१००००/-	
	१.७ प्रति विद्यार्थी अनुदान (शिक्षण सिकाइ सामाग्री व्यवस्थापन	४२०००/-	
	१.८ विविध		
	जम्मा (१)	५३९१९५९/७०	
२	**समुदाय तथा संघ संस्थावाट प्राप्त**		
	२.१ नगद रकम/सहयोग (चन्दादाताबाट)		
	२.२ जिन्सी सहायता (रकममा परिणत गर्दा)		
	२.३ सामुदायिक समूह तथा अन्य समूह		
	२.४ गैर सरकारी संघ संस्था बाट प्राप्त हुने रकम/सहयोग		
	२.५ स्थानीय तहवाट प्राप्त रकम		
	२.६ प्रदेश सरकार		
	२.७ संसदीय विकास कोष		
	जम्मा (२)		
३	**विद्यालयको आन्तरिक आम्दानी**		
	३.१ कृषि उपजबाट आम्दानी		
	३.२ शुल्कबाट आम्दानी		
	३.३ विविध आम्दानी		
	जम्मा (३)		
	कुल आम्दानी		

४.३ वार्षिक कार्यतालिका

पहिलो वर्षको विस्तृत कार्यकलाप सम्पन्न गर्न तपसिलमा उल्लेख भएअनुसार वार्षिक समय तालिका रहेको छः

तालिका नं २७

पहिलो बर्षको वार्षिक कार्यतालिका

क्र.सं.	कार्यकलाप	महिना (बैशाख देखि चैत)											
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१	कक्षा वाल देखि ८ सम्मको विद्यार्थी भर्नामा वृद्धि	√	√										
२	विद्यार्थी नियमिततामा वृद्धि	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
३	कक्षा छाड्ने दरमा कमी												
४	औसत सिकाइ उपलब्धि वृद्धि	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
५	शिक्षकले कक्षाकोठामा विताउने समयमावृद्धि	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
६	विद्यालय खुल्ने दिन र पढाइ हुने दिनमा वृद्धि	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
७	शिक्षकको औसत हाजिरीमा बृद्धि	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
८	शिक्षण सिकाइमा सूचना प्रविधिको प्रयोगमा वृद्धि	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
९	विद्यालयको कक्षाकोठामा व्यवस्थित झ्याल, ढोका, फर्निचर निर्माण र साइकल स्टेण्ड व्यवस्थित									√	√	√	√
१०	विज्ञान प्रयोगशाला निर्माण र प्रयोग												
११	भूकम्प प्रतिरोधि विद्यालय भवनको निर्माण												
१२	योजनाबद्ध अतिरिक्त क्रियाकलाप	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
१३	नमूना विद्यालय भ्रमण/विद्यार्थीको अध्ययन अवलोकन भ्रमण									√	√	√	
१४	दिवा खाजाको व्यवस्था तथा शुद्ध पिउने पानीको व्यवस्था	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
१५	स्वास्थ्य परीक्षण		√									√	
१६	खेलकुदका सामग्री थप									√	√	√	√
१७	खेल सप्ताहको आयोजना									√	√	√	
१८	थप पुस्तकको व्यवस्था	√	√										
१९	पारदर्शिता	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
२०	शौचालय (शिक्षक/छात्र/छात्रा) निर्माण र सफाइ	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√

२१	खेल मैदानको घेराबेरा										√	√	√
२२	विपद् व्यवस्थापन योजना निर्माण तथा अभ्यास					√					√		
२३	सभाहलको निर्माण												
२५	सबै प्रकारका विभेदको न्यूनीकरण गर्ने	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
२६	अंग्रेजी माध्यममा शिक्षण	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
२७	आर्थिक स्रोतहरु बढाउने र बजेट परिचालन एवं खर्च प्रणाली जवाफदेही तुल्याउने	√	√	√									
२८	विद्यालय व्यवस्थापन संयन्त्रको प्रभावकारी क्रियाशीलता वृद्धि	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
२९	वृक्षारोपण तथा फूलवारी निर्माण										√	√	√
३०	सरोकार समूह सँग अन्तरक्रिया गर्ने	√	√							√	√	√	
३१	छात्राको लागि विद्यालयमा निःशुल्क प्याड वितरण गर्ने	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
३२	दाताको खोजी गर्ने	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
३३	विद्यालय सञ्चालन व्यवस्था	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
३४	शैक्षिक सामग्रीको उपलब्धता	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
३५	विविध मर्मत तथा निर्माण	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√

४.४ विद्यालय सुधार योजना निर्माण कार्यदलको नामावली

क्रस	नाम	पद	हस्ताक्षर
१	श्री भिम बहादुर कटुवाल	प्रधानाध्यापक	
२	श्री युवराज लुइटेल	शिक्षक	
३	श्री विश्वनाथ ढुंगाना	शिक्षक	
४			
५			

अनुसूचीहरुः

अनुसूची १ विद्यालय स्वःमूल्याङ्कन रुजुसूची

विद्यालयको नामः श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय, उर्लावारी **मितिः** २०८१/०४/२५

(१) “अतिराम्रो” भन्नाले विद्यालयले “अपेक्षित” राष्ट्रिय मापदण्ड पुरा गरेको

(२) “राम्रो” भन्नाले विद्यालयले “न्यूनतम” राष्ट्रिय मापदण्ड पुरा गरेका

(३) “तत्काल सुधार गर्नुपर्ने” भन्नाले विद्यालयले “न्यूनतम” राष्ट्रिय मापदण्ड पुरा नगरेको

सूचक समूह	सूचक वा छलफलका विषयहरू (गत शैक्षिक सत्रको तथ्याङ्क प्रयोग गर्ने)	राष्ट्रिय मापदण्ड		विद्यालयको हालको अवस्था	समुदायद्वारा विद्यालय अवस्थाको स्वःमूल्याङ्कन		
		न्यूनतम	अपेक्षित		अति राम्रो (१)	राम्रो (२)	तत्काल सुधार गर्नुपर्ने (३)
आन्तरिक सक्षमताको अवस्था	१) कक्षा १ दोहोऱ्याउने विद्यार्थी दर	१% भन्दा कम	१%	छैन	१		
	२) कक्षा ३ दोहोऱ्याउने विद्यार्थी दर	१% भन्दा कम	१%	छैन	१		
	३) कक्षा ५ दोहोऱ्याउने विद्यार्थी दर	१% भन्दा कम		छैन	१		
विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धि विवरण	४) कक्षा ३ को औसत प्राप्ताङ्क	६०%	१००%	७५.५५	१		
	नेपाली			७८.३४	१		
	गणित			७३.४	१		
	अङ्ग्रेजी			७६.४५	१		
	सामाजिक			७१.८३	१		
	स्थानीय					२	
	५) कक्षा ५ को औसत प्राप्ताङ्क	६०%	१००%	६५.३६		२	
	नेपाली			६५.६६		२	
	गणित			६७		२	
	अङ्ग्रेजी			६६.४४		२	
	सामाजिक			६५.३३		२	
	विज्ञान			६३.११		२	
विद्यालय सञ्चालन अवस्था	६) गत शैक्षिक सत्रमा जम्मा कक्षा सञ्चालन भएको दिन	२१० दिन	२२० दिन भन्दा बढी	२३४	१		

	७) गत शैक्षिक सत्रमा कक्षा १ देखि ५ मा विद्यार्थीको औसत उपस्थित दिन (वार्षिक)	२१० दिन	२२० दिन भन्दा बढी	१९७		२	
	८) गत शैक्षिक सत्रमा शिक्षकको औसत उपस्थिति दिन (वार्षिक)	विद्यालय खुलेको दिन मध्ये ९२%	विद्यालय खुलेको सबै दिन (१००%)	२३४		२	
	९) कक्षा कोठामा शिक्षकको उपस्थिति	१००% समय		१००	१		
भौतिक सुविधाको व्यवस्था	१०) कक्षा कोठा व्यवस्थापन	सफा, सरसफाइ र राम्रो बसाइ व्यवस्थापन भएको		९५	१		
	११) सुरक्षित विद्यालय भवन तथा कक्षा कोठा	पर्याप्त, सुरक्षित र व्यवस्थित, प्रकाशयुक्त भ्यान्टिलेसनयुक्त		९०	१		
	१२) खानेपानीको अवस्था	सफा, स्वच्छ र पर्याप्त पानीको व्यवस्था भएको		८५	१		
	१३) हात धुने (सावुन) व्यवस्था सहितको शौचालय	राम्रा, सफा र पर्याप्त, छात्र र छात्राका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालयको व्यवस्था भएको		६०		२	
	१४) खेल मैदान र घेराबार	पर्याप्त, सुरक्षित र सफा मैदानका साथै न्यूनतम खेल सामग्रीको व्यवस्था भएको		५०		२	
	१५) पुस्तकालय, बुक कर्नर	विद्यालयमा एक पुस्तकालय वा कक्षा कोठामा बुककर्नर		५०		२	
विद्यालयको व्यवस्थापकीय प्रबन्ध	१६) विव्यस र शिअसको नियमित बैठक	विव्यस' न्यूनतम वार्षिक ६ पटक र शिअस'न्यूनतम वार्षिक ४ पटक		१००	१		
	१७) विव्यस, शिअस र अभिभावकद्वारा विद्यालयको अनुगमन	विव्यस, शिअस र अभिभावकहरूद्वारा तालिकाका आधारमा पाक्षिक रूपमा अनुगमन (सुविधा, कक्षा कोठा र कार्यक्रमहरू)		१००	१		

	१८) अभिभावक भेला	वर्षमा कम्तीमा दुई पटक	१००	१		
	१९) बालबालिकाको सहभागिता	बाल क्लब गठन र नियमित बाल केन्द्रित कार्यक्रम सञ्चालन, सामाजिक परीक्षण, विपद् जोखिम न्यूनीकरण, विद्यालय स्वास्थ्य तथा पोषण जस्ता कार्यक्रमहरूमा सहभागिता	१००	१		
	२०) पञ्चवर्षीय विद्यालय सुधार योजना÷वार्षिक कार्यान्वयन योजना निर्माण र कार्यान्वयन	विद्यार्थी र समुदायको सहभागितामा विद्यालयसुधार योजना निर्माण, कार्यान्वयन र अनुगमन	१००	१		
	२१) अभिभावक र कक्षागत शिक्षकको संयुक्त बैठक	नियमित सम्पर्क तथा वर्षमा प्रत्येक विषयको कक्षागत बैठक सञ्चालन	१००	१		
	२२) सेवाक्षेत्र भित्र विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाको सङ्ख्या	०%	१०			१
शैक्षिक सामग्रीको विवरण	२३) शिक्षकको पाठ तयारीको अवस्था	प्रत्येक कक्षामा विषयगत पाठ योजनाअनुसार कक्षा सञ्चालन भएको	१००	१		
	२४) बाल केन्द्रित शिक्षण र सिकाइ	सक्रिय शिक्षणका साथ बाल केन्द्रित शिक्षण/सिकाइ विधि	१००	१		
	२५) शिक्षक निर्देशिका	न्यूनतम सबै विषयको एक सेट शिक्षक निर्देशिका र पाठ्यक्रम भएको	१००	१		
	२६) पाठ्यपुस्तक	सबै विद्यार्थीहरूका लागि सेटमा पर्याप्त पाठ्यपुस्तक प्राप्ति	१००	१		
	२७) शैक्षिक तथा खेल सामग्रीहरूको प्रयोग	शिक्षक तथा समुदायको सहयोगमा निर्मित सामग्रीको प्रयोग	८०		२	
	२८) छात्रवृत्ति वितरण	विद्यमान नियम र निर्देशनअनुसार	१००	३		

आम्दानी र खर्चको विवरण	२९) लेखा र सामाजिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाइ	निर्देशिका अनुसार वार्षिक रूपमा सञ्चालन	१००	१		
	३०) स्रोत/कोष सङ्कलन	बहुस्रोतहरू (स्थानीय तह, गैसस) बाट स्रोतहरू सङ्कलन	६०		२	
	३१) समुदायको योगदान (नगद, जिन्सी र श्रम)	समुदायमा आधारित संस्थाहरू, अभिभावक र अन्यबाट योगदान	१०			३
स्वास्थ्य	३२) विद्यालय स्वास्थ्य र पोषण	प्राथमिक उपचार सामग्री, व्यक्तिगत सरसफाइ र नियमित स्वास्थ्य जाँचको व्यवस्था	५०			३
विपद् जोखिम न्यूनिकरण	३३) विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी सम्पर्क शिक्षक तोक्ने	नेपाल सरकारका विभिन्न दस्तावेजहरूमा विद्यालयले विपद् जोखिम न्यूनीकरणका कार्यकलाप गर्नु पर्ने नीतिगत व्यवस्था गरेको छ ।	१००	१		
	३४) विद्यालय परिसरको विपद् जोखिम मूल्याङ्कन		१००	१		
	३५) विद्यालय सुरक्षा योजना तर्जुमा		८०		२	
	३६) प्रतिकार्यको लागि तयारी (आपत्कालिन निकास योजना)		७५		२	
	३७) परिवार, समुदाय र सार्वजनिक संस्थाहरूसँग सूचना आदानप्रदान, सम्पर्क तथा समन्वय		१००	१		
अन्य	३८) विद्यार्थीहरूको समग्र विकासको लागि अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन	प्रत्येक शुक्रबार	१००	१		

अनुसूची २ वर्तमान विद्यालय व्यवस्थापन समितिको नामावली

गठन मिति: २०८०/०१/२१

क्र सं	पदाधिकारीहरुको नाम थर	पद	प्रतिनिधित्व	सम्पर्क नम्बर
१	विजय धिमाल	अध्यक्ष	उर्लाबारी २	९८४०९९८६२७
२	कृष्ण श्रेष्ठ	सदस्य	उर्लाबारी २	९८१८०७९४४३
३	जानुका राइ	सदस्य	उर्लाबारी २	९८२७०३३९८६
४	शालिग्राम चौहान	सदस्य	उर्लाबारी २	९८१८६६७७०१
५	तारा तामाङ	सदस्य	उर्लाबारी २	९८११३१६५३२
६	सुमित्रा श्रेष्ठ	सदस्य	उर्लाबारी २	९८४२२०३०१७
७	कुमार कँडेल	वडाप्रतिनिधि	उर्लाबारी २	९८१५०६८३८०
८	युवराज लुइटेल	शिक्षक प्रतिनिधी	मिक्लाजुङ. ३	९८४२१४०६६४
९	भिम बहादुर कटवाल	सदस्य सचिव	उर्लावारी न.पा. ४	९८४२५५३३७५

अनुसूची ३ वर्तमान शिक्षक अभिभावक संघको नामावली

गठन मिति: २०८०/०१/२१

क्र सं	पदाधिकारीहरुको नाम थर	पद	प्रतिनिधित्व	सम्पर्क नम्बर
१	धनमाया राइ	संयोजक	अभिभावक	९८१५३४३५४२
२	सीता लिम्बु	सदस्य	अभिभावक	९८२३४६४९१०
३	जीता माया तामाङ	सदस्य	अभिभावक	९८१४३१०१६३
४	संगिता दनुवार	सदस्य	अभिभावक	९८१९३६४८२५
५	उषा श्रेष्ठ	सदस्य	अभिभावक	९८०४३३३७६०
६	प्रविन कुमार उदास	सदस्य	शिक्षक प्रतिनिधि	९८४२१५१०७८
७	चुडामणि पौडेल	सदस्य	शिक्षक प्रतिनिधि	९८४२०९१०४६
८	विजय धिमाल	सदस्य	अध्यक्ष वि.व्य.स	९८४०९९८६२७
९	लक्ष्मि कुमारी दहाल	सदस्य	शिक्षक प्रतिनिधि	९८४२०७२१२५
१०	भिम बहादुर कटुवाल	सदस्य सचिव	प्रधानाध्यापक	९८४२५५३३७५

अनुसूची ४ विद्यालय विपद् व्यवस्थापन समितिको विवरण

गठन मिति: २०८१/ ०५ /२८

क्र सं	पद	नाम थर	क्षेत्र	सम्पर्क नम्बर
१	संयोजक	विजय धिमाल	वि व्य स अध्यक्ष	९८४०९९८६२७
२	सदस्य सचिव	भिम वहादुर कटुवाल (प्र.अ.)	प्रधानाध्यापक	९८४२५५३३७५
३	सदस्य	इन्दु श्रेष्ठ	शिक्षक (विपद सम्पर्क शिक्षक)	९८४२६६६७६३
४	सदस्य	शालिग्राम चौहान	वि व्य स सदस्य	९८१८६६७७०१
५	सदस्य	रीता खड्का	विद्यार्थी (छात्रा)	
६	सदस्य	आदेश धिमाल	विद्यार्थी (छात्र)	
७	सदस्य	धनमाया धिमाल	शि अ संघ	९८१५३४३५४२
८	सदस्य	जीतमाया तामाङ	शि अ संघ	९८१४३१०१६३
९	सदस्य	सीता लिम्वु	शि अ संघ	९८२३४६४९१०

अनुसूची ५ प्राथमिक उपचार कार्यदलः गठन मितिः २०८० श्रावण २४

क सं	पद	नाम थर	क्षेत्र	सम्पर्क नम्बर
१	संयोजक	लक्ष्मी अधिकारी दाहाल	स्वास्थ्य शिक्षक	९८४२०७२१२५
२	सह संयोजक	सुशिल कुमार खाँ चौधरी	शिक्षक	९८१९०८१६९०
३	सदस्य	रिदम राई	विद्यार्थी	
४	सदस्य	सिम्रन राई	विद्यार्थी	
५	सदस्य	सुवर्ण अधिकारी	विद्यार्थी	

अनुसूची ६ खोज तथा उद्धार कार्यदलः गठन मितिः २०८० श्रावण २४

क सं	पद	नाम थर	क्षेत्र	सम्पर्क नम्बर
१	संयोजक	सुम्निमा श्रेष्ठ	तालिम प्राप्त शिक्षक	९७०४६९५८३२
२	सह संयोजक	युवराज लुईटेल	शिक्षक	९८४२१४०६६४
३	सदस्य	रोमन राई	विद्यार्थी	
४	सदस्य	सुम्निमा राई	विद्यार्थी	
५	सदस्य	रिता खड्का	विद्यार्थी	

अनुसूची ७ सूचना तथा सञ्चार, जनचेतना र पूर्वसूचना प्रणाली कार्यदलः गठन मितिः २०८० श्रावण २४

क सं	पद	नाम थर	क्षेत्र	सम्पर्क नम्बर
१	संयोजक	शिवनाथ ढुङ्गाना	सहायक प्रधानाध्यापक	
२	सह संयोजक	इन्दु श्रेष्ठ	शिक्षक	९८४२६६६७६३
३	सदस्य	चुडामणि पौडेल	शिक्षक	

अनुसूची ८ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यदलः गठन मितिः २०८० श्रावण २४

क सं	पद	नाम थर	क्षेत्र	सम्पर्क नम्बर
१	संयोजक	लक्ष्मी अधिकारी दाहाल	शिक्षक	९८४२०७२१२५
२	सह संयोजक	पवित्रा श्रेष्ठ	शिक्षक	९८६३६२७४२८
३	सदस्य	कोपिला डागी	विद्यार्थी	९८२९३२५६८७

अनुसूची ९ शिक्षक, कर्मचारीहरुको आपत्कालीन सम्पर्क व्यक्तिहरुको विस्तृत विवरण

क्र.स	शिक्षकहरुको नामावली	सम्पर्क ठेगाना	सम्पर्क नम्बर	नजिकको नातेदारको नाम	सम्पर्क नम्बर
१	भीम बहादुर कटुवाल	उर्लाबारी २	९८४२५५३३७५	सीता देवी पौडेल	९८४२१०८६५३
२	विश्वनाथ ढुंगाना		९८४२०९५३४९	सरु ढुंङ्गाना	९८४२४४७१५१
३	प्रविन कुमार उदास		९८४२१५१०७८	अन्जिसा ताम्राकार	९८४२१२६९२३
४	चुडामणि पौडेल		९८४२०९१०४६	झुमादेवी पौडेल	९८६२२२४६०६
५	पवित्रा श्रेष्ठ		९८६३६२७४२८	अनिल श्रेष्ठ	९८६३६२७४२८
६	युवराज लुइटेल		९८४२१४०६६४	उर्मिला नेपाल	९८६२०२८९३३
७	कोपिला डाँगी		९८२९३२५६८७	शुवास श्रेष्ठ	९८२९३२५६८७

८	सुशिल कुमार खाँ थारु		९८४६८९६२३३	अनिता कुमारी चौधरी	९८१२३४६७४३
९	लक्ष्मी कुमारी अधिकारी	उर्लाबारी २	९८४२०७२१२५	तुलसी प्रसाद दाहाल	९८५२०३२५०७
१०	सुम्निमा श्रेष्ठ	उर्लाबारी २	९७०४६०५८३२	सबिन श्रेष्ठ	९८१५३५८६००
११	इन्दु श्रेष्ठ	उर्लाबारी २	९८४२६६६७६३	प्रेम कुमार श्रेष्ठ	९८४२५५११४१
१२	डिल्लि कुमार बान्तवा		९८४२१५१९२९	केसिका राइ	९८४२१५१९२९
१३	खिनामाया दनुवार		९८१४९६६९०५	विकास दनुवार	९८१४९६६९०५
१४	मनिषा दनुवार		९८४६८९६२३३		
१५	शिला दाहाल		९८४२२००४०२	टंक प्रसाद दहाल	९८४२०४८५३१

अनुसूची १० स्थापना देखि हाल सम्मका वि.व्य स अध्यक्षहरु र कार्यकाल

क्रस	नाम थर	ठेगाना	देखि	सम्म	कैफियत
१	नरविक्रम चौहान	उर्लाबारी २	२०४५/१२/१४	२०४७/६/२१	
२	राम प्रसाद पौडेल	उर्लाबारी २	२०४७/६/२२	२०४९/२/२२	
३	सेरबहादुर भण्डारी	उर्लाबारी २	२०४९/२/२३	२०५३/११/१६	
४	राम प्रसाद पौडेल	उर्लाबारी २	२०५३/११/१७	२०५५/१/१५	
५	सेर बहादुर भण्डारी	उर्लाबारी २	२०५५/१/१६	२०५९/७/७	
६	लक्ष्मी प्रसाद ढकाल	उर्लाबारी २	२०५९/७/८	२०६१/१०/१६	
७	पदम बहादुर राइ	उर्लाबारी २	२०६१/१०/१७	२०६४/३/३	
८	गोविन्द ढकाल	उर्लाबारी २	२०६४/३/४	२०६४/८/२५	
९	नगेन्द्र कुमार खड्का	उर्लाबारी २	२०६४/८/२६	२०६७/९/११	
१०	लक्ष्मी प्रसाद ढकाल	उर्लाबारी २	२०६७/९/१२	२०७२/९/१६	
११	धन बहादुर राइ	उर्लाबारी २	२०७२/९/१७	२०७३/११/१०	
१२	लक्ष्मण ढकाल	उर्लाबारी २	२०७३/११/११	२०७९/१०/१४	
१३	विजय धिमाल	उर्लाबारी २	२०७९/१०/१५	हाल सम्म	

अनुसूची ११ स्थापना देखि हाल सम्मका प्रधानाध्यापक र कार्यकाल

क्रस	नाम थर	ठेगाना	देखि	सम्म	कैफियत
१	श्री किशोर श्रेष्ठ	उर्लाबारी २	२०४५	२०४७	
२	श्री सुमित्रा श्रेष्ठ	उर्लाबारी २	२०४७	२०६५	
३	श्री भिम बहादुर कटुवाल	उर्लाबारी २	२०६५	हाल सम्म	

अनुसूची १२ जग्गादाता र चन्दादाताहरुको विवरण

क सं	नामथर	ठेगाना	परिमाण	कैफियत
जग्गादाता महानुभावहरु				
१	श्रीलाल दनुवार	उर्लाबारी २	०-२-० कट्ठा	
२				

अनुसूची १३ विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारीहरुको विवरण

क्र. सं.	नाम थर	नियुक्ति को प्रकार	नियुक्ति मिति	तह– श्रेणी	अध्यापन गर्ने बिषय	माथिल्लो शैक्षिक योग्यता	सम्पन्न तालिम को अवधि	तालिमको बिषय	कैफियत
१	भीम बहादुर कटुवाल	स्थायी	२०४६/११/२१	प्रा.वि. द्वितीय		I.A	१० महिने	**TPD**	
२	विश्वनाथ ढुंगाना	स्थायी	२०४८/६/२३	प्रा वि द्वितीय	सामाजिक	M.ed/ Bcom		**TPD**	
३	प्रविन कुमार उदास	स्थायी	२०५०/५/६	प्रा वि द्वितीय	नेपाली	I.com		**TPD**	
४	चुडामणि पौडेल	स्थायी	२०४८/१०/२४	प्रा वि द्वितीय	नेपाली	I.A	१० महिने	**TPD**	
५	पवित्रा श्रेष्ठ	स्थायी	२०८०/१२/२७	प्रा.वि तृतीय	अंग्रजी	Bed		**TPD**	
६	युवराज लुइटेल	स्थायी	२०६५/८/१	प्रा.वि तृतीय	नेपाली	M.ed		**TPD**	
७	कोपिला डाँगी	अस्थायी	२०७६/५/०१	प्रा वि	अंग्रजी	B.ed		**TPD**	
८	सुशिल कुमार खाँ थारु	राहत	२०६९/७/२३	नि.मा	गणित	B.ed		**TPD**	
९	लक्ष्मी कुमारी अधिकारी	स्थायी	२०७२/११/१२	नि.मा तृतीय	विज्ञान	B.ed		**TPD**	
१०	सुम्निमा श्रेष्ठ	-			ग्रेड शिक्षण			**TPD**	
११	इन्दु श्रेष्ठ	-	२०७९/२/१७	-	स.का	B.ed		**TPD**	
१२	डिल्लि कुमार बान्तवा	-	२०६३/३/१	-	का.स	I.A			
१३	खिनामाया दनुवार	-	२०५०/८/५	-	कर्मचारी				
१४	मनिषा दनुवार	-		-	निजी	10+2			
१५	शिला दाहाल	-		-	स.का				

अनुसूची १४ आपत्कालीन सञ्चार वृक्ष

प्रधानाध्यापक

भीम बहादुर कटवाल

९८४२५५३३७५

स्थानीय सरकार	
नगरपालिका प्रमुख	गंगा प्रसाद खरेल ९८५१०९२३२८
नगरपालिका उपप्रमुख	मिनाकुमारी खतिवडा ९८४२२९०६८५
वडा अध्यक्ष	कुमार कँडेल ९८१५०६८३८०
शिक्षा शाखा अधिकृत	शालिग्राम काफ्ले ९८४२०६९५०१
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	राजकुमार के सी ९८५२०४४१११
शि वि स ई	टंक प्रसाद गौतम ९८५२०२७४४७

वि व्य स/ विविव्यस	
वि व्य स अध्यक्ष	विजय धिमाल ९८४०९९८६२७
शि अ संघ अध्यक्ष	धनमाया राई ९८१५३४३५४२
वि वि व्य स	भिम वहादुर कटुवाल ९८४२५५३३७५
विपद सम्पर्क शिक्षक	इन्दु श्रेष्ठ ९८४२६६६७६३

कक्षा शिक्षक	सम्पर्क नम्बर
बालविकास शिला दाहाल	९८४२२००४०२
LKG इन्दु श्रेष्ठ	९८४२६६६७६३
UKG गंगा श्रेष्ठ	
कक्षा १ मनिषा दनुवार	९८४६८९६२३३
कक्षा २ लक्ष्मी अधिकारी दाहाल	९८४२०७२१२५
कक्षा ३ युवराज लुइटेल	९८४२१४०६६४
कक्षा ४ पवित्रा श्रेष्ठ	९८६३६२७४२८
कक्षा ५ प्रविन कुमार उदास	९८४२१५१०७८
कक्षा ६ चुडामणि पौडेल	९८४२०९१०४६
कक्षा ७ सुशिल कुमार खाँ थारु	९८१९०८१६९०
कक्षा ८ कोपिला डाँगी	९८२९३२५६८७

बृ वि सु सम्पर्क शिक्षक
इन्दु श्रेष्ठ
९८४२६६६७६३

लैससास सम्पर्क शिक्षक
लक्ष्मी अधिकारी दाहाल
९८४२०७२१२५

प्राथमिक उपचार कार्यदल
लक्ष्मी अधिकारी दाहाल
९८४२०७२१२५

कार्यदलका सदस्यहरु
सुशिल कुमार खाँ
रिदम राई
सिम्रन राई
सुवर्ण अधिकारी

खोज तथा उद्धार कार्यदल
सुम्निमा श्रेष्ठ
९७०४६९५८३२

कार्यदलका सदस्यहरु
युवराज लुईटेल
रोमन राई
सुम्निमा राई
रिता खड्का

सञ्चार समन्वय कार्यदल
विश्वनाथ ढुङ्गाना
९८४२०९५३४९

कार्यदलका सदस्यहरु
इन्दु श्रेष्ठ
चुडामणि पौडेल

स्थानीय आपत्कालीन सहायता सम्पर्क	
उर्लाबारी नगरपालिका	९८५१०९२३२८
ईलाका प्रशासन कार्यालय	९८५२०४२५५६
ईलाका प्रहरी कार्यालय	९८५२०९११४८
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	९८०४३५५३०३
दमकल उर्लाबारी नगरपालिका	९८५२०४२४५९
एम्बुलेन्स	९८४२०७५५३६ ९८५२०८०८२०
सर्पदंश उपचार केन्द्र दमक	०२३ ५७०१७६
नेपाल ग्रामीण पुनर्निर्माण संस्था	९८४१२३१०५० ९८४३७६४६१५
मदन भण्डारी ट्रमा सेण्टर	०२१-४१००५२
सशस्त्र प्रहरी बल	९८५१२७११०७
नेपाल विद्युत प्राधिकरण	०२१५४०१००

अनुसूची १५ प्रतिकार्यका लागि आधारभूत कार्यविधि

प्रतिकार्यका लागि आधारभूत कार्यविधि	
उद्देश्य	विपद्का समयमा प्रतिकार्यका लागि प्रकृया निर्धारण गरी जिम्मेवारी तोक्नु
प्रयोग	विपद् परेको बेला, आपतकालीन अवस्थामा यस कार्यविधिमा तोकिए अनुसार प्रकृया अपनाएर जिम्मेवारी तोकिएका ब्यक्तिहरुले काम गर्नेछन् ।
समयसीमा	आपतकालीन अवस्थामा क्रियाशील हुने । प्रत्येक वर्ष विद्यालय व्यवस्थापन समिति र विद्यालय विपद् ब्यवस्थापन समितिले पुनरावलोकन गर्ने ।

क्र.सं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	समयसीमा
१	विद्यालयमा भएका सबैलाई सुरक्षित स्थानान्तरण गर्ने	प्रअ, सम्पर्क शिक्षक, कक्षा शिक्षक र कार्यदल सदस्यहरु	तत्काल
२	विद्यालय व्यवस्थापन समिति र विद्यालय विपद् व्यवस्थापन समितिको आपतकालीन बैठक बोलाउने र चारवटै कार्यदललाई सक्रिय बनाउने ।	प्रधानाध्यापक	तत्काल
३	विद्यालयको आपत्कालीन योजना कृयाशील बनाउने ।	प्रधानाध्यापक	तत्काल
४	विपद् भएको खबर तत्काल स्थानीय आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र र स्थानीय सरकारलाई दिने ।	प्रधानाध्यापक	तत्काल
५	विपद्को सूचना सुरक्षा निकायमा दिने र आवश्यक भएमा आपतकालीन सहायताको लागि अनुरोध गर्ने ।	संचार समन्वय कार्यदल संयोजक	तत्काल
६	हराएकाहरुको खोज उद्धार गर्ने, आवश्यक परे सुरक्षा निकायको सहयोग लिने ।	खोज उद्धार कार्यदल	तत्काल
७	आवश्यकता अनुसार प्राथमिक उपचारको प्रबन्ध गर्ने ।	प्राथमिक उपचार कार्यदल	तत्काल
८	आवश्यक परेमा थप उपचारको लागि अस्पताल पठाउने	प्राथमिक उपचार कार्यदल	तत्काल
९	विद्यार्थीहरूलाई अभिभावकसँग पुगेको कुरा सुनिश्चित गर्ने ।	कक्षा शिक्षक	विपद् कम भएपछि
१०	मनोसामाजिक परामर्श सहयोग आवश्यक पर्ने विद्यार्थी र शिक्षकको पहिचान गरी उच्च आवश्यकता पर्नेहरूको प्राथमिकीकरण गर्ने ।	विपद् सम्पर्क शिक्षक	विपद् पछि तुरुन्तै
११	विद्यालयको क्षति तथा आवश्यकताको लेखाजोखा गर्ने ।	विद्यालय विपद् ब्यवस्थापन समिति	तीन दिन भित्र
१२	विद्यालय भवन असुरक्षित छ भने विद्यालय पुनःसञ्चालन गर्न अस्थायी सिकाइ केन्द्रका लागि सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने	विब्यस	तीन दिन भित्र
१३	अस्थायी सिकाई केन्द्र स्थापना गर्ने	विब्यस	६ दिन भित्र
१४	विद्यार्थीलाई विद्यालयमा फर्काउन अभियान चलाउने	विब्यस शि अ संघ	६ दिन भित्र
१५	विद्यालय संचालन नियमित रुपमा शुरुवात गर्ने र सिकाइलाई पुनः स्थापित गर्ने ।	प्रअ, शिक्षकहरु	७ दिन भित्र

अनुसूची १६ अपाङ्गता भएका मानिसलाई सुरक्षित स्थानमा लैजान ध्यान दिनुपर्ने विषय

अपाङ्गता भएका मानिसलाई सुरक्षित स्थानमा लैजान ध्यान दिनुपर्ने विषय	
उद्देश्य	विपद् भएको अवस्थामा अपाङ्गता भएका विद्यार्थी, शिक्षक र कर्मचारीलाई विशेष रेखदेखको आवश्यकता पहिचान गर्नु र आपतकालीन अवस्थामा सहयोग सुनिश्चित गर्नु । लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्पर्क शिक्षकले यसमा उल्लेख भएका विषयमा वर्षमा दुईपटक अन्तकृया सत्र चलाएर छलफल गराउने ।
प्रयोग कसरी गर्ने	बृहत् विद्यालय सुरक्षा प्रशिक्षण र अन्तकृया सत्रको ढाँचा तयार गर्दा यी विषय उपयोग गर्ने र आपतकालीन अवस्थामा सोहीबमोजिम काम गर्ने ।
जिम्मेवार व्यक्ति	लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्पर्क शिक्षकले बृहत विद्यालय सुरक्षा सम्बन्धी प्रशिक्षण तथा अभिमुखीकरण योजना तयार गर्दा यी विषयलाई समावेश गर्न सहयोग गर्नुपर्छ ।
सन्दर्भसामग्री	यी विषयलाई विद्यालय सुरक्षा शिक्षक प्रशिक्षण पुस्तक (शैक्षिक जनशक्ति विकास केन्द्र २०१६/२०१७) बाट लिइएको र बृहत विद्यालय सुरक्षा कार्यान्वयन कार्यविधि २०७५ बाट साभार गरिएको हो ।

विपद्को झड्कापछि खासगरी आपङ्ता भएका विद्यार्थी, शिक्षक र कर्मचारीलाई विद्यालय भवनबाट सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गराउनु संवेदनशील कार्य हो । त्यसकारण सुरक्षित स्थानान्तरण योजना (अनुसूिचि ७) लाई आधार मानेर अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई सुरक्षित स्थानमा लैजान सहयोग गर्नुपर्दछ ।	
	ह्वीलचेयर प्रयोगकर्ताः ह्वीलचेयर प्रयोगकर्तालाई सुरक्षित तरीकाले सुरक्षित स्थानमा पुर्याउनुपर्छ । यस्ता व्यक्तिलाई विद्यालय भवनभित्र पस्ने र बाहिर निस्किने बाटालाई र्याम्प राखेर अपाङ्गतामैत्री बनाउने योजना बनाउनुपर्छ । यसका लागि विद्यालय सुधार योजनामा स्रोत विनियोजन गर्नुपर्छ । ह्वीलचेयर कसले गुडाउने भन्ने पहिले नै निश्चित गर्नुपर्छ र तिनीहरूले सुरक्षित तरिकाबाट ह्वीलचेयर चलाउन जानेको हुनुपर्छ ।
	आँखा नदेख्ने विद्यार्थीः सुरक्षित स्थानान्तरणको समयमा आँखा नदेख्नेहरूका लागि विशेष ध्यान दिनुपर्दछ । उनीहरू आफूले सँधै प्रयोग गरिरहेको क्षेत्रमा स्वतन्त्र रूपमा हिँड्न वा घुम्न सक्छन् तर भूकम्प वा अन्य कुनै विपद्का समयमा उनीहरू कुनै पनि स्थानमा, विशेषगरी थाहा नभएको ठाउँमा ढुक्क र सहज रूपमा हिँड्न सक्दैनन् । कृत्रिम अभ्यासका क्रममा उनीहरू सुरक्षित रूपमा बाहिर वा सुरक्षित स्थानमा जान सक्लान् तर विपद्को समयमा उनीहरूलाई विशेष सहयोग आवश्यक पर्दछ । कत्रिम घटना अभ्यासका क्रममै आँखा नदेख्ने विद्यार्थीलाई कस्तो सहयोगको आवश्यकता पर्दछ भन्ने पहिचान गर्नुपर्दछ ।
	कम सुन्ने विद्यार्थीः बहिरा विद्यार्थीहरू विपद्को जोखिमबारे कुनै सहयोगविना नै सजिलै बुझ्न सक्छन् र आफैं भवनबाट बाहिर जानसक्छन् । तथापि, स्थान खाली गर्ने कृत्रिम अभ्यासका क्रममा भनिएका कुरा उनीहरूले सुन्न कठिन हुनेछ । त्यसकारण उनीहरूलाई बुझाउन चित्र, फोटोचित्र वा सङ्केत चिह्नहरुको प्रयोगबाट अभ्यासका विभिन्न चरणमा के गरियो भनेर बुझाउनुपर्छ ।
	बौद्धिक अपाङ्गता भएका विद्यार्थीः बौद्धिक अपाङ्गता भएका विद्यार्थीलाई सुरक्षित स्थानमा जानको लागि खासै समस्या नहुन सक्छ । तर उनीहरूले कृत्रिम घटना अभ्यासका विभिन्न चरणमा के भयो र यसको के महत्व छ भन्ने कुरा दोहोर्याइरहन सक्छन् । उनीहरूलाई कृत्रिम घटना अभ्यासका प्रत्येक चरणमा गरिएका कृयाकलाप राम्ररी बुझाउँदै विपद् पर्दा गर्नु पर्ने कुरा बुझाउनुपर्छ ।

अनुसूची १७ विद्यालय विपद् व्यवस्थापन समिति र बृहत् विद्यालय सुरक्षा सम्पर्क सदस्यको कार्य विवरणः

विद्यालय व्यवस्थापन समितिले सुरक्षित विद्यालय सम्पर्क सदस्य तोक्ने र उसको अध्यक्षतामा विद्यालय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन हुनेछ । उक्त सुरक्षित विद्यालय सम्पर्क सदस्यको कार्यविवरण यसप्रकार हुनेछ ।	
कार्यविवरणको उद्देश्य	विद्यालय व्यवस्थापन समितिका बृहत् विद्यालय सुरक्षा सम्पर्क सदस्यको भूमिका र विद्यालय विपद् ब्यवस्थापन समितिको जिम्मेवारीलाई विशिष्टिकृत रुपमा आधिकारिकता प्रदान गर्नु ।
पूर्वशर्त	विद्यालयका विपद् व्यवस्थापन समिति गठन हुन्छ । यस कार्यविभाजनलाई सदस्यको प्रभावकरिताका आधारमा प्रत्येक वर्ष पुनरावलोकन गरिनेछ ।
जिम्मेवारी	कार्यविवरण तयार गरी र हस्ताक्षर गराउनु विद्यालय व्यवस्थापन समितिको जिम्मेवारी हुनेछ ।
समयावधि	कार्यविवरण हस्ताक्षर भएपछि कार्यजिम्मेवारी हस्तान्तरण हुनेछ र प्रत्येक वर्ष नयाँ शैक्षिकसत्र सुरु हुनुपहिले यसको पुनरावलोकन गर्नुपर्नेछ ।

१. कार्य विवरणको परिचय

विद्यालय व्यवस्थापन समितिका बृहत् विद्यालय सुरक्षा सम्पर्क शिक्षक नै विद्यालयको विपद् व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष हुनेछन् । विद्यालय व्यवस्थापन समितिले विपद् जोखिम न्यूनीकरणसम्बन्धी ज्ञान भएको सदस्यलाई यो जिम्मेवारी दिनेछ ।

२. समग्र जिम्मेवारी

बृहत् विद्यालय सुरक्षाका सन्दर्भमा विद्यालयको संरचनात्मक र गैह्रसंरचनात्मक लेखाजोखा तथा क्रियाकलाप पहिचान, कार्ययोजना तर्जुमा र त्यस योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन, निरन्तर रेखदेख, बृहत् विद्यालय सुरक्षाका लागि विद्यालय परिवार परिचालनलगायतका समग्र कार्य गर्ने जिम्मेवारी विद्यालय व्यवस्थापन समिति र बृहत् विद्यालय सुरक्षा सम्पर्क सदस्यको हुनेछ ।

३. विशिष्ट जिम्मेवारी

३.१ प्रशिक्षण र लेखाजोखा

- बृहत् विद्यालय सुरक्षा न्यूनतम् प्याकेजको कार्यान्वयनका लागि प्रस्तुत कार्यान्वयन कार्यविधि बमोजिम विद्यालय व्यवस्थापन समितिका सदस्य र विद्यालय परिवारका लागि सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने छ। यसले प्रशिक्षण कार्यक्रमको आयोजना गरी क्षमता विकास गर्ने छ ।
- विद्यालयको संरचनात्मक र गैह्रसंरचनात्मक अवयवहरूको प्रकोप, सङ्कटासन्नता तथा क्षमता लेखाजोखा औजारहको प्रयोग गरी प्रकोप जोखिम लेखाजोखा गर्ने छ । यस्तो लेखाजोखा विद्यालय सुधार योजनाको वार्षिक पुनरावलोकन वा अद्यावधिक गर्नु पहिले गर्नुपर्छ ।

३.२ पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका लागि योजना तर्जुमा

- विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक सङ्घका सदस्य र बृहत् विद्यालय सुरक्षा तथा लैङ्गिक समानता एवम् सामाजिक समावेशी सम्पर्क शिक्षकलाई समेत परिचालन गरी बृहत् विद्यालय सुरक्षा कार्ययोजना तयारीका लागि नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्नुपर्ने छ ।
- बृहत् विद्यालय सुरक्षा–विद्यालय विपद् व्यवस्थापन समितिअन्तर्गतका तीनओटा कार्यदल (प्राथमिक उपचार; खोज तथा उद्धार; र सूचना, सञ्चार तथा जनचेतना अभिवृद्धि र पूर्वसूचना प्रणाली) लाई परिचालन गर्नुपर्ने छ

- आपत्कालीन समयका लागि आवश्यक पर्ने शैक्षिक सामग्रीको पूर्वभण्डारणका लागि स्थानीय सरकारसँग सम्पर्क गर्ने (कार्यविधिको अनुसूची ३४ आपत्कालीन समयका लागि आवश्यक पर्ने सामग्रीको सूची)

३.३ कार्यान्वयन

- बृहत् विद्यालय सुरक्षा कार्ययोजना विद्यालय सुधार योजनाको प्रमुख क्रियाकलाप हो भन्ने कुरा सुनिश्चित गरी यसलाई विद्यालयको वार्षिक पात्रोमा समावेश गर्ने,
- विद्यालयको बृहत् विद्यालय सुरक्षाको प्रवर्द्धन गर्दै त्यसको कार्ययोजना कार्यान्वयन सुनिश्चित गर्ने,
- बृहत् विद्यालय सुरक्षा कार्यक्रमका लागि बजेट सुनिश्चित र कार्यान्वयन गर्ने,
- स्थानीय सरकार, विद्यालयको सेवा क्षेत्रका सरोकारवाला र अधिकारीहरूसँग समन्वय संयन्त्रको विकास गर्ने

३.४ अनुगमन तथा निरन्तरता

- बृहत् विद्यालय सुरक्षा कार्ययोजना कार्यान्वयनको अनुगमन, मूल्याङ्कन र निरन्तरताका लागि नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने,
- स्थानीय सरकारका प्राविधिक, इन्जिनीयर, सहायक इन्जिनीयर, विपद् जोखिम न्यूनीकरण–बृहत् विद्यालय सुरक्षा सम्पर्क शिक्षकको अवलोकन भ्रमणका लागि सहजीकरण र सहयोग गर्ने,
- बृहत् विद्यालय सुरक्षासम्बन्धी विद्यालय व्यवस्थापन समिति र अभिभावकबिच जनचेतना अभिवृद्धिका लागि अन्तरक्रिया सञ्चालन गर्ने र त्यसका लागि सरोकारवालासँग समन्वय गर्ने,
- बृहत् विद्यालय सुरक्षा कार्ययोजनामा विद्यार्थी अभिभावक पुनर्मिलनको प्रक्रिया समावेश भएको सुनिश्चित गर्ने,
- गुनासो सुनुवाइ र पृष्ठपोषण प्रणाली तथा सिफारिस पद्धति विद्यालयमा सुनिश्चित गरी विद्यालय शान्ति क्षेत्र आचारसंहिता कार्यान्वयन गराउने।

विद्यालय व्यवस्थापन समिति,	अध्यक्ष विद्यालय विपद् व्यवस्थापन समिति, सम्पर्क सदस्य
नामः	नामः
हस्ताक्षरः	हस्ताक्षरः
मितिः	मितिः

अनुसूची १८ बृहत् विद्यालय सुरक्षा सम्पर्क शिक्षकको कार्य विवरण

परिचय

प्रत्येक विद्यालय व्यवस्थापन समितिले कार्य विवरणसहित बृहत् विद्यालय सुरक्षा सम्पर्क शिक्षक नियुक्ति गर्नुपर्नेछ । प्रत्येक वर्ष नयाँ शैक्षिकसत्र प्रारम्भ हुनुपहिले सम्पर्क शिक्षकको कार्य प्रभावकारिताका आधारमा आवश्यकता अनुसार कार्य विवरण पुनरावलोकन गरी नियुक्ति नवीकरण हुनसक्नेछ । सम्पर्क शिक्षक सामाजिक शिक्षा वा विज्ञान विषय शिक्षक हुनुका साथै सकेसम्म स्थानीय बासिन्दा हुनु सान्दर्भिक हुनेछ । यसरी नियुक्त सम्पर्क शिक्षकको नाम र सम्पर्क विवरणसहितको जानकारी स्थानीय सरकारको विपद् जोखिम न्यूनीकरण–बृहत् विद्यालय सुरक्षा सम्पर्क अधिकारीलाई दिनुपर्ने छ ।

द्रष्टव्यः विद्यालयलले स्थानीय परिवेश र आवश्यकताका विषय थप गरेर यो कार्य विवरण स्वीकृत गर्नेछन्।	
कार्य विवरणको उद्देश्य	बृहत् विद्यालय सम्पर्क शिक्षकको जिम्मेवारी र भूमिका सुनिश्चित गर्नु ।
पूर्वसर्त	प्रत्येक विद्यालयले बृहत् विद्यालय सुरक्षा सम्पर्क शिक्षकको नियुक्ति गर्नुपर्नेछ । शिक्षकको नियुक्ति प्रत्येक वर्ष निजको कार्य प्रभावकारिताका आधारमा नवीकरण गर्न सकिनेछ ।
जिम्मेवारी	प्रधानाध्यापक कार्यविवरण तयारी र हस्ताक्षरका लागि जिम्मेवार हुनेछन्।
समय	कार्य विवरण हस्ताक्षर गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनु पर्नेछ र प्रत्येक वर्ष शैक्षिक सत्र प्रारम्भ हुनुअघि पुनरावलोकन गर्नुपर्नेछ ।

समग्र भूमिका

- बृहत् विद्यालय सुरक्षा सम्पर्क शिक्षकले विद्यालय व्यवस्थापन–बृहत् विद्यालय सुरक्षा सम्पर्क सदस्य र विद्यालय विपद् व्यवस्थापन समितिको नेतृत्व तथा स्थानीय सरकारका विपद् जोखिम न्यूनीकरण – बृहत् विद्यालय सुरक्षा सम्पर्क अधिकारीको सहयोगमा बृहत् विद्यालय सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।

प्रमुख भूमिका तथा जिम्मेवारी

- विद्यालय विपद् व्यवस्थापन समितिको सम्पूर्ण कार्य सम्पादनमा प्रधानाध्यापकलाई सहयोग गर्ने,
- बृहत् विद्यालय सुरक्षासम्बन्धी सबै प्रशिक्षण, अभिमुखीकरण, चेतना अभिवृद्धि अभियान र क्रियाकलापमा सहभागी हुने,
- बृहत् विद्यालय सुरक्षा कार्ययोजनाको विकास तथा अद्यावधिक गर्ने र त्यसको कार्यान्वयनमा विद्यालय परिवारलाई परिचालन गर्न नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने,
- प्राकृतिक विपद्सम्बन्धी कृत्रिम घटना अभ्यास सञ्चालनमा नेतृत्वदायी भूमिका खेल्ने,
- विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक सङ्घ सदस्य, विद्यालय विपद् व्यवस्थापन समिति र सम्पर्क सदस्यबीच समन्वय गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

क्षमता विकास, पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका लागि अतिरिक्त भूमिका र जिम्मेवारी

- विद्यालयमा बृहत् विद्यालय सुरक्षा क्रियाकलाप सञ्चालन गर्नुको महत्वबारे विद्यालय व्यवस्थापन समिति र शिक्षक अभिभावक सङ्घका सदस्य र शिक्षकहरूका लागि एकदिने अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्न नेतृत्व गर्ने,
- प्रकोप, सङ्कटासन्नता तथा क्षमता लेखाजोखा औजार र विधिको प्रयोग गरी विद्यालयको संरचनात्मक तथा गैह्रसंरचनात्मक प्रकोप जोखिम लेखाजोखा गर्ने कार्यमा सहयोग गर्ने,

- साना स्तरका गैह्रसंरचनात्मक अल्पीकरणका क्रियाकलाप पहिचान गर्न सहयोग गर्ने,
- लेखाजोखाका लागि विद्यालय सुधार योजना कार्यसमूहसँग घनिष्टताका साथ काम गर्ने,
- बृहत् विद्यालय सुरक्षा कार्ययोजनालाई स्थानीय सरकारको योजनामा समावेश गर्न प्रधानाध्यापकलाई सहयोग गर्ने,
- स्थानीय सरकार र अन्य सरोकारवालासँग हुने बैठकका लागि समन्वय र सहजीकरण गर्ने,
- बहत् विद्यालय सुरक्षासम्बन्धी कार्यमा सक्रिय रहेका सहयोगी संस्थाहरूको सूची अद्यावधिक गरी ती संस्थाका अधिकारीको नाम, सम्पर्क ठेगाना र नम्बरसहित उनीहरूबाट प्राप्त हुनसक्ने सहयोगको विवरणको अभिलेख राख्ने,
- विद्यालय व्यवस्थापन समिति तथा अभिभावकलाई बृहत् विद्यालय सुरक्षासम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धिका लागि सञ्चालन हुने अन्तरक्रिया सत्रमा आमन्त्रण गर्ने,
- विपद् जोखिम न्यूनीकरणसम्बन्धी सिकाइ सामग्री तयारी र सङ्कलनको काम गर्ने,
- विद्यालय व्यवस्थापन समितिका सम्पर्क सदस्यलाई आपत्कालीन प्रतिकार्य र पुनर्लाभसम्बन्धी क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न सहयोग गर्ने ।

<u>प्रधानाध्यापक</u>	<u>बृहत् विद्यालय सुरक्षा सम्पर्क शिक्षक</u>
नामः	नामः
हस्ताक्षरः	हस्ताक्षरः
मितिः	मितिः

अनुसूची १९ लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण सम्पर्क शिक्षकको कार्य विवरण

द्रष्टव्यः विद्यालयलाई स्थानीय परिवेश र आवश्यकताअनुसार यस कार्य विवरणलाई परिमार्जन गरी स्वीकृत गर्न सकिनेछ ।	
कार्य विवरणको उद्देश्य	लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्पर्क शिक्षकको भूमिका र जिम्मेवारी सुनिश्चित गरी आधिकारिकता प्रदान गर्नु ।
पूर्वसर्त	प्रत्येक विद्यालयले लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्पर्क शिक्षकको नियुक्ति गर्नुपर्नेछ । नियुक्तिलाई निजको प्रभावकारिताको मूल्याङ्कनका आधारमा प्रत्येक वर्ष नवीकरण गर्नुपर्नेछ ।
जिम्मेवारी	कार्य विवरण तयारी, हस्ताक्षर र नियुक्तिका लागि विद्यालय व्यवस्थापन समिति जिम्मेवार हुनेछ ।
समय	कार्य विवरण हस्ताक्षर गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने छ । प्रत्येक वर्ष शैक्षिक सत्र प्रारम्भ हुनुअघि पुनरावलोकन गर्नुपर्नेछ ।

परिचय

प्रत्येक विद्यालय व्यवस्थापन समितिले लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्पर्क शिक्षक नियुक्ति गर्नुपर्नेछ । सम्पर्क शिक्षकको कार्य प्रभावकारिताका आधारमा प्रत्येक वर्ष कार्य विवरणसमेत पुनरावलोकन गरी नवीकरण गर्नुपर्नेछ । सकेसम्म लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणसम्बन्धी ज्ञान भएका वा प्रशिक्षण प्राप्त गरेका स्थानीयबासी महिला शिक्षक नियुक्ति गर्न सल्लाह दिइन्छ ।

समग्र जिम्मेवारी

- विद्यालय सुरक्षाको प्रवर्द्धन, विद्यार्थीको संरक्षण र सङ्कटासन्न अवस्थाका बालबालिकालाई विद्यालयका विभिन्न क्रियाकलापमा सहभागिता गराउने वातावरण निर्माण गर्ने ।

मुख्य भूमिका तथा जिम्मेवारी

- लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणका विषयवस्तुहरू बृहत् विद्यालय सुरक्षा क्रियाकलाप र विद्यालयको कार्ययोजनामा पूर्णरूपले समावेश भएको कुरा सुनिश्चित गर्ने,
- विद्यालय विपद् व्यवस्थापन समिति र तीनओटै कार्यदलमा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र सामाजिक रूपमा पछाडि पारिएका समूहसहितको समावेशी समिति बनेको कुरा सुनिश्चित गर्ने,
- विद्यालयका भौतिक संरचनाहरू र्याम्प, रेलिङलगायत लैङ्गिक, बाल र अपाङ्गता मैत्री छन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने,
- विद्यालयमा सुरक्षित पिउने पानी र सरसफाइको पर्याप्त सुविधा हुने कुरा सुनिश्चित गर्ने,
- विद्यालयमा छात्र र छात्राका लागि अलग्गै शौचालय रहेको र बालिकाहरूका लागि मासिक स्वच्छता व्यवस्थापनको उचित प्रबन्ध भएको सुनिश्चित गर्ने,
- विद्यार्थीलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवाको आवश्यकता परेको अवस्थामा सिफारिस गर्ने पद्धति रहेको सुनिश्चित गर्ने,
- मनोसामाजिक परामर्शकर्ता र त्यससम्बन्धी संस्थाका सम्पर्क व्यक्तिसहितको विवरण अद्यावधिक गरी राख्ने,
- बृहत् विद्यालय सुरक्षासम्बन्धी क्षमता विकास प्रशिक्षणमा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, सामाजिक रूपमा पछाडि पारिएका व्यक्तिको सहभागिता सुनिश्चित गर्ने,
- बाल संरक्षण र विद्यालय शान्ति क्षेत्र प्रतिबद्धता कार्यान्वयनका लागि नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने,

- स्थानीय साझेदार, स्वास्थ्य सेवा प्रदायक, रेडक्रस, नेपाल प्रहरी, अन्तर्राष्ट्रिय र राष्ट्रिय गैह्रसरकारी संस्थालगायत सरोकारवालाहरूसँग विद्यालय सुरक्षा, विपद् प्रतिकार्य, लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलगायतका विषयमा विद्यालय परिवार र समुदायमा जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने कार्यमा प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्न सक्रिय रूपमा समन्वय गर्ने,
- विद्यालय र समुदायमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणका सबालमा जनचेतना अभिवृद्धि गर्न विद्यालय व्यवस्थापन समिति, अभिभावक र समुदायका अन्य सदस्यबीच अन्तरक्रिया सत्र सञ्चालन गर्न सक्रिय भूमिका निर्वाह गर्ने ।

<u>प्रधानाध्यापक</u>

हस्ताक्षरः

नामः

मितिः

<u>लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्पर्क शिक्षक</u>

हस्ताक्षरः

नामः

मितिः

अनुसूची २० कार्यदलको कार्यविवरण

(क) प्राथमिक उपचार कार्यदल (First Aid Task Force)

आपतकालीन अवस्थामा प्राथमिक उपचारको स्थानः नक्सामा देखाइएको छ ।

आवश्यक सामग्रीको व्यवस्थाः कटन, बेण्डेज, बेटाडिन, सिटमोल, फोरसेफ, सिजर, साबुन, डिटोल, तौलिया, सेतो कटन कपडा, बाकस, हेण्डीप्लास्ट, स्ट्रेचर, पानी शुद्धीकरणको औषधि, ट्रेङ्गुलर बेण्डेज, एप्रोन, ...आदि सामग्रीको सहितको २ सेट प्राथमिक उपचार सामग्रीको बाकस सधैं तयारी अवस्थामा राख्ने ।

तालिमः प्राथमिक उपचार कार्यदलका सबै सदस्यहरुले आपतकालीन प्राथमिक उपचारको तालिम लिनुपर्ने ।

कार्यविवरणः

- प्राथमिक उपचार सामग्रीको रेखदेख र व्यवस्थापन गर्ने । सामग्रीहरु खर्च भएमा पुनर्भरण गर्ने । माथि दिइएका प्राथमिक उपचार समग्रीको कम्तिमा २ सेट बाकस तयारी अवस्थामा राख्ने ।
- नेपाल रेडक्रस र स्वास्थ्य संस्थाहरुसँग समन्वय गरी कार्यदलका सदस्यहरु र स्वयंसेवकलाई प्राथमिक उपचार तालिम दिने ।
- कृतिम घटना अभ्यासका क्रममा प्राथमिक उपचार टोलीको भूमिका निर्वाह गर्ने र केही अपुग देखिए विद्यालय विपद् ब्यवस्थापन समितिसँग छलफल गरी सुधार गर्ने ।
- आपतकालीन अवस्थामा घाइतेहरुको प्राथमिक उपचार गर्ने र आवश्यक परे अस्पताल पठाउने ।
- आपतकालीन अवस्थामा आवश्यकता अनुसार मनोसामाजिक परामर्श दिने कार्य गर्ने ।
- सामान्य अवस्थामा पनि विद्यालयमा कसैलाई चोटपटक लागेमा वा घाइते भएमा प्राथमिक उपचारको काम गर्ने।

(ख) आपत्कालिन खोज तथा उद्धार कार्यदल (Light Search and Rescue taskforce)

स्थानः विद्यालय परिसर

आवस्यक सामाग्रीहरुः बेल्चा, गैंति, गल, बाल्टी, बन्चरो, डोरी, हाते माईक, सिट्ठि, करौंती, त्रिपाल, कम्वल, स्ट्रेचर सहित कम्तिमा ३ सेट खोज उद्धारका सामग्रीहरु विद्यालयमा तयारी अवस्थामा राख्ने ।

तालिमः खोज उद्धार कार्यदलका सबै सदस्यहरुले हल्का खोज उद्धार सम्बन्धी तालिम लिनुपर्ने ।

कार्यविवरणः

- माथि भनिएका कम्तीमा ३ सेट खोज उद्धारका सामग्रीहरु विद्यालयमा तयारी राख्ने र रेखदेख ब्यवस्थापन गर्ने ।
- नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, अन्य संस्था र सुरक्षा निकायसँग समन्वय गरी कार्यदलका सदस्य र स्वयंसेवकलाई हल्का खोज उद्धार तलिम दिने ।
- कृत्रिम घटना अभ्यासका समयमा कार्यदल खोज उद्धार कार्यमा परिचालित भइ सहयोग गर्ने ।
- आपतकालीन समयमा खोज उद्धार गरी घाइतेहरुलाई प्राथमिक उपचार कक्षसम्म पु¥याउने ।
- ठूलो विपद्को समयमा बाह्य खोज उद्धारको सहायता चाहिएको अवस्थामा बाह्य खोज उद्धार टोलीको समन्वय र सहयोग गर्ने ।

(ग) संचार पूर्वसूचना तथा सचेतना कार्यदल

स्थानः विद्यालय परिसर

आवस्यक सामाग्रीहरुः हाते माईक, आपतकालीन सम्पर्क नम्बरहरु, टेलिफोन मोवाइल फोन ।

तालिमः संचार पूर्वसूचना तथा सचेतना कार्यदलका सबै सदस्यहरुले आपतकालीन संचार र विद्यालय सुरक्षा सम्बन्धी तालिम लिनुपर्ने ।

कार्यविवरणः

- कार्यदलका सदस्यहरुलाई आपतकालीन संचार र विद्यालय सुरक्षा सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिमको व्यवस्था गर्ने ।
- आपतकालीन सम्पर्क ठेगाना र नम्बरहरु अद्यावधिक गरी राख्ने ।
- शिक्षक, कर्मचारी र विद्यार्थीको आपतकालीन सम्पर्क व्यक्तिको र सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गरी राख्ने ।
- विपद्को समयमा आपतकालीन सहायताको लागि अनुसुची १४ अनुसार विभिन्न निकायहरुसँग समन्वय र सम्पर्क गर्ने ।
- सामान्य अवस्थामा पनि विद्यार्थी बिना सूचना विद्यालयमा अनुपस्थित भएमा कक्षा शिक्षक मार्फत अभिभावकसँग सम्पर्क गर्ने ।

अनुसूची २१ हिंसा वा दुर्व्यवहारबाट पीडित बालबालिकालाई सहयोग गर्ने विधि तथा प्रक्रिया

हिंसा वा दुर्व्यवहारबाट पीडित बालबालिकालाई सहयोग गर्ने विधि तथा प्रक्रिया	
चित्रको उद्देश्य	सम्भावित हिंसा वा दुर्व्यवहारबाट पीडित बालबालिकालाई उपयुक्त रेखदेख र संरक्षण सुनिश्चित गर्ने ढाँचा प्रस्तुत गर्नु ।
सारांश	बालबालिकालाई कक्षा शिक्षकको सहयोगमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्पर्क शिक्षकबाट प्रत्यक्ष सहयोगको अपेक्षा गर्न सक्दछन् । बालबालिकाले आफ्ना समस्या गुनासो वा सुझाव पेटिकामार्फत् पनि प्रस्तुत गर्नसक्नेछन् ।
द्रष्टव्य	लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्पर्क शिक्षकले बालबालिकालाई आफ्नो कक्षा शिक्षकबारे पनि सुझाव पेटिका मार्फत् गुनासो पेश गर्नसक्ने विषयमा सहजीकरण गर्नुपर्दछ ।

विद्यालयमा बालसंरक्षणका लागि सिफारिस पद्धति

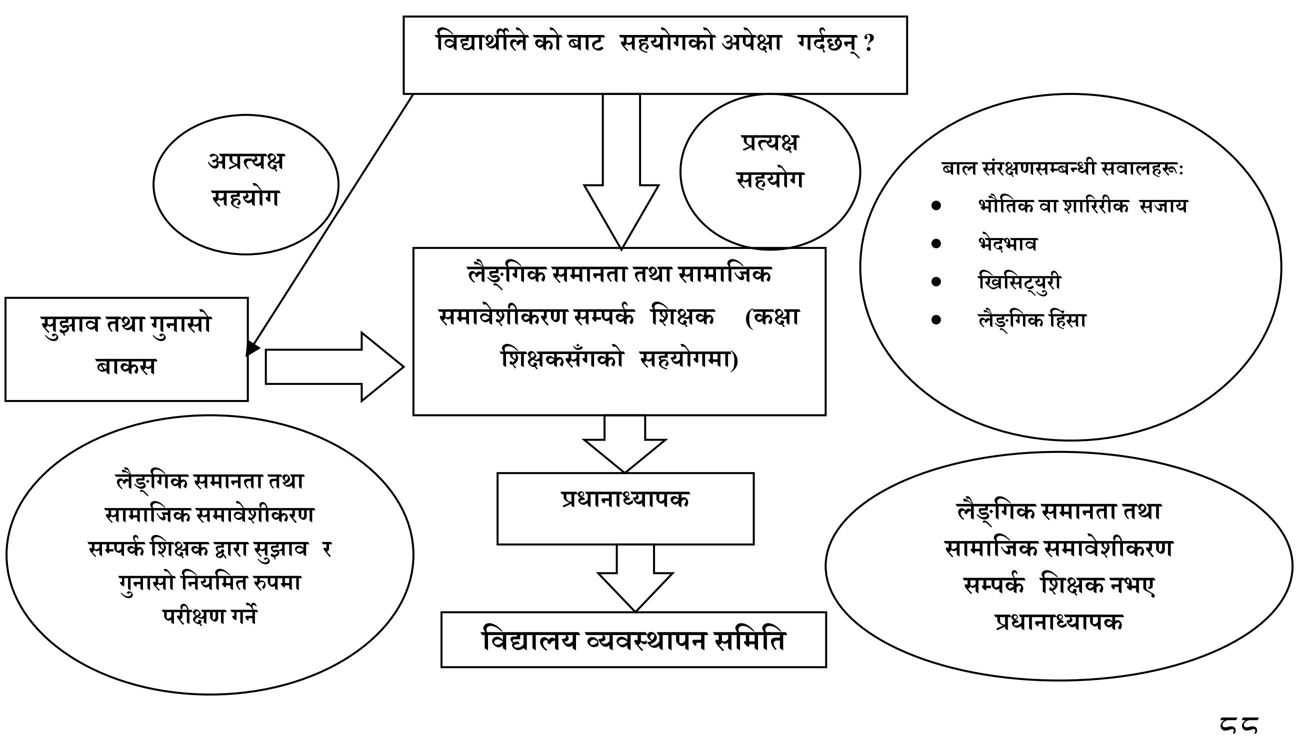

अनुसूची २२ अभिभावक वा आमाबाबुसँग विद्यार्थीको पुनर्मिलन प्रक्रिया

अभिभावक वा आमाबाबुसँग विद्यार्थीको पुनर्मिलन प्रक्रिया	
उद्देश्य	विपद्पछि विद्यार्थीलाई आमाबुबा वा अभिभावकसँग पुनर्मिलन गराउने आवश्यक प्रकृया सुनिश्चित गर्नु ।

चरणहरु:

- पुस्तकालय अगाडि आपतकालीन अवस्थामा विद्यार्थीका अभिभावकले भेट्ने स्थान तोकिएको छ (नक्शा हेर्ने)
- आपतकालीन सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने र आपतकालीन अवस्थामा यसै अनुसार अभिभावकलाई सम्पर्क गर्ने।
- विद्यार्थीको सूची अध्यावधिक गर्ने जसमा मातापिता तथा अभिभावकको विस्तृत सम्पर्क विवरण रहोस् । यस्तो सूची नयाँ शैक्षिक सत्र प्रारम्भ भएसँगै आवश्यकता अनुसार अध्यावधिक गर्नुपर्छ ।
- अद्यावधिक सम्पर्क सूचीको एक प्रति कक्षा शिक्षक,एक प्रति सूचता तथा संचार सम्पर्क कार्यदल र एक प्रति विद्यालयको कार्यालयमा राख्ने ।
- सूचना संचार तथा समन्वय कार्यदलको एकजना सदस्यलाई पुनर्मिलन प्रमुखको रुपमा तोक्ने । उनले विद्यार्थी र अभिभावकको पहिचानका लागि आवश्यकता परेमा नामसहितको सूची वा चित्रको उपयोग गर्नसक्नेछन् ।
- विद्यार्थीलाई पुनर्मिलन स्थलसम्म लैजानको लागि कक्षा शिक्षक वा अन्य कर्मचारीलाई जिम्मेवारी दिने ।
- अविभावकलाई पुनर्मिलन स्थलबारे जानकारी दिने र बालबालिकाको नाम पुनर्मिलन प्रमुखलाई दिने व्यवस्था मिलाउने।
- पुनर्मिलन प्रमुखले अभिभावकको पहिचान गरी उनीहरूका बालबालिका जिम्मा लगाउँदा विद्यार्थी बुझिलिएको उल्लेख गरी फाराममा सही गराएर दिने ।
- मातापिता वा अभिभावकको सूचीमा नाम नभएका मानिसलाई बालबालिका जिम्मा दिनु हुँदैन । राम्रै नियत भएका उनीहरूका आफन्त वा साथीहरूले बालबालिकालाई घरमा छोडिदिने आश्वासन दिनसक्छन् तथापि, बालबालिका सहीसलामत घरमा पुग्छन् वा ती व्यक्ति परिवारका सदस्य वा नजिकको आफन्त हुन् भन्ने कुराको विश्वास कर्मचारी वा शिक्षकमा हुनुपर्दछ ।
- यदि कुनै बालबालिकालाई प्राथमिक उपचार आवश्यक भएर त्यहाँ लगिएको छ भने मातापिता वा अभिभावकलाई पुनर्मिलनका लागि प्राथमिक उपचारस्थलमा लैजानुपर्छ ।
- कसैलाई मनोसामाजिक सहयोग आवश्यक छ वा आपतकालीन परामर्शसेवा आवश्यक परेको छ भने त्यस्तो कार्य प्राथमिक उपचार स्थलमा नै गराउनुपर्छ ।
- बालबालिका गम्भीर घाइते भई अस्पताल लगिएको भए अभिभावकलाई अस्पतालमै बोलाएर जिम्मा लगाउन सकिन्छ।
- पुनर्मिलन स्थलमा आवश्यक भए स्वयंसेवक तथा सुरक्षा गार्ड परिचालन गर्ने ।
- कुनै आमाबाबु वा अभिभावक पुनर्मिलन प्रकृया सम्बन्धमा सहयोगी नहुन सक्छन् । यस अवस्थामा वादविवाद गर्न नपर्ने गरी प्रकृया पूरा गर्नुपर्ने सम्बन्धमा विद्यालय व्यवस्थापन समिति—अभिभावक अन्तक्रिया सत्रमा छलफल चलाएर यो प्रकृया बालबालिकाको सुरक्षाको लागि हो र बालबालिकाको सुरक्षा नै विद्यालयको प्रमुख दायित्व हो भन्ने कुरा बुझाउने । यस विषयलाई शैक्षिक सत्र सुरु हुँदा अभिभावक वा विद्यार्थीलाई वितरण गरिने पाठ्यपुस्तक वा कापीमा नै उल्लेख गर्ने ।

अनुसूची २३ विद्यालय सुधार योजना निर्माण कार्यशालाको उपस्थिति

1.19 Facilitate to prepare Comprehensive School Safety Plan

Final Draft Sharing

Date: 13th September, 2024 **Venue:** Saraswati Basic School

List of Participants

S.N	Name of the Participant	School	Position	Signature
१	विजय छिमाल	सरस्वती आ.वि	वि. अध्यक्ष	[signature]
२	मिम बहादुर ...	" "	प्र.अ.	[signature]
३	विश्वनाथ ढुंगाना	" "	शिक्षक	[signature]
४	चुडामणि पौडेल	" "	शिक्षक	[signature]
५	धन माया राई	" "	शि. अ. सं. उपाध्यक्ष	[signature]
६	सिता लिम्बु	" "	वि. व्य. समिति सदस्य	सिता
७	जानुका राई	" "	शि. अ. सं. सदस्य	जानुका
८	जीतामाया तामाङ	" "	वि. व्य. स. सदस्य	जिता
९	तारा तामाङ	" "	शि. अ. स. सदस्य	तारा
१०	उषा श्रेष्ठ	" "	" "	usha stha
११	आदेश छिमाल	" "	विद्यार्थी	[signature]
१२	सिता दनोलि	" "	विद्यार्थी	सिता
१३	सिवानी लिम्बु	" "	विद्यार्थी	सिवानी
१४	रोमन राई	" "	"	[signature]
१५	आकाश लिम्बु	" "	विद्यार्थी	आकाश
१६	सालीग्राम चौहान		वि.व्य.स सदस्य	[signature]
१७	राजकुमार थापा			[signature]
१८	सुप्रिया श्रेष्ठ	" "	विद्यार्थी	[signature]

S.N	Name of the Participant	School	Position	Signature
19	Samikshya thatal	Sunpakuwa	Scout	[signature]
20	Elzina Shrestha	"	Student	[signature]
21	Dipak Khadka	"	Teacher	[signature]
22	Nirmala Ghimire	"	SMC member	[signature]
23	Narad prasad subedi	"	Teacher	[signature]
24	Hima Sapkota	"	SMC Member	[signature]
25	Rohit Acharya	"	PTA	[signature]
26	Indra Bdr. Dahal	"	"	[signature]
27	Rajan Kadel	Ward 2 Stha	Chairperson	[signature]
28	Alina Shrestha	RRN/SCRIDR	DRR & CCA officer	[signature]
29	Shatiram Ghimire	"	Senior SM	[signature]
30	Kalpana Khadka	"	SM	[signature]

1.19 Facilitate to prepare Comprehensive School Safety Plan

Final Draft Sharing

Date: 13th September, 2024 **Venue:** Saraswati Basic School

List of Participants

S.N	Name of the Participant	School	Position	Signature
१	विजय छिमाल	सरस्वती आ.वि	वि. अध्यक्ष	[signature]
२	मिम बहादुर ...	" "	प्र.अ.	[signature]
३	विश्वनाथ ढुंगाना	" "	शिक्षक	[signature]
४	चुडामणि पौडेल	" "	शिक्षक	[signature]
५	धन माया राई	" "	शि. अ. सं. उपाध्यक्ष	[signature]
६	सिता लिम्बु	" "	वि. व्य. समिति सदस्य	सिता
७	जानुका राई	" "	शि. अ. सं. सदस्य	जानुका
८	जीतामाया तामाङ	" "	वि. व्य. स. सदस्य	जिता
९	तारा तामाङ	" "	शि. अ. स. सदस्य	तारा
१०	उषा श्रेष्ठ	" "	" "	usha stha
११	आदेश छिमाल	" "	विद्यार्थी	[signature]
१२	सिता दनोलि	" "	विद्यार्थी	सिता
१३	सिवानी लिम्बु	" "	विद्यार्थी	सिवानी
१४	रोमन राई	" "	"	[signature]
१५	आकाश लिम्बु	" "	विद्यार्थी	आकाश
१६	सालीग्राम चौहान		वि.व्य.स सदस्य	[signature]
१७	राजकुमार थापा			[signature]
१८	सुप्रिया श्रेष्ठ	" "	विद्यार्थी	[signature]

S.N	Name of the Participant	School	Position	Signature
19	Samikshya thatal	Sunpakuwa	Scout	[signature]
20	Elzina Shrestha	"	Student	[signature]
21	Dipak Khadka	"	Teacher	[signature]
22	Nirmala Ghimire	"	SMC member	[signature]
23	Narad prasad subedi	"	Teacher	[signature]
24	Hima Sapkota	"	SMC Member	[signature]
25	Rohit Acharya	"	PTA	[signature]
26	Indra Bdr. Dahal	"	"	[signature]
27	Rajan Kadel	Ward 2 Stha	Chairperson	[signature]
28	Alina Shrestha	RRN/SCRIDR	DRR & CCA officer	[signature]
29	Shatiram Ghimire	"	Senior SM	[signature]
30	Kalpana Khadka	"	SM	[signature]

अनुसूची २४ विद्यालय सुधार योजना स्वीकृतिको निर्णयको प्रतिलिपि

अनुसूची २५ गत आवको लेखा परीक्षणको वासलात

श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय

उर्लाबारी न.पा. २, मोरङ

२०७८ साल साउन १ गतदेखि २०७९ असार ३१ गतेसम्मको

प्राप्ति तथा भुक्तानी विवरण

प्राप्ति विवरण	रकम	भुक्तानी विवरण	रकम
गत वर्षको मौज्दात		शिक्षक तलब भत्ता	४,५६९,६६६।८७
कृषि विकास बैंक उर्लाबारी	४६२,६२९।४१	क.सं. कोष दाखिला	६१९,५४८।८०
नगद (गोविन्द निरौला)	७,८३८।४०	विमा दाखिला	६७,२००।००
रा.वा. बैंक, विराटनगर मुद्दती	७५,०००।००	सासु कोष दाखिला	४५,७८६।००
सुनपकुवा सहकारी	३,०००।००	कर्मचारी खर्च	९७,५००।००
		निजी शिक्षक तलब	२७,०००।००
सरकारी अनुदान		पाठ्यपुस्तक खरिद	१०६,६५४।००
शिक्षक तलव भत्ता	५,२८७,८२८।४०	छात्रवृत्ति वितरण	५०,०००।००
निःशुल्क पाठ्यपुस्तकबापत	१०६,६५४।००	एसआइपी निर्माण	५,०००।००
एसआइपीबापत	३३,६१५।८५	सामाजिक लेखापरीक्षण	५,०००।००
दिवा खाजा	३२८,५९०।००	बालकक्षा व्यवस्थापन	९,५००।००
पिसिएफ अनुदान	४६,४००।००	पोशाक खर्च	१२०,०००।००
सामाजिक परीक्षण बापत	१०,०००।००	दिवा खाजा वितरण	३२४,१०९।००
छात्रवृत्तिबापत	५०,०००।००	बैंक चार्ज	२३५।००
पोशाकबापत	१२०,०००।००	मसलन्द खर्च	१५,५२०।००
शौचालयबापत पुँजीगत अनुदान	४८१,२६९।००	प्रिन्टर खरिद	३०,०००।००
राष्ट्रपति विद्यालय सुधार कार्यक्रमबापत अनुदान	६५०,०००।००	शौचालय निर्माण	३५७,७४४।१७
प्र.अ. शोधभर्ना सापटी	१८९,७५०।००	घेराबेरा	१७९,१०३।००
अन्य सापटी	९०,१५९।९४	गत सापटी फिर्ता	२८६,७५०।१०
		कम्प्युटर खरिद	७६,६००।००
		अन्तिम मौज्दात	
		कृषि विकास बैंक उर्लाबारी	८६३,९७९।६६
		नगद मौज्दात (गोविन्द निरौला)	७,८३८।४०
		मुद्दती (रा.वा. बैंक विराटनगर)	७५,०००।००
		सुनपकुवा सहकारी	३,०००।००
कुल जम्मा	७,९४२,७३५।००	कुल जम्मा	७,९४२,७३५।००

प्रधानाध्यापक
श्री [illegible]

अध्यक्ष

लेखापरीक्षक
बि. [illegible] एण्ड एसोसिएट्स

अनुसूची २६ विद्यालयको जीवनगंगा

श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय उर्लावारी नगरपालिका, वडा नं २, सिरुझार

जीवनगंगा

- वि सं २०४४ सालमा विद्यालयको स्थापनार्थ समाजसेवि श्री श्रीलाल दुनुवारबाट २ कट्ठा जमिन निःशुल्क प्रदान गरेपश्चात २०४५ सालमा स्थानीय युवा स्वयमसेवक किशोर कुमार श्रेष्ठ र सुमित्रा श्रेष्ठ द्वारा निःशुल्क पठनपाठन सुरू ।
- २०४५ चैत्र १४ गते जिल्ला शिक्षा कार्यालय मोरङबाट विद्यालय स्विकृत । यसै क्रममा तत्कालीन उपप्रधान पञ्च खड्ग थापाद्वारा आफ्नो भत्ताबाट रू ३०० को दरले मासिक पारिश्रमिकको रूपमा स्वयम सेवकहरूलाई प्रदान
- २०४५ सालमा श्रमदानबाट २ कोठे भवन निर्माण गरी श्रीलाल दनुवारको पहलमा जिविस मोरंगबाट १२ वण्डल कर्कटपाता उपलब्ध गराएको । साथै स्थानीयको सहयोगबाट कुर्सी, टेवल र ३० जोर डेकसवेन्च निर्माण गरिएको ।
- २०४७ साल देखि विद्यालयको निम्ति थप ८ कट्टा जग्गा व्यवस्थापन गरी १० कट्टा पुर्याइएको जसमा तीलमाया चौहानद्वारा १ कठ्ठा अनुदानमा प्राप्त
- २०४८ सालमा विक्रम चौहानबाट कार्यालय कोठा १ र वरपिपल रोपण गरिएको ।
- २०५६ सालमा जाइका नेपालको सहयोगमा २ कोठे भवन निर्माण भएको
- २०६० सालमा १० जोर फर्निचर, प्लान नेपालबाट प्राप्त
- २०६६ सालमा निमावि तह स्विकृत भएको ।
- २०६६ सालमा दक्षिण तर्फको भवनको छाना उडाइ क्षति पुर्याएको, सामान्य मर्मत गरिएको
- २०७१ सालमा जिशिका मोरङबाट १ थान कम्प्युटर प्राप्त
- २०७१ सालमा जिशिका मोरङबाट १ थान कम्प्युटर प्राप्त
- २०७३ सालमा ३ कोठे भूकम्प प्रतिरोधात्मक भवन जिल्ला शिक्षा कार्यालयको सहयोगमा निर्माण
- २०७९ सालमा राष्ट्रपति विद्यालय सुधार कार्यक्रमबाट ICT Smart Board 1, computer 1, printer 1 उपलब्ध भएको ।
- २०७९ सालमा तेली खोलाले खेलमैदान कटान र शौचालयमा क्षति भएको
- २०८१ सालमा विद्यालयका २ वटा भवनको छानाको कर्कटपाटा प्रतिस्थापन गरिएको ।

- २०४५ सालमा प्लान नेपालद्वारा पक्की शौचालय निर्माण
- २०५७ सालमा कारीतास नेपालको सहयोगमा १ लाख सहयोग र जनश्रमदानबाट ३ कोठे भवन निर्माण भएको
- २०६८ सालमा जिसिका मोरंगको अनुदानमा ३ कोठे भवन निर्माण भएको
- २०७२ साल वैशाख १२ को भूकम्पबाट २ वटा भवन र शौचालयमा क्षति
- २०७६-२०७८ मा विश्वव्यापी महामारी कोभिड १९ का कारण करिव २ वर्षसम्म विद्यालयमा पठनपाठन अवरोध
- २०८० मा जापानिज संस्था साप्लानिर र RRN को सहयोगमा विद्यालयको पूर्वपट्टि रहेको तेली खोलामा तटवन्ध निर्माण भएको ।

सूचना संकलनको नेतृत्वः चुडामणी पौडेल, शीला दाहाल, रत्न वहादुर श्रेष्ठ, आदेश धिमाल, आकास लिम्बु

अनुसूची २७ विद्यालयको प्रकोप तथा आपत्कालीन स्थानान्तरण नक्सा